

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 70 Год. LXII

Вторник, 6 јуни 2006

Цена на овој број е 390 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
985. Указ за отповикување од должноста вонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија во Кралството Норвешка, Финска и Естонија..	2	996. Закон за изменување и дополнување на Законот за премеј, катастар и запишување на правата на недвижностите..	18
986. Указ за поставување на вонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија во Република Литванија.....	2	997. Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување.....	19
987. Указ за поставување на вонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија во Република Латвија.....	2	998. Одлука за изградба на станбена населба во село Јеловјане, општина Боговиње.....	22
988. Закон за Филмскиот фонд на Република Македонија.....	2	999. Правилник за суштествените барања што треба да ги исполнуваат возилата на тркала, опремата и деловите кои можат да се вградат и/или да се користат на возилата на тркала.....	22
989. Закон за изменување и дополнување на Законот за основното образование	9	1000. Одлука за изменување на Одлуката за каматните стапки на Народна банка на Република Македонија.....	29
990. Закон за изменување и дополнување на Законот за државната ревизија.....	9	1001. Одлука за дефинитивни и репо-трансакции.....	29
991. Закон за изменување и дополнување на Законот за регистрирање на готовински плаќања.....	13	1002. Упатство за спроведување на Одлуката за пресметување и објавување на ефективната каматна стапка на кредитите и депозитите.....	31
992. Закон за изменување и дополнување на Законот за административните такси.....	13	1003. Правила за начин и постапка за тргување и порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер.....	38
993. Закон изменување и дополнување на Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.....	15	1004. Стандард за намена и формат на пораките во системот на вкрстување.....	43
994. Закон за изменување и дополнување на Законот за државната помош.....	15	Објава за движењето на цените на мало во Република Македонија за месец мај 2006 година.....	48
995. Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на конкуренцијата.....	16	Меѓународни договори	
		27. Закон за ратификација на Меѓународната конвенција за сузбивање на акти на нуклеарен тероризам.....	1-32
		Огласен дел	1-80

(3) Филмски проекти, во смисла на овој закон, се проекти за играна, документарна и анимирана продукција.

(4) Со Годишната програма се утврдува обемот во кој средствата на Фондот се доделуваат за намените утврдени во членот 9 на овој закон.

(5) Годишната програма треба да ја одразува мултикултурната димензија и мултикултурниот карактер на Република Македонија.

(6) На Годишната програма од ставот (1) на овој член согласност дава министерот за култура.

Член 5

(1) Средствата потребни за основање и работа на Фондот се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија, преку Министерството за култура во износ утврден во Буџетот на Република Македонија за тековната фискална година.

(2) Средствата на Фондот можат да се користат само за целите за кои е основан Фондот.

Член 6

(1) Фондот стекнува средства од:

- Буџетот на Република Македонија, наменет за финансирање на филмската дејност во Република Македонија,
- сопствени приходи од средствата стекнати во земјата и странство од правата на филмска продукција,
- соработка со меѓународни организации и институции,
- надоместоци утврдени во членот 7 од овој закон и
- дотации, донации, спонзорства, подароци, завештанија и други извори.

(2) Доколку со работата на Фондот се остваруваат поголеми приходи од расходи, истите ќе се употребат за остварување на целите и приоритетите на Фондот утврдени со Годишната програма.

Член 7

(1) Надоместоците од членот 6 алинеја 4 на овој закон, кои ги стекнува Фондот се:

- надоместок од 2% од приходот на дистрибутерот остварен од дистрибуција на секој филм што го дистрибуира во Република Македонија,
- надоместок од 2% од приходот на киноприкажувачот остварен со продажба на кино билети,
- надоместок од 2% од приходот на правни лица остварен со вршењето на дејноста на изнајмување на филмови,
- надоместок од 5% од посебните надоместоци што ги плаќаат приредувачите на игрите на среќа во играчници (казино), автомат клуб и приредувачите на забавни игри и
- надоместок од 5% од годишниот надоместок што го плаќаат трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи за дозволата за вршење на радиодифузна дејност.

(2) Средствата од надоместоците од ставот (1) на овој член се уплаќаат на сметка на Фондот.

Член 8

На начинот и постапката на пресметување и уплатување на надоместоците се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка и Законот за даночната постапка, доколку со овој закон поинаку не е определено.

Член 9

(1) Средствата на Фондот се користат за финансирање на филмските проекти што се од национален интерес за Република Македонија, на начин утврден со овој закон.

(2) По исклучок, покрај за финансирање на филмските проекти што се од национален интерес за Република Македонија, со Годишната програма на Фондот можат да се финансираат и проекти за поддршка на:

- дистрибуција и киноприкажување на филмови во Република Македонија,
- културни активности поврзани со филмот, како и учество на фестивали и други слични манифестации за презентација на филмовите,
- аматерски филмски здруженија и
- млади и талентирани автори од областа на филмската дејност.

III. ДЕЈНОСТ НА ФОНДОТ

Член 10

Фондот ги врши следниве работи:

- обезбедува континуирано програмирање и финансирање на филмските проекти и филмската дејност во Република Македонија,
- го планира и го овозможува производството на филмови кофинансирано со средства од Буџетот на Република Македонија,
- врши контрола над наменското трошење на средствата доделени од Фондот, за што може да ангажира и независна ревизорска куќа,
- распишува јавен конкурс за финансирање на филмски проекти,
- врз основа на јавните конкурси одлучува за финансирање (кофинансирање) на филмови,
- донесува Годишна програма и ја следи нејзината реализација,
- склучува договори за финансирање со корисници на средства,
- се грижи за презентација и пазарна експлоатација на филмовите на Република Македонија во земјата и странство,
- се грижи за развојот на филмската дејност во Република Македонија,
- дава поддршка на развојот на сценаристичката филмска дејност во Република Македонија,
- ја следи состојбата со дистрибуцијата и киноприкажувачката мрежа во Република Македонија,
- планира и соработува со странски филмски организации и установи и поттикнува воспоставување на копродукциски односи меѓу продуцентите на Република Македонија и странските продуценти,
- најмалку еднаш годишно поднесува извештај за својата работа до Министерството за култура и Владата на Република Македонија и
- врши други работи утврдени со закон.

Член 11

(1) Фондот има својство на правно лице и е самостоен во својата работа.

(2) Фондот стекнува својство на правно лице по објавувањето во "Службен весник на Република Македонија" на неговото запишување во Централниот регистар на Република Македонија. Седиштето на Фондот е во просториите на Националната установа - Филмски центар "Вардар филм" - Скопје.

(3) Фондот има Статут со кој се уредува работата и организацијата на Фондот и обезбедувањето на јавност во неговата работа. Со Статутот особено се утврдуваат начинот на вршење на дејноста, предметот на работа и други прашања што се од значење за Фондот, утврдени со овој и со друг закон.

(4) Согласност на Статутот дава Владата на Република Македонија.

IV. ОРГАНИ НА ФОНДОТ

Член 12

Органи на Фондот се Управниот одбор и директорот.

Член 13

(1) Претседателот и членовите на Управниот одбор на Фондот ги именува и разрешува Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за култура.

(2) Управниот одбор на Фондот го сочинуваат претседател и четири члена, од кои четворица се претставници од редот на стручни и уметнички лица од областа на филмската дејност и еден член е претставник од вработените во Фондот.

(3) Претседателот и членовите на Управниот одбор на Фондот се именуваат врз принципот на стручност и компетентност и принципот на соодветна и правична застапеност за време од две години и може повторно најмногу уште еднаш да бидат именувани.

(4) За претседател и член на Управниот одбор може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

- да има завршено високо образование и
- да учествувал во реализација на најмалку три филмски проекти.

(5) Претседателот и членовите на Управниот одбор можат да бидат разрешени и пред истекот на мандатот, доколку:

- врз основа на ревизија се утврди дека работат спротивно на закон и
- Фондот не ја остварува Годишната програма.

Член 14

Управниот одбор на Фондот ги врши следниве работи:

- го донесува Статутот на Фондот,
- ја донесува Годишната програмата на Фондот,
- ги утврдува политиката и принципите за развој на Фондот,
- одлучува за користење на средствата на Фондот, на предлог на директорот,
- донесува финансиски план и завршна сметка,
- ја следи реализацијата на Годишната програма,
- го донесува годишниот извештај за работа на Фондот,
- одлучува во втор степен за решенија што ги донесува директорот на Фондот,
- донесува деловник за својата работа;
- дава согласност на актот за организација на работата и за систематизација на работните места на Фондот и
- врши други работи утврдени со закон и Статутот.

Член 15

(1) Со Фондот раководи директор.

(2) Директорот на Фондот го избира и разрешува Владата на Република Македонија на предлог на министерот за култура, а по пат на јавен конкурс што Министерството за култура го објавува во средствата за јавно информирање.

(3) Директорот се избира за време од две години и може повторно да биде избран, само уште еден мандат.

(4) За директор на Фондот може да биде избрано лице кое ги исполнува следниве услови:

- да има завршено високо образование,
- да има најмалку пет години искуство во филмската дејност или да учествувал во реализација на најмалку пет филмски проекти и
- да има активно познавање на англискиот јазик.

(5) Кандидатите за директор на конкурсот задолжително доставуваат свој предлог на програма за работа и развој на Фондот, за наредните две години.

Член 16

Директорот на Фондот може да биде разрешен и пред истекот на мандатот за којшто е избран, доколку постои еден од следниве случаи:

- на негово лично барање поднесено во писмена форма,
- ако во годишниот извештај е констатирано дека директорот не го организирал реализирањето на Годишната програма,

- ако надлежен орган на ревизија при вршење на ревизијата утврди сериозни неправилности во неговото работење заради што е нанесена штета на Фондот и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 17

(1) Во случај кога не е избран директор или предвреме му престанал мандатот, Владата на Република Македонија на предлог на министерот за култура, истиот ден именува вршител на должноста директор, без објавување на конкурс, од редот на вработените во Фондот.

(2) Вршителот на должноста директор ги има сите права и обврски на директор на Фондот.

(3) Вршителот на должноста директор се именува за време до изборот на директор на Фондот, а најдолго за шест месеца.

(4) За вршител на должноста директор може да биде именувано лице кое има:

- завршено високо образование и
- најмалку три години искуство во филмската дејност.

(5) Министерството за култура во средствата за јавно информирање објавува јавен конкурс за избор на директор, најдоцна во рок од три месеца од денот на именувањето на вршителот на должноста директор.

Член 18

Директорот на Фондот ги врши следниве работи:

- раководи со работата на Фондот,
- го претставува и застапува Фондот и одговара за материјално-финансиското работење и за законитоста на работите од негова надлежност,
- ги предлага Годишната програма, Статутот, годишниот извештај и завршната сметка на Фондот,
- ги извршува одлуките на Управниот одбор,
- донесува акт за организација на работата и за систематизација на работните места на Фондот,
- ја организира реализацијата на Годишната програма,
- донесува акти во врска со работниот однос на вработените,
- формира советодавни тела, согласно со Статутот и
- врши други работи утврдени со закон и Статутот.

Член 19

(1) Директорот на Фондот формира советодавни тела и ангажира надворешни соработници за подготовка на Годишната програма.

(2) Членовите на советодавните тела ги именува директорот од редот на истакнати филмски работници и уметници, по принципот на стручност и компетентност, за време на мандатот на директорот.

V. ФИНАНСИРАЊЕ НА ФИЛМСКИ ПРОЕКТИ ОД НАЦИОНАЛЕН ИНТЕРЕС

Член 20

(1) За финансирање на проекти од филмската продукција што се од национален интерес, директорот на Фондот, на предлог на Управниот одбор, распишува јавен конкурс двапати годишно во мај и септември во тековната година за наредната година.

(2) Конкурсот се објавува во средствата за јавно информирање и трае 30 дена од денот на објавувањето.

(3) Конкурсот се објавува најмалку во по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(4) Конкурсот содржи:

- услови за конкурирање,
- годишни приоритети за финансирање на филмски проекти,
- висина на учеството во финансирањето на филмските проекти и

- потврда за обезбедени финансиски средства од други извори, доколку такви средства се обезбедени.

(5) Директорот на Фондот, претседателот и член на Управниот одбор, член на советодавните тела и надворешен соработник именуван од директорот на Фондот, не можат да конкурираат на конкурсот, ниту да учествуваат во реализацијата на проекти кои добиле средства од Фондот.

Член 21

(1) За доделување на средства за проекти по конкурсот од членот 20 став (1) на овој закон одлучува Управниот одбор на предлог на директорот. Проектите избрани на конкурсот ја изразуваат Годишната програма.

(2) Годишната програма се донесува најдоцна во рок од 30 дена од денот на донесувањето на Буџетот на Република Македонија.

Член 22

Министерот за култура, со подзаконски акт, ги утврдува критериумите за финансирање на проектите и елементите што треба да бидат содржани во проектите, во зависност од мултикултурниот карактер на државата, висината на учеството во финансирањето, темата на филмските проекти, форматот, екипата и опремата.

Член 23

(1) На конкурсот од членот 20 став (1) на овој закон можат да конкурираат само филмски продуценти регистрирани во Централниот регистар на Република Македонија со претежна дејност филмска продукција.

(2) На конкурсот не можат да учествуваат филмски продуценти регистрирани за вршење дејност филмска продукција како трговци-поединци согласно со Законот за трговските друштва.

(3) Најмалку 50% од средствата кои Фондот ги доделува за продукција на одреден филм, мора да се трошат на територијата на Република Македонија.

(4) Филмски продуцент е правно или физичко лице согласно со Законот за авторското право и сродните права.

(5) На конкурсот за добивање на средства можат да конкурираат само регистрирани продуценти чиј сопствен влог во филмскиот проект не е помал од 7,5% од вкупната вредност на филмскиот проект.

(6) Продуцентите кои добиле средства од Фондот се должни без надоместок да достават една филмска копија до Националната установа - Кинотека на Република Македонија. Доколку не достават копија го губат правото на добивање средства по конкурсот следните пет години.

Член 24

(1) Согласно со Годишната програма, директорот на Фондот склучува поединечни договори и издава решенија за користење на средства со корисниците на средствата.

(2) Со договорот од ставот (1) на овој член се утврдуваат проектот за кој се доделуваат средствата, висината на средствата, динамиката и рокот на реализирањето, доставувањето на извештаи, контролата на наменското користење на средствата и други прашања со кои се регулираат правата и обврските на договорните страни.

(3) Корисниците на средствата се должни наменски да ги користат средствата добиени од Фондот и по реализирањето на проектот до Фондот доставуваат извештај за реализацијата.

(4) Контролата на наменското и законитото користење на средствата од договорот се врши согласно со закон и одредбите на договорот.

(5) Фондот може да го прекине натамошното финансирање и да бара враќање во целост или делумно на дадените средства, ако тие се користат спротивно на намените за кои се дадени.

(6) На договорот за користење средства се однесуваат прописите за облигационите односи.

VI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 25

Со парична казна од 10.000 до 30.000 денари ќе се казни директорот на Фондот, претседателот и член на Управниот одбор, член на советодавните тела и надворешен соработник именуван од директорот на Фондот, доколку конкурираат со проекти на конкурсот или доколку учествуваат во реализацијата на проекти кои добиле средства од Фондот.

VII. НАДЗОР

Член 26

(1) Надзор над спроведување на овој закон врши Министерството за култура.

(2) Над финансиското работење на Фондот ревизија врши Државниот завод за ревизија. По барање на Владата на Република Македонија ревизија може да врши и друштво за ревизија. Изборот на друштвото за ревизија го врши Фондот, под услови и на начин утврдени со Законот за јавните набавки. Извештајот од ревизијата друштвото за ревизија го доставува до Фондот и до Владата на Република Македонија.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 27

(1) Фондот почнува со работа на 1 јануари 2007 година.

(2) Владата на Република Македонија на предлог на министерот за култура, во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе именува вршител на должноста директор на Фондот.

(3) Владата на Република Македонија на предлог на министерот за култура, во рок од 15 дена од денот на именувањето на вршител на должноста директор на Фондот, распишува јавен конкурс за избор на директор на Фондот, а директорот го избира во рок од 15 дена од денот на истекот на рокот по конкурсот.

(4) Владата на Република Македонија на предлог на министерот за култура, во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон ги именува претседателот и членовите на Управниот одбор.

(5) Управниот одбор го донесува статутот во рок од 30 дена од денот на именувањето на неговите членови.

(6) Актот за организација на работата и за систематизација на работните места на Фондот, директорот на Фондот ќе го донесе во рок од 60 дена од денот на неговиот избор.

(7) Вработувањата во Фондот ќе се обезбедат по пат на спогодбени преземања на соодветни кадри од другите национални установи од областа на културата, во согласност со закон и со актите за систематизација и организација на Фондот.

Член 28

(1) Стручните и административните работи од надлежност на Фондот до почетокот на работа на Фондот ги врши стручна служба на Министерството за култура.

(2) Средствата за работа на Фондот утврдени во членовите 6 и 7 од овој закон, до отпочнувањето со работа на Фондот ќе се уплаќаат на посебна сметка на Министерството за култура, заклучно до 31 декември 2007 година.

(3) Конкурсот за финансирање на филмската дејност од национален интерес за 2007 година ќе го објави Министерството за култура.

(4) Министерството за култура ќе ја донесе и Годишната програма за финансирање на филмски проекти и унапредување на филмската дејност во Република Македонија за 2007 година.

(5) Реализацијата на конкурсот и Програмата од ставовите (3) и (4) на овој член ќе ја спроведе Фондот.

Член 29

Подзаконскиот акт од членот 22 на овој закон ќе се донесе најдоцна во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 30

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

ЛИГЈ ПЕР ФОНДИН ФИЛМИК ТЕР РЕПУБЛИКЕС СЕР МАКЕДОНИСЕР

I. DISPOZITA TER PERGJITHSHME

Neni 1

Me kete ligj rregullohen themelimi, puna, udheheqja, administrimi, financimi, mbikexyrja e punes, si dhe cheshtje te tjera lidhur me punen e Fondit filmik te Republikes se Maqedonise (ne tekstin e metejme: Fondi).

Neni 2

Per sigurimin e vazhdueshem te mjeteve per financimin e veprimtarise filmike permes projekteve filmike, qe jane me interes nacional per Republiken e Maqedonise, si dhe per perparimin, nxitjen, prezantimin dhe kujdesin per krijimtarine filmike themelohet Fondi, si institucion nacional nga sfera e kulturës, qe punon ne pajtim me kete ligj dhe Ligjin per kulture, nese me kete ligj dhe ligj tjetër nuk eshte rregulluar ndryshe.

Neni 3

Gjatë kryerjes së punëve nga kompetenca e tij, Fondi siguron:

- transparencë;
- raportim;
- specializim;
- profesionalizem, dhe
- pergjegjesi ne pune dhe rezultatet e arritura.

II. MJETET PER THEMELIMIN DHE PUNEN E FONDIT

Neni 4

(1) Per kryerjen e punëve nga neni 2 i ketij Ligji, Fondi miraton deri ne fund te vitit rrjedhes per vitin vijues, Programin vjetor per financimin e projekteve filmike dhe perparimin e veprimtarise filmike ne Republikën e Maqedonise (ne tekstin e metejme: Program vjetor).

(2) Me Programin vjetor percautohen qellimet dhe prioritetet per zhvillimin e veprimtarise filmike ne Republikën e Maqedonise, masat per nxitjen dhe zhvillimin e kinematografise ne Republikën e Maqedonise, si dhe format e bashkepunitit me kinematografite e huaja.

(3) Projekte filmike sipas ketij ligji jane projekte per prodhimin artistik, dokumentar dhe te animuar.

(4) Me Programin vjetor percautohet vellimi ne te cilin mjetet e Fondit ndahen per dedikimet e percautuara ne nenin 9 te ketij Ligji.

(5) Programi vjetor duhet ta shprehe dimensionin multietnik dhe karakterin multikulturalor te Republikës se Maqedonise.

(6) Per Programin vjetor nga paragrafi (1) i ketij neni, pelqim jep ministri i Kulturës.

Neni 5

(1) Mjetet e nevojshme per themelimin dhe punen e Fondit, sigurohen nga Buxheti i Republikës se Maqedonise, permes Ministrise se Kulturës ne shumen e percautuar ne Buxhetin e Republikës se Maqedonise per vitin rrjedhes fiskal.

(2) Mjetet e Fondit mund te shfrytezohen vetem per qellimet per te cilat eshte themeluar Fondi.

Neni 6

(1) Fondi merr mjete:

- nga Buxheti i Republikës se Maqedonise, i dedikuat per financimin e veprimtarise filmike ne Republikën e Maqedonise;
- nga hyrjet e veta nga mjetet e fituara ne vend dhe jashte vendit nga te drejtat e prodhimat filmik;
- nga bashkepunitimi me organizatat dhe institucionet nderkombetare filmike;
- kompensimet e percautuara ne nenin 7 te ketij ligji, dhe;
- nga dotacionet, donacionet, sponsorimet, dhuratat, pasuritë e lena me testamente e burimet e tjera.

(2) Nese me punen e Fondit realizohen hyrje me te medha se daljet, te njajat do te perdoren per realizimin e qellimeve dhe prioritetete te Fondit, te percautuara me Programin vjetor.

Neni 7

(1) Kompensimet nga neni 6 alineja 4 e ketij ligji, qe i fiton Fondi jane:

- kompensimi prej 2% nga hyrjet e distributorit, i realizuar nga distribuimi i secilit film qe e distribuon ne Republikën e Maqedonise;
- kompensimi prej 2% nga hyrjet e kinoshfaqesit, i realizuar me shitjen e biletave te kinemasë;
- kompensimi prej 2% nga hyrjet e personave juridike te realizuara me kryerjen e veprimtarise se dhënies me qira te filmave;
- kompensimi prej 5% nga kompensimet e vecanta qe i paguajne organizatorët e lojerave te fatit ne lokalet e lojerave (kazino), klubit automat dhe organizatorët e lojerave zbavitese;
- kompensimi prej 5% nga kompensimi vjetor qe e paguajne shoqerite tregtare radiodifuzive dhe institucionet radiodifuzive jofitimprurëse per lejen e kryerjes se veprimtarise radiodifuzive.

(2) Mjetet e kompensimeve nga paragrafi (1) i ketij neni paguhet ne llogari te Fondit.

Neni 8

Per menyren dhe proceduren per perllogaritjen dhe pagesen e kompensimeve, zbatohen dispozitat nga Ligji per proceduren e pergjithshme administrative dhe Ligji per proceduren tatimore, nese me kete ligj nuk eshte percautuar ndryshe.

Neni 9

(1) Mjetet e Fondit shfrytezohen per financimin e projekteve filmike qe jane me interes nacional per Republikën e Maqedonise, ne menyren e percautuar me kete ligj.

(2) Me perjashtim, pervec financimit te projekteve filmike qe jane me interes nacional per Republikën e Maqedonise, me Programin vjetor te Fondit mund te financohen edhe projekte per perkrahjen e:

- distribuimit dhe shfaqjes se filmave nepër kinema ne Republikën e Maqedonise;
- aktiviteteve kulturore lidhur me filmin, si pjesemarrja ne festivale dhe manifestime te tjera te ngjashme per prezantimin e filmave;
- shoqatave amatore filmike;
- autorëve te rinj e te talentuar nga lemi i veprimtarise filimike.

III. VEPRIMTARIA E FONDIT

Neni 10

Fondi i kryen punet si vijojne:

- siguron programimin e financimin e vazhdueshem te projekteve filmike e veprimtarise filmike ne Republikën e Maqedonise;
- e planifikon dhe mundeson prodhimin e filmave me bashkefinansim me mjete nga Buxheti i Republikës se Maqedonise;

- bën kontrollin ndaj shpenzimit me dedikim të mjeteve të ndara nga Fondi, për çka mund të angazhojë edhe shtëpinë e pavarur për revizion;
- shpall konkurs publik për financimin e projekteve filmike;
- në bazë të konkurseve publike vendos për financimin (bashkëfinancimin) e filmave;
- miraton Programin vjetor dhe e përcjell realizimin e tij;
- lidh marrëveshje për financim me shfrytëzuesit e mjeteve;
- kujdeset për prezantimin dhe eksploatimin e tregut të filmave të Republikës së Maqedonisë në vend dhe jashtë vendit;
- kujdeset për zhvillimin e veprimtarisë filmike në Republikën e Maqedonisë;
- ofron përkrahje për zhvillimin e veprimtarisë skenike filmike në Republikën e Maqedonisë;
- e përcjell gjendjen me distribuimin dhe rrjetin e kinemave për shfaqje në Republikën e Maqedonisë;
- planifikon dhe bashkëpunon me organizata e institucione të huaja filmike dhe nxit vendosjen e raporteve të kooproduksionit ndërmjet producentëve të Republikës së Maqedonisë e producentëve të huaj;
- së paku një herë në vit dorëzon raport për punën e vet në Ministrinë e Kulturës dhe në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë, dhe
- kryen edhe punë të tjera të përcaktuara me ligj.

Neni 11

(1) Fondi ka cilësi të personit juridik dhe është i pavarur në punën e vet.

(2) Fondi e fiton cilësinë e personit juridik pas shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" të regjistrimit në Regjistrin qendror të Republikës së Maqedonisë. Selia e Fondit është në lokalet e Institucionit nacional – Qendra filmike "Vardar film" - Shkup.

(3) Fondi ka Statut me të cilin rregullohet puna dhe organizimi i Fondit dhe siguri i transparencës në punën e tij. Me Statutin posaçërisht përcaktohet mënyra e kryerjes së veprimtarisë, lënda e punës dhe çështje të tjera të rëndësishme për Fondin, të përcaktuara me këtë dhe me ligj tjetër.

(4) Pëlqim për Statutin jep Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

IV. ORGANE TË FONDIT

Neni 12

Organe të Fondit janë këshilli drejtues dhe drejtori.

Neni 13

(1) Kryetarin dhe anëtarët e Këshillit drejtues të Fondit i emëron dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozim të ministrit të Kulturës.

(2) Këshillin drejtues të Fondit e përbëjnë kryetari dhe katër anëtarë, prej të cilëve katër janë përfaqësues nga radhët e personave profesionistë dhe artistikë nga fusha e veprimtarisë filmike dhe një anëtar është përfaqësues nga punonjësit e Fondit.

(3) Kryetari dhe anëtarët e Këshillit drejtues të Fondit emërohen mbi bazë të principit të profesionalizmit e kompetencës dhe principit të përfaqësimit të drejtë dhe adekuat, për një periudhë kohore prej dy vjetësh dhe mund të emërohen sërish më së shumti edhe një herë.

(4) Për kryetar dhe anëtar të Këshillit drejtues mund të emërohet personi që i plotëson kushtet si vijojnë:

- të ketë arsim të kryer sipëror;
- të ketë marrë pjesë në realizimin e së paku 3 (tre) projekteve filmike.

(5) Kryetari dhe anëtarët e Këshillit drejtues mund të shkarkohen edhe para skadimit të mandatit, nëse:

- në bazë të revizionit konfirmohet se punojnë në kundërshtim me ligjin
- Fondi nuk e realizon Programin vjetor.

Neni 14

Këshilli drejtues i Fondit i kryen punët si vijojnë:

- miraton Statutin e Fondit;
- miraton Programin vjetor të Fondit;
- përcakton politikën dhe principet e zhvillimit të Fondit;
- vendos për shfrytëzimin e mjeteve të Fondit, me propozim të drejtorit;
- miraton plan financiar dhe llogari përfundimtare;
- ndjek realizimin e Programit vjetor;
- miraton raportin vjetor për punën e Fondit;
- vendos në shkallë të dytë për aktvendime që i merr drejtori i Fondit;
- nxjerr Rregullore pune;
- jep pëlqim për aktin e organizimit të punës dhe për sistematizimin e vendeve të punës; dhe
- kryen punë të tjera të përcaktuara me ligj dhe Statut.

Neni 15

(1) Me Fondin udhëheq drejtori.

(2) Drejtorin e Fondit e zgjedh dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozim të ministrit të Kulturës, përmes konkursit publik të cilin Ministria e Kulturës e shpall në mjetet e informimit publik.

(3) Drejtori zgjidhet për një periudhë kohore prej dy vjetësh dhe sërish mund të zgjidhet vetëm edhe për një mandat.

(4) Për drejtor të Fondit mund të zgjidhet personi i cili i përmbush kushtet si vijojnë:

- të ketë arsim të kryer sipëror,
- të ketë së paku 5 (pesë) vjet përvojë në veprimtarinë filmike ose të ketë marrë pjesë në realizimin e së paku 5 (pesë) projekteve filmike,
- të ketë njohuri aktive nga gjuha angleze.

(5) Kandidatët për drejtor në konkurs detyrimisht paraqesin Propozim-program të vet për punë dhe për zhvillimin e Fondit, për dy vitet e ardhshëm.

Neni 16

Drejtori i Fondit mund të shkarkohet edhe para skadimit të mandatit për të cilin është zgjedhur, në qoftë se ekziston një nga rastet si vijojnë:

- me kërkesë të tij personale, të paraqitur në formë të shkruar,
- nëse në raportin vjetor është konstatuar se drejtori nuk e ka organizuar realizimin e Programin vjetor,
- nëse organi kompetent për revizion gjatë kryerjes së revizionit konstaton parregullsi serioze në punën e tij me të cilën gjë i është shkaktuar dëm Fondit, dhe
- në raste të tjera të përcaktuara me ligj.

Neni 17

(1) Në rastin kur nuk është zgjedhur drejtori ose kur para kohe i ka pushuar mandati, Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Kulturës, ditën e njëjtë emëron ushtrues të detyrës drejtor, pa shpallje të konkursit, nga radhët e punonjësve të Fondit.

(2) Ushtruesi i detyrës drejtor i ka të gjitha të drejtat dhe obligimet e drejtorit të Fondit.

(3) Ushtruesi i detyrës drejtor, emërohet për një periudhë kohore deri në zgjedhjen e drejtorit të Fondit, dhe më së shumti për gjashtë muaj.

(4) Për ushtrues të detyrës drejtor, mund të emërohet personi i cili ka:

- arsim të kryer sipëror, dhe
- së paku tre vjet përvojë në veprimtarinë filmike.

(5) Ministria e Kulturës në mjetet e informimit publik shpall konkurs publik për zgjedhje të drejtorit, më së voni brenda afatit prej tre muajsh nga dita e emërimit të ushtruesit të detyrës drejtor.

Neni 18

Drejtori i Fondit i kryen punët si vijojnë:

- drejton me punën e Fondit,
- e prezanton dhe përfaqëson Fondin dhe përgjigjet për punën materiale-financiare dhe për ligjshmërinë e punëve që janë në kompetencë të tij,

- e propozon Programin vjetor, Statutin, raportin vjetor dhe llogarinë përfundimtare të Fondit,
- i zbaton vendimet e Këshillit drejtues,
- miraton akt për organizimin e punës dhe sistematizimin e vendeve të punës së Fondit,
- e organizon realizimin e Programit vjetor,
- nxjerr akte në lidhje me marrëdhënien e punës së punonjësve,
- formon trupa këshillëdhënëse, në përputhje me Statutin; dhe
- kryen punë të tjera të përcaktuara me ligj dhe Statut.

Neni 19

(1) Drejtori i Fondit formon trupa këshillëdhënëse dhe angazhon bashkëpunëtorë të jashtëm për përgatitjen e Programit vjetor.

(2) Anëtarët e trupave këshillëdhënëse i emëron drejtori nga radhët e punëtorëve të shquar filmikë dhe artistëve, sipas principit të profesionalizmit dhe kompetencës, gjatë kohës së mandatit të drejtorit.

V. FINANCIMI I PROJEKTEVE FILMIKE NGA INTERESI NACIONAL

Neni 20

(1) Për financimin e projekteve nga produksioni filmik që janë me interes nacional, drejtori i Fondit, me propozimin e Këshillit drejtues shpall konkurs publik, dy herë në vit në muajin maj dhe muajin shtator në vitin në vijim për vitin e ardhshëm.

(2) Konkursi shpallet në mjetet për informim publik dhe zgjat 30 ditë nga dita e shpalljes.

(3) Konkursi shpallet së paku në një gazetë nga gazetat që botohen në gjuhën maqedonase dhe në gjuhën që e flasin së paku 20 % të qytetarëve të cilët flasin gjuhë zyrtare që dallohet nga gjuha maqedonase.

(4) Konkursi përmban:

- kushtet për konkurrim,
- përparësitë vjetore për financimin e projekteve filmike,
- lartësinë e pjesëmarrjes në financimin e projekteve filmike,
- vërtetimin për mjete financiare të siguruar nga burime tjera, në qoftë se mjetet e tilla janë siguruar.

(5) Drejtori i Fondit, kryetari dhe anëtarët e Këshillit drejtues, anëtari i trupit këshillëdhënëse dhe bashkëpunëtori i jashtëm i emëruar nga drejtori i fondit, nuk mund të konkurrojnë në Konkurs, as të marrë pjesë në realizimin e projekteve të cilat kanë marrë mjete nga Fondi.

Neni 21

(1) Për ndarjen e mjeteve për projekte sipas Konkursit nga neni 20 paragrafi (1) të këtij Ligji vendos Këshilli drejtues me propozim të drejtorit. Projektet e zgjedhura në Konkurs e paraqesin Programin vjetor.

(2) Programi vjetor miratohet më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e miratimit të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë.

Neni 22

Ministri i Kulturës, me akt nënligjor, i përcakton kriteret për financimin e projekteve dhe elementeve që duhet të jenë të përmbajtura në projekte, varësisht nga karakteri multikulturor i shtetit, lartësia e pjesëmarrjes në financim, tema e projekteve filmike, formati, ekipi dhe pajisja.

Neni 23

(1) Në Konkursin nga neni 20 paragrafi (1) të këtij ligji mund të konkurrojnë vetëm producentët filmikë të regjistruar në regjistrin qendrorë të Republikës së Maqedonisë me veprimtari kryesisht të produksionit filmik.

(2) Në Konkurs nuk mund të marrin pjesë producentë filmikë të regjistruar për kryerjen e veprimtarisë produksion filmik si tregtar-individë në pajtim me Ligjin për shoqëritë tregtare.

(3) Së paku 50 % nga mjetet të cilat Fondi i ndanë për produksion për film të caktuar, është e domosdoshme të shpenzohen në territorin e Republikës së Maqedonisë.

(4) Producent filmik është person juridik ose fizik në pajtim me Ligjin për të drejtat e autorit dhe të drejtat e ngjashme.

(5) Në Konkursin për fitimin e mjeteve mund të konkurrojnë vetëm producentët e regjistruar, depozitimi personal i të cilëve në projektin filmik nuk është më i vogël se 7,5% nga vlera e përgjithshme e projektit të filmit.

(6) Producentët që kanë fituar mjete nga Fondi janë të obliguar pa kompensim të dorëzojnë një kopje të filmit në Institucionin nacional - Kinoteka e RM-së. Në qoftë se nuk dorëzojnë kopje e humbin të drejtën e fitimit të mjeteve sipas Konkursit 5 viteve të ardhshme.

Neni 24

(1) Në pajtim me Programin vjetor, drejtori i Fondit lidh marrëveshje veç e veç dhe jep aktvendime për shfrytëzimin e mjeteve me shfrytëzuesit e mjeteve.

(2) Me marrëveshjen nga paragrafi (1) të këtij neni përcaktohet projekti për cilin ndahen mjete, lartësia e mjeteve, dinamika dhe afati i realizimit, dorëzimi i raporteve, kontrolli i shfrytëzimit të destinuar të mjeteve dhe çështje tjera me të cilat rregullohen të drejtat dhe obligimet e palëve të marra vesh.

(3) Shfrytëzuesit e mjeteve janë të obliguar t'i shfrytëzojnë mjetet në mënyrë të destinuar të fituara nga Fondi dhe pas realizimit të projektit të Fondi dorëzojnë raport për realizimin.

(4) Kontrolli shfrytëzimit të destinuar dhe ligjor i mjeteve nga marrëveshja bëhet në pajtim me ligjin dhe dispozitat e marrëveshjes.

(5) Fondi mund ta ndërpresë financimin e mëtutjeshëm dhe të kërkojë kthimin e mjeteve të dhëna në tërësi ose pjesërisht, nëse ato shfrytëzohen në kundërshtim të dedikimet për të cilat janë dhënë.

(6) Marrëveshjes për shfrytëzimin e mjeteve kanë bënë me dispozitat për marrëdhëniet obligative.

VI. DISPOZITA NDËSHKUESE

Neni 25

Me dënim me para prej 10 000 deri më 30 000 denarë do të dënohet drejtori i Fondit, kryetari dhe anëtarët e Këshillit drejtues, anëtari i trupave këshillëdhënëse dhe bashkëpunëtori i jashtëm i emëruar nga drejtori i Fondit, po qe se konkurron me projekte në Konkurs, ose nëse merr pjesë në realizimin e projekteve, të cilët kanë marrë mjete nga Fondi.

VII. MBIKËQYRJJE

Neni 26

(1) Mbikëqyrjen ndaj zbatimit të këtij ligji e bën Ministria e Kulturës.

(2) Ndaj punës financiare të Fondit, revizion bën Enti Shtetëror për Revizion. Me kërkesën e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë revizion mund të bëjë edhe shoqëria për revizorë. Zgjedhjen e shoqërisë për revizion e bën Fondi, nën kushtet dhe mënyrën e përcaktuar me Ligjin për furnizimet publike. Raportin nga revizioni shoqëria ia dërgon Fondit dhe Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

VIII. DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 27

(1) Fondi fillon me punë më 1 janar 2007.

(2) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Kulturës në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi i këtij Ligji do të emërojë ushtrues të detyrës drejtor i Fondit.

(3) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Kulturës, në afat prej 15 ditësh nga dita e emërimit të ushtruesit të detyrës drejtor i Fondit, shpall konkurs publik për zgjedhje të drejtor të Fondit, ndërsa drejtorin e zgjedh në afat prej 15 ditësh nga dita e kalimit të afatit sipas Konkursit.

(4) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Kulturës në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi i këtij Ligji i emëron kryetarin dhe anëtarët e Këshillit drejtues.

(5) Këshilli drejtues e sjell statutin në afat prej 30 ditësh nga dita e emërimit të anëtarëve të tij.

(6) Aktin për organizimin dhe sistematizimin e vendeve të punës së Fondit, drejtori i Fondit do ta sjellë në afat prej 60 ditësh nga dita e emërimit të tij.

(7) Punësimet në Fondin do të sigurohen përmes transferimit të kuadrove adekuate nga institucionet tjera nacionale të sferës së kulturës, në pajtim me ligjin dhe me aktet për sistematizimin dhe organizimin e Fondit.

Neni 28

(1) Punët profesionale dhe administrative me kompetencë të Fondit deri në fillimin e punës së Fondit i kryen shërbimi profesional i Ministrisë së Kulturës.

(2) Mjetet për punën e Fondit të përcaktuara në nenin 6 dhe 7 me këtë ligj, deri në fillim të punës së Fondit do të paguhet në xhirollogari të veçantë të Ministrisë së Kulturës, përfundimisht deri më 31.12.2007.

(3) Konkursin për financimin e veprimtarisë filmike me interes nacional për vitin 2007 do ta shpallë Ministria e Kulturës.

(4) Ministria e Kulturës do ta sjellë edhe Programin vjetor për financimin e projekteve filmike dhe përparimin e veprimtarisë filmike në Republikën e Maqedonisë për vitin 2007.

(5) Realizimin e Konkursit dhe Programit nga paragrafi (3) dhe (4) i këtij neni do ta zbatojë Fondi.

Neni 29

Rregulla nënligjore nga neni 22 i këtij ligji, do të sillet më së voni në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi i këtij ligji.

Neni 30

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

989.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за основното образование, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 26 мај 2006 година.

Бр. 07-2160/1
26 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за основното образование ("Службен весник на Република Македонија" број 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 63/2004, 82/2004, 55/2005, 81/2005, 113/2005 и 35/2006), во членот 15 од Законот за изменување и дополнување на Законот за основното образование ("Службен весник на Република Македонија" број 35/2006) зборот "две" се заменува со зборот "четири".

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"Одредбата од ставот 1 на овој член не се однесува на постојните воспитувачи во подготвителна година на кои на денот на влегувањето во сила на овој закон им недостасуваат уште пет години за исполнување на условите за остварување право на старосна пензија."

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ARSIMIN FILLOR

Neni 1

Нë Ligjin për arsimin fillor ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 63/2004, 82/2004, 55/2005, 81/2005, 113/2005, dhe 35/2006), në nenin 15 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin fillor ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/2006) fjala "dy" zëvendësohet me fjalën "katër".

Pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2 si vijon:

"Dispozita e paragrafit 1 nuk ka të bëjë me edukatorët ekzistues në vitin përgatitor, të cilëve në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji u mungojnë edhe pesë vjet për plotësimin e kushteve për realizimin e të drejtës së pensionit në bazë të moshës."

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

990.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за државната ревизија, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 мај 2006 година.

Бр. 07-2172/1
29 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКО- НОТ ЗА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

Член 1

Во Законот за државната ревизија ("Службен весник на Република Македонија" број 65/97, 70/2001, 31/2003 и 19/2004), во членот 2 став 1 по зборовите: "финансиските постапки" се става запирка и се додаваат зборовите: "електронски податоци и информативни системи", а по зборовите: "сметководствени стандарди" се става точка и зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 2

Членот 8 се брише.

Член 3

По членот 11-а се додава нов член 11-б, кој гласи:

"Член 11-б

Државниот завод за ревизија може по потреба да врши и продолжена ревизија кај субјекти кои не се опфатени со членот 1 на овој закон, а кои имаат деловни односи со субјектите од членот 1 на овој закон и кои користат средства кои претставуваат државни расходи."

Член 4

Членот 12-а се менува и гласи:

"Главниот државен ревизор на веб страницата на Државниот завод за ревизија ги објавува сите извештаи од членот 11 точка 3 на овој закон во рок од 14 дена од денот на нивното доставување во Собранието на Република Македонија.

Главниот државен ревизор ја организира комуникацијата со медиумите со цел да ја информира јавноста за работата на Државниот завод за ревизија и за резултатите од извршените ревизии наведени во членот 11 на овој закон и во Билтенот на Државниот завод за ревизија ги објавува резултатите од извршените ревизии.

Главниот државен ревизор на веб страницата на Државниот завод за ревизија ги објавува конечните ревизорски извештаи во рок од 14 дена од денот на нивното доставување до субјектот предмет на ревизијата."

Член 5

Во членот 13 став 5 алинеите 3 и 4 се менуваат и гласат:

" - ако трајно ја изгубат способноста за извршување на својата должност;

- ако бидат осудени за кривични дела кои ги прават неподобни за извршување на нивните должности;"

Член 6

Членот 15 се менува и гласи:

"Ревизија на Државниот завод за ревизија врши друштво за ревизија согласно со членовите 2 и 3 од овој закон. Изборот на друштво за ревизија го врши Државниот завод за ревизија, под услови и на начин утврдени со Законот за јавните набавки.

Извештајот од извршената ревизија се доставува до Државниот завод за ревизија и до Собранието на Република Македонија.

Извештајот од ставот 2 на овој член Собранието на Република Македонија го разгледува во исто време со разгледувањето на годишниот извештај за извршените ревизии и за работата на Државниот завод за ревизија."

Член 7

Во членот 15-а ставот 1 се менува и гласи:

"На овластените државни ревизори и на државните ревизори им се издава службена легитимација. При вршењето на државната ревизија, овластениот државен ревизор и државниот ревизор мора да ја имаат легитимацијата со која се докажува нивното службено својство и при вршење на ревизијата се должни да ја покажат."

Член 8

Членот 16-а се брише.

Член 9

Членот 17 се менува и гласи:

"Државната ревизија се врши на начин и по постапки утврдени со ревизорските стандарди на Меѓународната организација на врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) и правилата утврдени со Кодексот на етика на ИНТОСАИ, кои ги објавува министерот за финансии во "Службен весник на Република Македонија"."

Член 10

Членот 18 се менува и гласи:

"Државната ревизија ја врши овластен државен ревизор кој е вработен во Државниот завод за ревизија.

Овластениот државен ревизор е независно стручно лице кое поседува уверение на овластен државен ревизор и ги исполнува другите услови пропишани со овој закон.

Овластениот државен ревизор ја врши ревизијата тимски, во екипи составени од државни ревизори.

Државниот ревизор е стручно лице вработено во Државниот завод за ревизија кое ги исполнува условите од членот 25 став 1 точки 1, 2 и 4 на овој закон и извршува работи на ревизија под надзор на овластен државен ревизор.

Овластениот државен ревизор, односно државниот ревизор не смее да биде член на управен одбор, надзорен одбор или кој било друг орган кај друг субјект."

Член 11

По членот 18 се додава нов член 18-а, кој гласи:

"Член 18-а

Внатрешната организација на Државниот завод за ревизија и бројот на извршителите се уредува со актите за организација и за систематизација на работите и задачите на Државниот завод за ревизија, кои ги донесува главниот државен ревизор."

Член 12

Во членот 20 став 1 по зборот "ревизор" се става запирка и се додаваат зборовите: "односно државниот ревизор", а по зборовите: "другата документација" се додаваат зборовите: "електронските податоци и информативни системи".

Во ставот 2 по зборот "ревизор" се става запирка и се додаваат зборовите: "односно државниот ревизор", а по зборот "располагање" се додаваат зборовите: "и да му обезбеди копии за ревизорското досие на".

Во ставовите 3 и 4 по зборот "ревизор" се става запирка и се додаваат зборовите: "односно државниот ревизор".

Член 13

Во членот 21 ставови 1 и 2 по зборот "ревизор" се става запирка и се додаваат зборовите: "односно државниот ревизор".

Член 14

Во членот 22 во воведната реченица по зборот "ревизор" се става запирка и се додаваат зборовите: "односно државниот ревизор".

Точката 4 се менува и гласи:

"4) е брачен другар или е во вонбрачна заедница, крвен сродник во права линија до трет степен на сродство (баба, дедо, мајка, татко, деца), брачните другари на децата, брат, сестра и нивните брачни другари и деца, старател, штитеник, усвоител, усвоеник, хранител или храненик, сопственик или законски застапник на субјектот на ревизијата;"

Член 15

Во членот 23 ставот 1 се менува и гласи:

"По извршената ревизија овластениот државен ревизор составува претходен извештај кој се изготвува во согласност со членот 17 од овој закон."

Член 16

Во членот 24-а став 2 на крајот од реченицата точката се брише и се додаваат зборовите: "и резултатот од работењето".

Член 17

По членот 24-а се додава нов член 24-б, кој гласи:

"Член 24-б

Субјектите кои водат административни евиденции, регистри и бази на податоци и носителите на платниот промет се должни индивидуалните податоци за правните субјекти кои се во постапка на државна ревизија на овластениот државен ревизор да му ги доставуваат без надоместок."

Член 18

По членот 26 се додава нова глава III-а СРЕДСТВА ЗА РАБОТА и два нови члена 27-а и 27-б, кои гласат:

"Член 27-а

Државниот завод за ревизија заради извршување на неговата функција располага со соодветни ресурси, средства и персонал.

Средствата за работа на Државниот завод за ревизија се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија и приходи од надоместоци согласно со Тарифата на Државниот завод за ревизија.

Собранието на Република Македонија посебно го гласа разделот наменет за Државниот завод за ревизија во Буџетот на Република Македонија.

Член 27-б

Овластените државни ревизори, државните ревизори и вработените кои вршат работи и работни задачи за државната ревизија добиваат месечни парични награди врз основа на оценувањето до 20% од основната плата заради посебно залагање во унапредувањето на работата и постигнати резултати од значење за заштита од незаконското и ненаменско користење на државни средства кај субјектите кои се предмет на ревизија.

Субјектите од ставот 1 на овој член можат да бидат казнети со парична казна согласно со членот 84 од Законот за работните односи."

Член 19

Во членот 28 во воведната реченица на ставот 1 по зборот "ревизијата" зборовите: "освен републичките органи и органите на локалната самоуправа" се бришат.

Во точката 1 по зборот "ревизор" се става запирка и се додаваат зборовите: "односно државниот ревизор".

Во ставот 2 бројот "1.000" се заменува со бројот "10.000".

Член 20

Во членот 29 став 1 бројот "1.000" се заменува со бројот "10.000", а по зборот "ревизор" се става запирка и се додаваат зборовите: "односно државниот ревизор".

Точката 1 се менува и гласи:

"1) државната ревизија не ја врши согласно со членот 17 од овој закон;"

По точката 1 се додава нова точка 2, која гласи:

"2) документацијата која претставува класифицирана информација согласно со закон, не ја чува согласно со членот 20 став 4 од овој закон;"

Точката 2 станува точка 3.

Точката 3 станува точка 4.

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR REVIZIONIN SHETETËROR

Нени 1

Нë Лигјин пëр ревизион штететор ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 65/97, 70/2001, 31/2003 dhe 19/2004), në nënin 2 paragrafi 1 pas fjalëve: "procedurë financiare" vihet presje dhe shtohen fjalët: "të dhëna elektronike dhe sisteme informative", ndërsa pas fjalëve: "standarde të kontabilitetit" vihet pikë dhe fjalët deri në fund të fjalisë fshihen.

Нени 2

Нени 8 fshihet.

Нени 3

Pas nenit 11-a, shtohet nen i ri 11-b, si vijon:

"Нени 11-б

Enti shtetëror për revizion, sipas nevojës mund të kryejë edhe revizion të vazhduar të subjektet të cilat nuk janë të përfshira me nenin 1 të këtij ligji, ndërsa të cilat kanë marrëdhënie afariste me subjektet e nenit 1 të këtij ligji dhe që shfrytëzojnë mjete të cilat paraqesin të dala shtetërore."

Нени 4

Нени 12-а ndryshon si vijon:

"Revizori kryesor shtetëror në WEB (veb) faqen e Entit shtetëror për revizion i shpall të gjitha raportet e nenit 11, pika 3, e këtij Ligji, në afat prej 14 ditësh nga dita e dorëzimit të tyre në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë.

Revizori kryesor shtetëror e organizon komunikimin me mediumet me qëllim që ta informon opinionin me punën e Entit shtetëror për revizion dhe për rezultatet e revizioneve të kryera, të cekura në nenin 11 të këtij Ligji dhe në Buletinin e Entit shtetëror për revizion i shpall rezultatet e revizioneve të kryera.

Revizori kryesor shtetëror në WEB (veb) faqen e Entit shtetëror për revizion i shpall raportet përfundimtare në afat prej 14 ditësh nga dita e dorëzimit të tyre deri të subjekti lëndë e revizionit."

Нени 5

Нë nenin 13, paragrafi 5, alinetë 3 dhe 4 ndryshojnë si vijojnë:

"- nëse përgjithmonë e humbin aftësinë për ushtrimin e detyrës së vet;

- nëse dënohen për vepër penale që i bëjnë të papërshtatshëm për ushtrimin e detyrave të veta;"

Нени 6

Нени 15 ndryshon si vijon:

"Revizion në Entit shtetëror për revizion kryen shoqata për revizion në pajtim me nenin 2 dhe 3 të këtij Ligji. Zgjedhjen e shoqatës për revizion e kryen Enti shtetëror për revizion, me kushte dhe mënyrë të përcaktuara me Ligjin për furnizime publike.

Raporti nga revizioni i kryer dorëzohet deri te Enti shtetëror për revizion dhe deri te Kuvendi i Republikës së Maqedonisë.

Raportin nga paragrafit 2 të këtij neni, Kuvendi i Republikës së Maqedonisë e shqyrton në të njëjtën kohë me shqyrtimin e raportit vjetor për revizionet e kryera dhe për punën e Entit shtetëror për revizion."

Нени 7

Нë nenin 15-а, paragrafi 1 ndryshon si vijon:

"Revizorëve shtetërorë të autorizuar dhe revizorëve shtetërorë u jepet legjitimacion zyrtar. Gjatë kryerjes së revizionit shtetëror, revizori shtetëror i autorizuar dhe revizori shtetëror doemos duhet ta kenë legjitimacionin me të cilin dëshmohet cilësia e tyre zyrtare, dhe gjatë revizionit janë të detyruar ta tregojnë".

Neni 16-a fshihet.

Neni 9

Neni 17 ndryshon si vijon:

“Revizionin shtetëror kryhet në mënyrë dhe procedura të verifikuara me standardet revizore të Organizatës Ndërko-mbëtare të Institucioneve revizore supreme (INTOSAI) dhe rregullat e verifikuara me Kodin e etikës së INTOSAI, të cilat i shpall ministri i Financave në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

Neni 10

Neni 18 ndryshon si vijon:

“Revizionin shtetëror e kryen revizori shtetëror i autorizuar që është i punësuar në Entin shtetëror për revizion.

Revizori i autorizuar shtetëror është person i pavarur profesional, i cili posedon vërtetim për revizor i autorizuar shtetëror dhe i plotëson kushtet e tjera të përcaktuara me këtë ligj.

Revizori i autorizuar shtetëror e kryen revizionin në mënyrë ekipore, në ekiye të përbëra nga revizorë shtetëror.

Revizori shtetëror është person profesional, i punësuar në Entin shtetëror për revizion që i plotëson kushtet nga neni 25 paragrafi 1 pikat 1, 2 dhe 4 të këtij ligji, dhe kryen punë revizioni nën mbikëqyrje të revizorit të autorizuar shtetëror.

Revizori i autorizuar shtetëror, gjegjësisht revizori shtetëror nuk guxon të jetë anëtar i këshillit drejtues, këshillit mbikëqyrës ose të cilitdo organ tjetër të subjektit tjetër.”

Neni 11

Pas nenit 18 shtohet nen i ri 18-a, si vijon:

“Neni 18-a

Organizimi i brendshëm i Entit shtetëror për revizion dhe numri i përmbaruesve rregullohet me aktet për organizimin dhe për sistematizimin e punëve dhe të detyrave të Entit shtetëror për revizion, të cilat i sjell revizori shtetëror kryesor.”

Neni 12

Në nenin 20 në paragrafin 1 pas fjalës “revizor”vihet presje dhe shtohen fjalët: “gjegjësisht revizori shtetëror” ndërsa pas fjalëve: “dokumentacion tjetër”, shtohen fjalët: “të dhëna elektronike dhe sisteme informative”.

Në paragrafin 2 pas fjalës “revizor”vihet presje dhe shtohen fjalët: “gjegjësisht revizori shtetëror”ndërsa pas fjalës “posedim”shtohen fjalët: “dhe t’i sigurojë kopje për dosjen e revizionit”.

Në paragrafët 3 dhe 4 pas fjalës: “revizori”vihet presje dhe shtohen fjalët: “gjegjësisht revizori shtetëror”.

Neni 13

Në nenin 21 në paragrafët 1 dhe 2 pas fjalës “revizor”vihet presje dhe shtohen fjalët: “gjegjësisht revizor shtetëror”.

Neni 14

Në nenin 22 në fjalinë hyrëse pas fjalës “revizor”vihet presje dhe shtohen fjalët: “gjegjësisht revizor shtetëror”.

Pika 4 ndryshon si vijon:

“4) është çift bashkëshortor ose është në bashkësi jashtëmartesore, farefis gjaku në vijë të drejtë deri në shkallën e tretë të farefisnisë (gjyshe, gjysh, nënë, baba, fëmijë), çiftet bashkëshortore të fëmijëve, vëlla, motër dhe çiftet e tyre bashkëshortore dhe fëmijët, kujdestar, mbr-ojtës, adoptues, i adoptuar, mbajtës ose i mbajtur, bashkë-pronar ose përfaqësues ligjor i subjektit të revizionit.”

Neni 15

Në nenin 23 paragrafi 1 ndryshon si vijon:

“Pas revizionit të kryer, revizori i autorizuar shtetëror përpilon raport paraprak i cili përgatitet në pajtim me nenin 17 të këtij ligji.”

Neni 16

Në nenin 24-a në paragrafin 2 në fund të fjalisë pika fshihet dhe shtohen fjalët: “dhe rezultati nga puna”.

Neni 17

Pas nenit 24-a shtohet nen i ri 24-b si vijon:

“Neni 24-b

Subjektet të cilat mbajnë evidenca administrative, regjistra dhe baza të të dhënave dhe bartësit e qarkullimit të pagesave janë të obliguar të dhënat individuale për subjektet juridike të cilat janë në procedurë të revizionit shtetëror, revizorit shtetëror të autorizuar t’ia dorëzojnë pa kompensim.”

Neni 18

Pas nenit 26 shtohet kapitull i ri III-a MJETE PËR PUNË dhe dy nene 27-a dhe 27-b si vijojnë:

“Neni 27-a

Enti shtetëror për revizion për shkak të kryerjes së funksionit të tij disponon me resurse përkatëse, mjete dhe personel.

Mjetet për punën e Entit shtetëror për revizion të Republikës së Maqedonisë dhe të hyra nga dëmshpërblimet në pajtim me Tarifën e Entit shtetëror për revizion.

Kuvendi i Republikës së Maqedonisë veças e voton zërin të dedikuar për Entin shtetëror për revizion në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë.

Neni 27-b

Revizorët e autorizuar shtetërorë, revizorët shtetërorë dhe të punësuarit të cilët ushtrojnë punë dhe detyra pune për revizionin shtetëror fitojnë shpërblime mujore në të holla në bazë të notimit deri më 20% prej rrogës kryesore për shkak të përpjekjes së posaçme në përparimin e punës dhe rezultate të arritura me rëndësi për mbrojtje nga shfrytëzimi i paligjshëm dhe i paqëllimshëm i mjeteve shtetërore te subjektet të cilat janë lëndë të revizionit.

Subjektet nga paragrafi 1 i këtij neni mund të dënohen dënim me para në pajtim me neni 84 nga Ligji për marrëdhënie pune.”

Neni 19

Në nenin 28 në fjalinë hyrëse të paragrafit 1 pas fjalës “revizion”, fjalët: “përveç organeve republikane dhe organeve të vetadministrimit lokal” shlyhen.

Në paragrafin 1 pas fjalës: “revizor”vihet presje dhe shtohen fjalët: “gjegjësisht revizori shtetëror”.

Në paragrafin 2 numri “1.000” zëvendësohet me numrin “10.000”.

Neni 20

Në nenin 29 në paragrafin 1 numri “1.000” zëvendësohet me numrin “10.000”, ndërsa pas fjalës: “revizori”vihet presje dhe shtohen fjalët: “gjegjësisht revizori shtetëror”

Pika 1 ndryshon si vijon:

“1) revizionin shtetëror nuk e kryen në pajtim me nenin 17 të këtij ligji;”

Pas pikës 1 shtohet pikë e re 2 si vijon:

“2) dokumentacionin i cili paraqet informata të klasifikuar në pajtim me ligjin, nuk e ruan në pajtim me nenin 20 paragrafi 4 të këtij ligji”.

Pika 2 bëhet pikë 3.

Pika 3 bëhet pikë 4.

Neni 21

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

991.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ НА ГОТОВИНСКИ ПЛАЌАЊА**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за регистрирање на готовински плаќања, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 мај 2006 година.

Бр. 07-2173/1
29 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ НА ГОТОВИНСКИ ПЛАЌАЊА****Член 1**

Во Законот за регистрирање на готовински плаќања ("Службен весник на Република Македонија" број 31/2001, 42/2003 и 40/2004), во членот 8 став 1 зборот "печатат" се заменува со зборот "запишуваат".

Член 2

Во членот 9 алинеја 3 сврзникот "и" се заменува со точка и записка, а по алинејата 4 се додаваат две нови алинеи 5 и 6, кои гласат:

"- лицата кои вршат улична продажба на весници и списанија - колпортерска продажба и
- лицата кои извршуваат континуиран промет, за кои издаваат сметки и за кои се предвидени последователни плаќања (испорака на струја, вода, телефонски услуги, греење и ладење и друго)."

Член 3

Во членот 14 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"За функционално и техничко одржување на фискалните апарати, даночниот обврзник е должен да склучи договор со овластениот дистрибутер на фискален систем на опрема од кого е набавена опремата."

Член 4

Во членот 16 алинеја 3 по зборовите: "Република Македонија" се додаваат зборовите: "како и сервисен центар во регионална дирекција, на чие подрачје се продадени над 600 фискални апарати", а во алинејата 5 по зборот "апаратурата" се додаваат зборовите: "на самото место".

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

ЛИГЈ**ПËР NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR REGJISTRIMIN E PAGESAVE ME PARA NË DORË****Нени 1**

Нë Лигјин пëр регјистримин е pagesave me para нë dorë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 31/2001, 42/2003 dhe 40/2004), нë nenin 8 paragrafi 1 fjala "shtypen" zëvendësohet me fjalën "regjistohen".

Нени 2

Нë nenin 9 alineja 3 lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje, ndërsa pas alinesë 4 shtohen dy aline të reja 5 dhe 6, si vijon:

"- personat të cilët bëjnë shitjen e gazetave dhe revista-ve në rrugë - shitje kolpolterike, dhe
- personat të cilët bëjnë qarkullim të vazhdueshëm, për çka japin llogari edhe për çka janë paraparë pagesa të njëpasnjëshme (dërgim i rrymës, ujit, shërbimeve telefonike, nxehtësie dhe ftohjes e të tjerë)."

Нени 3

Нë nenin 14 pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

"Për mirëmbajtjen funksionale dhe teknike të aparateve fiskale, i obliguari tatimor është i detyruar të lidhë kontratë me distribuesin e autorizuar të sistemit fiskal të pajisjes prej të cilit është furnizuar pajisja."

Нени 4

Нë nenin 16 në alinenë 3 pas fjalëve: "Republika e Maqedonisë" shtohen fjalët: "si dhe qendër e servisit në drejtorinë rajonale, në rajonin e të cilit janë shitur mbi 600 aparate fiskale"; ndërsa në alinenë 5 pas fjalës "aparatura" shtohen fjalët: "në vendin e ngjarjes".

Нени 5

Ky ligj hyn fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

992.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ТАКСИ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за административните такси, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 мај 2006 година.

Бр. 07-2174/1
29 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ТАКСИ****Член 1**

Во Законот за административните такси ("Службен весник на Република Македонија" број 17/93, 20/96, 7/98, 13/2001, 24/2003, 19/2004, 61/2004, 95/2005 и 7/2006), во членот 37 во Тарифата на административните такси по тарифниот број 30-в се додава нов тарифен број 30-г, кој гласи:

"Тарифен број 30-г

Издавање на дозволи за вршење на финансиски линг на домашни трговски друштва и странски трговски друштва кои имаат основано подружница во Република Македонија
1.500."

Член 2

По тарифниот број 33-б се додаваат пет нови тарифни броја 33-в, 33-г, 33-д, 33-ѓ и 33-е, кои гласат:

"Тарифен број 33-в

За барање за добивање дозвола за складирање, третман и/или за преработка на отпадот 100.

За решение по барање за добивање дозвола за складирање, третман и/или за преработка на отпадот 800.

За дозвола за складирање, третман и/или преработка на отпадот 9.000.

За решение по барање за обновување на дозвола за складирање, третман и/или за преработка на отпад 800.

Тарифен број 33-г

За барање за добивање дозвола за собирање и за транспортирање на комуналниот и на другите видови неопасен отпад 50.

За решение по барање за добивање дозвола за собирање и за транспортирање на комуналниот и на другите видови неопасен отпад 800.

За дозвола за собирање и за транспортирање на комуналниот и на другите видови неопасен отпад 9.000.

За решение по барање за обновување на дозвола за собирање и за транспортирање на комуналниот и на другите видови неопасен отпад 800.

Тарифен број 33-д

За барање за добивање дозвола за собирање и транспортирање на опасен отпад 200.

За решение по барање за добивање на дозвола за собирање и транспортирање на опасен отпад 1.200.

За добивање дозвола за собирање и транспортирање на опасен отпад 12.000.

За решение по барање за обновување на дозвола за собирање и за транспортирање на опасен отпад 1.200.

Тарифен број 33-ѓ

За барање за добивање дозвола за оператор на депонија 250.

За решение по барање за добивање дозвола за оператор на депонија 1.200.

За добивање дозвола за оператор на депонија 20.000.

За решение по барање за обновување на дозвола за оператор на депонија 1.200.

Тарифен број 33-е

За барање за добивање дозвола за оператор на инсталација за горење или согорување на отпад 250.

За решение по барање за добивање дозвола за оператор на инсталација за горење или согорување на отпад 1.200.

За добивање дозвола за оператор на инсталација за горење или согорување на отпад 20.000.

За решение по барање за обновување на дозвола за оператор на инсталација за горење или согорување на отпад 1.200."

Член 3

Во тарифниот број 72 во забелешката во точката 3 износот "50%" се заменува со износ "15%".

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR TAKSAT ADMINISTRATIVE****Нени 1**

Нë Лигијн пëр таксат административе ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë", numër 17/93, 20/96, 7/98, 13/2001, 24/2003, 19/2004, 61/2004, 95/2005 dhe 7/2006), në nenin 37, në Tarifen e taksave administrative, pas numrit tarifor 30-v shtohet numër i ri tarifor 30-g i cili thotë:

"Numri tarifor 30-g

Dhënie të lejes për ekzekutimin e lizingut financiar të shoqatave tregtare të vendit dhe shoqatave tregtare të huaj të cilat kanë themeluar filiale në Republikën e Maqedonisë 1.500."

Нени 2

Pas numrit tarifor 33-b shtohen pesë numra tariforë të rinj 33-v, 33-g, 33-d, 33-gj dhe 33-e të cilët thonë:

"Numri tarifor 30-v

Për kërkesë për marrje të lejes për magazinim, tretman dhe/ose për përpunimin e hedhurinave 100.

Për vendim sipas kërkesës për marrjen e lejes për magazinim, tretman dhe/ose për përpunimin e hedhurinave 800.

Për leje për magazinim, tretman dhe/ose për përpunimin e hedhurinave 9.000.

Për vendim sipas kërkesës për përtëritje të lejes për magazinim, tretman dhe/ose për përpunimin e hedhurinave 800.

Numri tarifor 33-g

Për kërkesë për marrjen e lejes për mbledhje dhe transportim të hedhurinave komunale dhe llojeve të tjera hedhurinash të parrezikshme 50.

Për vendim sipas kërkesës për marrjen e lejes për mbledhje dhe transportim të hedhurinave komunale dhe llojeve të tjera hedhurinash të parrezikshme 800.

Për leje për mbledhje dhe transportim të hedhurinave komunale dhe llojeve të tjera hedhurinash të parrezikshme 9.000.

Për vendim sipas kërkesës për përtëritjen e lejes për mbledhje dhe transportim të hedhurinave komunale dhe llojeve të tjera hedhurinash të parrezikshme 800.

Numri tarifor 33-d

Për kërkesë për marrjen e lejes për mbledhje dhe transportim të hedhurinave të rrezikshme 200.

Për vendim sipas kërkesës për marrjen e lejes për mbledhje dhe transportim të hedhurinave të rrezikshme 1.200.

Për marrjen e lejes për mbledhje dhe transportim të hedhurinave të rrezikshme 12.000.

Për vendim sipas kërkesës për përtëritje të lejes për mbledhje dhe transportim të hedhurinave të rrezikshme 1.200.

Numri tarifor 33-gj

Për kërkesë për marrjen e lejes për operator të plehërishtës 250.

Për vendim sipas kërkesës për marrjen e lejes për operator të plehërishtës 1.200.

Për marrjen e lejes për operator të plehërishtës 20.000.

Për vendim sipas kërkesës për përtëritjen e lejes për operator të plehërishtës 1.200.

Numri tarifor 33-e

Për kërkesë për marrjen e lejes për operator të instalimit për djegie ose shpërbërje të hedhurinave 250.

Për vendim sipas kërkesës për marrjen e lejes për operator të instalimit për djegie ose shpërbërje të hedhurinave 1.200.

Për marrjen e lejes për operator të instalimit për djegie ose shpërbërje të hedhurinave 20.000.

Për vendim sipas kërkesës për përtëritje të lejes për operator të instalimit për djegie ose shpërbërje të hedhurinave 1.200."

Нени 3

Нë numrin tarifor 72 në shënimin në pikën 3 shuma "50%" zëvendësohet me shumën "15%".

Нени 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

993.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ОСИГУРУВАЊЕ ВО СООБРАКАЈОТ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително осигурување во сообраќајот,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 мај 2006 година.

Бр. 07-2175/1
29 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ОСИГУРУВАЊЕ ВО СООБРАКАЈОТ****Член 1**

Во Законот за задолжително осигурување во сообраќајот ("Службен весник на Република Македонија" број 88/2005) во членот 47 став 4 Табелата се менува и гласи:

Ред. број	Вид на воздухоплов	Суми на осигурување (СПВ)
1.	Змејови, ултралесни едрилицы и парагладери	5.000
2.	Едрилицы со мотор, балони, змејови со мотор и ултралесни воздухоплови со мотор со максимална маса при полетување до 20 кг	8.000
3.	Воздухоплови со максимална маса при полетување од 20 кг до 500 кг	500.000
4.	Воздухоплови со максимална маса при полетување од 500 кг до 1.000 кг	1.000.000
5.	Воздухоплови со максимална маса при полетување од 1.000 кг до 2.700 кг	1.500.000
6.	Воздухоплови со максимална маса при полетување од 2.700 кг до 6.000 кг	4.500.000
7.	Воздухоплови со максимална маса при полетување од 6.000 до 25.000 кг	12.000.000
8.	Воздухоплови со максимална маса при полетување од 25.000 до 100.000 кг	50.500.000
9.	Воздухоплови со максимална маса при полетување над 100.000 кг	90.000.000
10.	Воздухоплови со максимална маса при полетување до 6.000 кг кои не се користат за комерцијален превоз на патници	50.000

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SIGURIMIN E DETYRUESHËM NË KOMUNIKACION****Neni 1**

Në Ligjin për sigurimin e detyrueshëm në komunikacion ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 88/2005) në nenin 47 paragrafi 4, Tabela ndryshohet si vijon:

numri rendor	Lloji i mjetit fluturues	Shumat e sigurimit (SPV)
1.	Aerostate, aeroplanë ultra të lehtë pa motor dhe paraglajderë	5.000
2.	Aeroplanë me motor, balona, aerostate me motor dhe mjete fluturuese ultra të lehtë me motor me masë maksimale gjatë fluturimit deri 20 kg	8.000
3.	Mjete fluturuese me masë maksimale gjatë fluturimit prej 20 kg deri 500 kg	500.000
4.	Mjete fluturuese me masë maksimale gjatë fluturimit prej 500 kg deri 1.000 kg	1.000.000
5.	Mjete fluturuese me masë maksimale gjatë fluturimit prej 1.000 kg deri 2.700 kg	1.500.000
6.	Mjete fluturuese me masë maksimale gjatë fluturimit prej 2.700 kg deri 6.000 kg	4.500.000
7.	Mjete fluturuese me masë maksimale gjatë fluturimit prej 6.000 kg deri 25.000 kg	12.000.000
8.	Mjete fluturuese me masë maksimale gjatë fluturimit prej 25.000 kg deri 100.000 kg	50.500.000
9.	Mjete fluturuese me masë maksimale gjatë fluturimit mbi 100.000 kg	90.000.000
10.	Mjete fluturuese me masë maksimale gjatë fluturimit deri 6.000 kg të cilët nuk shfrytëzohen për transport komercial të udhëtarëve	50.000

Neni 2

Ky Ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

994.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДРЖАВНАТА ПОМОШ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за државната помош, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 30 мај 2006 година.

Бр. 07-2190/1
30 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДРЖАВНАТА ПОМОШ

Член 1

Во Законот за државната помош ("Службен весник на Република Македонија" број 24/2003), насловот на членот 9 се менува и гласи:

"Орган за државна помош".

Во членот 9 став (1) зборовите: "Комисијата за државна помош" се заменуваат со зборовите: "Комисијата за заштита на конкуренцијата".

Ставовите (2) и (3) се бришат.

Ставот (4) станува став (2).

Во ставот (5) кој станува став (3) зборовите: "второстепената Комисија на Владата на Република Македонија" се заменуваат со зборовите: "Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата".

Ставовите (6), (7) и (8) се бришат.

Член 2

Во членот 12 став (3) зборовите: "на надлежната Комисија на Владата на Република Македонија" се заменуваат со зборовите: "Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата".

Член 3

Во членот 13 ставот (3) се брише.

Член 4

Решавањето на предметите започнати пред Комисијата за државна помош, пред денот на отпочнувањето на примената на овој закон, ќе продолжат пред Комисијата за заштита на конкуренцијата, во согласност со одредбите на овој закон и Законот за заштита на конкуренцијата.

Член 5

Комисијата ги презема вработените, опремата, инвентарот и другите работи, документацијата, средствата за работа и други средства од Комисијата за државна помош и Министерството за економија - Одделението за државна помош.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јуни 2006 година.

LIGJ PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR NDIHMË SHETËTËRORE

Neni 1

Нë Ligjin pËr ndihmë shetëtorë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 24/2003), titulli i nenit 9 ndryshon si vijon:

"Organi pËr ndihmë shetëtorë".

Нë nenin 9 paragrafi (1) fjalët: "Komisioni pËr ndihmë shetëtorë" zëvendësohen me fjalët: "Komisioni pËr mbrojtjen e konkurrencës".

Paragrafi (2) dhe paragrafi (3) fshihen.

Paragrafi (4) bëhet paragraf (2).

Нë paragrafin (5), i cili bëhet paragraf (3), fjalët: "Komisioni i shkallës së dytë i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë", zëvendësohen me fjalët: "Komisioni pËr vendosje sipas ankesave nga sfera e konkurrencës".

Paragrafët (6), (7) dhe (8) fshihen.

Neni 2

Нë nenin 12, në paragrafin (3) fjalët: "Komisionit kompetent të Qeverisë të Republikës së Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Komisioni pËr vendosje sipas ankesave nga sfera e konkurrencës".

Neni 3

Нë nenin 13, paragrafi (3) fshihet.

Neni 4

Vendosja pËr lëndët e filluara pranë Komisionit pËr ndihmë shetëtorë, para ditës së fillimit të zbatimit të këtij ligji, do të vazhdojë pranë Komisionit pËr mbrojtjen e konkurrencës, në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe të Ligjit pËr mbrojtjen e konkurrencës.

Neni 5

Komisioni i ndërmerr të punësuarit, pajisjen, inventarin dhe gjërat e tjera, dokumentacionin, mjetet e punës dhe mjetet tjera nga Komisioni pËr ndihmë shetëtorë dhe nga Ministria e Ekonomisë – Seksioni pËr ndihmë shetëtorë.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet prej 1 qershor 2006.

995.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на конкуренцијата, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 30 мај 2006 година.

Бр. 07-2191/1
30 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Член 1

Во Законот за заштита на конкуренцијата ("Службен весник на Република Македонија" број 4/2005), во членот 16 став (1) точките 1 и 2 се менуваат и гласат:

"1) заедничкиот вкупен годишен приход на сите претпријатија учесници, остварен со продажба на стоки и/или услуги на светскиот пазар, го надминува износот од 10 милиони евра во денарска противвредност, по курсот на денот на составување на годишната пресметка, остварен во деловната година што и претходи на концентрацијата, при што најмалку еден учесник мора да биде регистриран во Република Македонија или

2) заедничкиот вкупен годишен приход на сите претпријатија учесници, остварен со продажба на стоки и/или услуги во Република Македонија го надминува износот од 2,5 милиони евра во денарска противвредност, по курсот на денот на составување на годишната пресметка, остварен во деловната година што и претходи на концентрацијата."

По точката 2 се додава нова точка 3, која гласи:

"3) учеството на пазарот на еден од учесниците изнесува повеќе од 40% или вкупното учество на учесниците на пазарот изнесува повеќе од 60%."

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

"(2) Во првата година на работењето приходот од ставот (1) точки 1 и 2 и учеството на пазарот од точката 3 на овој член ќе се пресметува врз основа на приходот остварен во тековната пресметковна година на ниво од 12 месеца."

Ставот (2) станува став (3).

Во ставот (3) кој станува став (4) по зборот "изврши" се става записка, а сврзникот "и" се заменува со сврзникот "а".

Член 2

Во членот 25 ставот (3) се менува и гласи:

"(3) Претседателот и најмалку два члена се професионално ангажирани во работењето на Комисијата. Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија ги предлага членовите кои професионално ќе бидат ангажирани во работењето на Комисијата."

Член 3

Во членот 42 ставот (3) се менува и гласи:

"(3) Под службена тајна од ставот (1) на овој член се подразбира особено тоа што:

1) со закон и други прописи е определено како службена тајна и

2) со општ акт или други акти на претпријатието е определено како службена тајна."

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

"(4) Претпријатието е должно при доставување на податоци и информации до Комисијата, кои се определени како службена тајна, тоа да го оправда со наведување на објективни причини."

Ставот (4) станува став (5).

Член 4

Во членот 47 став (1) точка 2 бројот "13" се заменува со бројот "14", а во точката 3 бројот "14" се заменува со бројот "15".

Член 5

Членот 50 се менува и гласи:

"(1) Прекршочна постапка не може да се поведе ниту да се води ако поминат:

1) три години за прекршоци од членот 48 на овој закон и

2) пет години за прекршоци од членот 47 на овој закон.

(2) Изречената прекршочна санкција не може да се изврши ако од денот на правосилноста на одлуката за прекршок поминат две години."

Член 6

Именувањето на претседателот и членовите на Комисијата, во согласност со членот 2 од овој закон се врши во рок од еден месец од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До именувањето на Комисијата од ставот 1 на овој член, постојната Комисија продолжува со работа.

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јуни 2006 година.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MBROJTJEN E KONKURENCËS

Neni 1

Нë Лигјин пëр мбροјтјен е конкурренсë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 4/2005), neni 16, paragrafi (1), pikat 1 dhe 2 ndryshojnë si vijojnë:

"1) hyrja e përgjithshme e përbashkët vjetore e të gjitha ndërmarrjeve pjesëmarrëse, e realizuar me shitjen e mallrave dhe/ose shërbimeve në tregun botëror, e tejkalon

shumën prej 10 milionë euro, në kundërvlerë në denarë, sipas kursit në ditën e përpilimit të përllogaritjes vjetore, e realizuar në vitin afarist që i paraprin përqendrimit, me ç'rast së paku një pjesëmarrës doemos duhet të jetë i regjistruar në Republikën e Maqedonisë ose

2) hyrja e përgjithshme e përbashkët vjetore e të gjitha ndërmarrjeve pjesëmarrëse, e realizuar me shitjen e mallrave dhe/ose shërbimeve në Republikën e Maqedonisë, e tejkalon shumën prej 2,5 milionë euro, në kundërvlerë në denarë, sipas kursit në ditën e përpilimit të përllogaritjes vjetore, e realizuar në vitin afarist që i paraprin përqendrimit."

Pas pikës 2, shtohet pika e re 3, si vijon:

"3) pjesëmarrja në treg e njërit nga pjesëmarrësit është më shumë se 40% ose pjesëmarrja e përgjithshme e pjesëmarrësve në treg është më shumë se 60%."

Pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2) si vijon:

"(2) Në vitin e parë të punës, hyrja nga paragrafi (1), pika 1 dhe 2 dhe pjesëmarrja në tregun nga pika 3 e këtij neni do të përllogaritet në bazë të hyrjes së realizuar në vitin përllogaritës rrjedhës në nivel prej 12 muajsh."

Paragrafi (2) bëhet paragrafi (3).

Në paragrafin (3) i cili bëhet paragrafi (4) pas fjalës "kryen" vihet presje dhe fjala "dhe" zëvendësohet me fjalën "a".

Neni 2

Në nenin 25, paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"(3) Kryetari dhe së paku dy anëtarë janë profesionalisht të angazhuar në punën e Komisionit. Komisioni për çështjet e zgjedhjeve dhe emërimeve i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë i propozon anëtarët të cilët profesionalisht do të angazhohen në punën e Komisionit."

Neni 3

Në nenin 42, paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"(3) Me nocionin sekret zyrtar nga paragrafi (1) i këtij neni nënkuptohet veçanërisht ajo që:

1) me ligj dhe me rregulla të tjera është përcaktuar si sekret zyrtar dhe

2) me akt të përgjithshëm ose me akte të tjera të ndërmarrjes është përcaktuar si sekret zyrtar."

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4) si vijon:

"(4) Ndërmarrja është e obliguar që gjatë dërgimit të të dhënave dhe të informacioneve pranë Komisionit, të cilat janë përcaktuar si sekret zyrtar, atë ta arsyetojë me cekjen e shkaqeve të objektivë."

Paragrafi (4) bëhet paragrafi (5).

Neni 4

Në nenin 47, paragrafi (1), pika 2, numri "13" zëvendësohet me numrin "14", e në pikën 3, numri "14" zëvendësohet me numrin "15".

Neni 5

Neni 50 ndryshohet si vijon:

"(1) Procedura për kundërvajtje nuk mund të ngrihet as të mbahet nëse kalojnë:

1) tre vjet për kundërvajtjet nga neni 48 i këtij ligji.

2) pesë vjet për kundërvajtjet nga neni 47 i këtij ligji.

(2) Sanksioni i kumtuar për kundërvajtje nuk mund të zbatohet nëse prej ditës së plotfuqishmërisë së vendimit për kundërvajtjen kalojnë dy vjet."

Neni 6

Emërimi i kryetarit dhe i anëtarëve të Komisionit, në përputhje me nenin 2 të këtij ligji, bëhet në afat prej një muaji nga dita e hyrjes së këtij ligji në fuqi.

Deri në emërimin e Komisionit nga paragrafi 1 i këtij neni, Komisioni i ekzistues vazhdon me punën.

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet prej 1 qershor 2006.

996.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ-
ВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕ-
МЕР, КАТАСТАР И ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРАВАТА
НА НЕДВИЖНОСТИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 30 мај 2006 година.

Бр. 07-2189/1
30 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ПРЕМЕР, КАТАСТАР И ЗАПИШУВАЊЕ НА
ПРАВАТА НА НЕДВИЖНОСТИТЕ

Член 1

Во Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите ("Службен весник на Република Македонија" број 27/86, 17/91, 84/2005 и 109/2005), во членот 10 по ставот 2 се додаваат два нови става 3 и 4, кои гласат:

"Висината на надоместоците од ставот 2 на овој член зависи од бројот, обемот и видот на промените во катастарскиот операт и катастарскиот план кои промени настануваат со бришење, додавање или менување на податоците.

Висината на надоместоците од ставот 2 на овој член се утврдува со тарифник кој го донесува Владата на Република Македонија, на предлог на Државниот завод за геодетски работи."

Член 2

Во членот 102 став 3 по зборот "надомест" се става точка, а зборовите до крајот на реченицата и ставот 4 се бришат.

По ставот 3 се додаваат два нови става 4 и 5, кои гласат:

"Висината на надоместокот од ставот 3 на овој член зависи од формата, обемот и содржината на геодетските елаборати.

Висината на надоместокот од ставот 3 на овој член се утврдува со тарифник кој го донесува Владата на Република Македонија, на предлог на Државниот завод за геодетски работи."

Член 3

Во членот 103-г ставот 2 се менува и гласи:

"За полагање на испитот од ставот 1 точка 3 на овој член се плаќа надоместок на Комората на овластени архитекти и овластени инженери."

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

"Висината на надоместокот за полагање на испит за стекнување на овластување за овластен геодет зависи од трошоците потребни за обезбедување на просторни и материјални услови за спроведување на испитот, како и составот на комисијата и времето потребно за спроведување на испитот."

Ставовите 3 и 4 стануваат ставови 4 и 5.

Во новиот став 4 по зборовите: "како и" се додаваат зборовите: "висината на надоместокот за полагање на испит за стекнување на овластување за овластен геодет".

Член 4

Членот 103-ј се менува и гласи:

"Трговецот поединец-овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи за извршените геодетски работи наплаќаат надоместок чија висина особено зависи од обемот (површина на недвижностите што се предмет на премерот, бројот на објекти и друго), оддалеченоста на недвижностите, теренските услови (густина на детаљот) и сложеноста на геодетските работи.

Висината на надоместоците од ставот 1 на овој член се утврдува во согласност со критериумите од ставот 1 на овој член со договор склучен меѓу трговецот поединец - овластен геодет, односно трговското друштво и барателите на геодетските работи."

Член 5

Членот 109 се менува и гласи:

"За користење на податоците од премерот и катастарот на недвижностите се плаќа надоместок.

Висината на надоместокот за користење на податоците од ставот 1 на овој член зависи од трошоците за нивното изготвување, формата, содржината и обемот на податоците и степенот на нивната употребливост.

Надоместокот од ставот 1 на овој член не се плаќа за потребите на државните органи.

Висината на надоместокот од ставот 1 на овој член се утврдува со тарифник кој го донесува Владата на Република Македонија, на предлог на Државниот завод за геодетски работи."

Член 6

Членот 110 се брише.

Член 7

Во членот 122 став 1 точката 3 се менува и гласи:

"3) за извршените геодетски работи наплаќаат надоместок согласно со критериумите од членот 103-ј на овој закон."

Член 8

Во членот 124-а став 1 точката 3 се менува и гласи:

"3) за извршените геодетски работи наплаќа надоместок кој не е во согласност со критериумите од членот 103-ј на овој закон."

Член 9

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите.

Член 10

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR MATJEN, KADASTRËN DHE REGJISTRIMIN
E TË DREJTAVE TË PATUNDSHMËRIVE

Neni 1

Në Ligjin për matje, kadastrë dhe regjistrim të të drejtave të patundshmërisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë", numër 27/86, 17/91, 84/2005 dhe 109/2005), në nenin 10 pas paragrafit 2 shtohen dy paragraf të rinj 3 dhe 4 si vijojnë:

"Lartësia e kompensimeve nga paragrafi 2 të këtij neni varet nga numri, vëllimi dhe lloji i ndryshimit në operatorin e kadastrës dhe planin e kadastrës ndryshime të cilat paraqiten me fshirjen, shtimin ose ndryshimin e të dhënave.

Lartësia e kompensimeve nga paragrafi 2 të këtij neni përcaktohet me tarifor të cilin e miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozimin e Entit Shtetëror për Çështje Gjeodezike."

Neni 2

Në nenin 102 në paragrafin 3 pas fjalës "kompensim" vihet pikë, ndërsa fjalët deri në fundin e fjalisë dhe paragrafi 4 shlyhen.

Нë параграфин 3 сhtohen dy параграфë тë ринj 4 dhe 5 si vijojнë:

"Лартëсиa e компенсити nga параграфи 3 тë кëtij нени вaret nga форма, вëллими dhe пëрmbajtja e elaborateve гjeодезике.

Лартëсиa e компенсити nga параграфи 3 тë кëtij нени пëрcактоhet me тарифор тë цилëн e miraton Qeveria e Републикëс сë Македонисë, me пропозимин e Entit Shtetëror пëр Çështje Гjeодезике."

Нени 3

Нë ненин 103-г параграфи 2 нdryshon si vijon:

"Пëр дhëниен e provimit nga параграфи 1 пика 3 тë кëtij нени u paguhet компенсим Dhomëс сë Аркитектëве тë Авторизуар dhe Инxиниерëве тë Авторизуар."

Пас параграфит 2 сhtohet параграфи i ri 3 si vijon:

"Лартëсиa e компенсити пëр дhëниен e provimit пëр marrjen e авторизимит пëр гjeодезист тë авторизуар вaret nga shpenzimet e nevojshme пëр сигуримин e kushteve materiale dhe hapësinore пëр зbatimin e provimit, si dhe пëрбëрja e комисионит dhe коха e nevojshme пëр зbatimin e provimit."

Параграфët 3 dhe 4 бëхен параграфë 4 dhe 5.

Нë параграфин e ri 4 пас фjalëве: „si dhe" сhtohen фjalët: "лартëсиa e компенсити пëр дhëниен e provimit пëр marrjen e авторизимит пëр гjeодезист тë авторизуар."

Нени 4

Нени 103-ј нdryshon si vijon:

"Трегтарит индивид-гjeодезист i авторизуар dhe shoqëria тregtare пëр çështje гjeодезие пëр пунët e kryera гjeодезике arkëtoјнë компенсим, лартëсиa e тë цилит веçанëришт вaret nga вëллими (sipërfaqja e патундshmëриве тë цилат janë лëндë тë matjes, numri i објектеве e tjera), largëсиa e патундshmëрисë, kushtet e terrenit (dendëсиa e detajit) dhe ndërlikimi i çështjeve гjeодезике.

Лартëсиa e компенсimeве nga параграфи 1 тë кëtij нени пëрcактоhet нë пajтим me кriteret nga параграфи 1 тë кëtij нени me marrëveshje тë lidhur ндëрмjet трегтарит индивид-тë авторизуар, гjeгjëсисшт shoqëрисë тregtare dhe кëркuesве тë çështjeve гjeодезике."

Нени 5

Нени 109 нdryshon si vijon:

"Пëр шфрытëзимин e тë дhëнаве nga matja dhe kadastra e патундshmëриве paguhet компенсим.

Лартëсиa e компенсити пëр шфрытëзимин e тë дhëнаве nga параграфи 1 тë кëtij нени вaret nga shpenzimet пëр пëргатитjen e tyre, форма, пëрmbajtja dhe вëллими i тë дhëнаве dhe shkalla e пëрдоримит тë tyre.

Компенсими nga параграфи 1 тë кëtij нени paguhet пëр nevojat e оrгaнeве сhtetëроre.

Лартëсиa e компенсити nga параграфи 1 тë кëtij нени пëрcактоhet me тарифë тë цилин e miraton Qeveria e Републикëс сë Македонисë, me пропозимин e Enti Shtetëror пëр Çështje Гjeодезике."

Нени 6

Нени 110 shlyhet.

Нени 7

Нë ненин 122 параграфи 1 пика 3 нdryshon si vijon:

"3) пëр пунët гjeодезике тë kryera arkëtoјнë компенсим нë пajтим me кriteret nga нени 103-ј тë кëtij ligji."

Нени 8

Нë ненин 124-а параграфи 1 пика 3 нdryshon si vijon:

"3) Пëр пунët гjeодезике тë kryera arkëton компенсим i cili нук ëсhtë нë пajтим me кriteret nga нени 103-ј тë кëtij ligji."

Нени 9

Авторизовет Комисиони юридик-лигjdhëнëс i Kuvendit тë Републикëс сë Македонисë тë пëрcактојë текстин e spastruar тë Ligjit пëр matje, kadastrë dhe регjистрим тë тë drejtave тë патундshmëрисë.

Нени 10

Ky ligj hyn нë fuqi me дитën e botimit нë "Gazetën зyртаре тë Републикëс сë Македонисë".

997.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 30 мај 2006 година.

Бр. 07-2196/1
30 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за пензиското и инвалидското осигурување ("Службен весник на Република Македонија" број 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005 и 101/2005), во членот 11 став 1 по точката 12 се додава нова точка 13, која гласи:

"13) работниците во работен однос или физичките лица кои вршат дејност, по остварување право на старосна или инвалидска пензија по основ на намалена, односно преостаната работна способност;"

Член 2

Во членот 33 став 2 во првата и втората реченица зборовите: "1 септември 2001 година" се заменуваат со зборовите: "нивната уплата на придонесот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување".

Член 3

По членот 33 се додава нов член 33-а, кој гласи:

"Член 33-а

На корисник на пензија, кој работел како осигуреник според членот 11 став 1 точка 13 од овој закон, повеќе од три години, за годините навршени по овој период, се пресметува пензија во висина од 1% за секоја година помината на работа, од пензиска основица определена од платите, без валоризација. При утврдување на пензиската основица во врска со работното време се применуваат одредбите на членот 23 од овој закон.

Новиот износ на пензијата од ставот 1 на овој член се додава на последниот месечен износ на пензијата пред престанокот на работниот однос, заснован како корисник на пензија. Правото на новиот износ на пензија определен според овој член припаѓа првиот ден на наредниот месец по поднесување на барањето."

Член 4

Во членот 35 ставот 2 се брише.

Член 5

Во членот 61 ставот 2 се менува и гласи:

"Кога на инвалид на трудот со преостаната работна способност му престане работниот однос поради стегај, средствата за исплата на паричните надоместоци од членот 54 како паричен надоместок до вработување и за правото од членот 47 став 3 на овој закон, ги обезбедува Фондот, по престанок на правното лице."

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“По исклучок од ставот 2 на овој член кога стечајната постапка трае подолго од две години, инвалидот на трудот со преостаната работна способност може да оствари право на паричен надоместок до вработување на товар на средствата на Фондот.”

Ставот 3 кој станува став 4 се менува и гласи:

“Правото на паричен надоместок од ставовите 2 и 3 на овој член се остварува по престанокот на правото на паричен надоместок во случај на невработеност.”

Ставот 4 се брише.

Член 6

Во членот 72 по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

“Вдовица која склучила брак со корисник на пензија, односно осигуреник кој ги исполнувал условите за пензија, постар од 64 години, стекнува право на семејна пензија доколку бракот траел најмалку пет години.”

Член 7

Во членот 73 по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

“Вдовец кој склучил брак со корисник на пензија, односно осигуреник кој ги исполнувал условите за пензија, постар од 62 години стекнува право на пензија доколку бракот траел најмалку пет години.”

Член 8

Во членот 131 по бројот 11 се додаваат зборовите: “освен индивидуалните земјоделци обврзници на данок од приход од земјоделска дејност на кои земјоделската дејност им е единствено занимање (индивидуални земјоделци)”, а зборовите: “1 септември 2001 година” се заменуваат со зборовите: “1 јануари 2003 година”.

Член 9

Во членот 132 став 1 по бројот “11” се додаваат зборовите: “освен индивидуалните земјоделци обврзници на данок на приход од земјоделска дејност на кои земјоделската дејност им е единствено занимање (индивидуални земјоделци)”, а зборовите: “1 септември 2001 година” се заменуваат со зборовите: “1 јануари 2003 година”.

Член 10

По членот 145 се додава нов член 145-а, кој гласи:

“Член 145-а

Правосилно решение со кое на осигуреникот му е признато право, кое според прописите од пензиското и инвалидското осигурување не му припаѓа, со ново решение се огласува за ништовно, целосно или делумно.

Правните последици од огласувањето на решението за целосно или делумно ништовно, настапуваат од првиот ден на наредниот месец по донесувањето на решението со кое стекнатото право се губи, целосно или делумно.”

Член 11

Во членот 151 став 1 бројот “3” се заменува со броевите “2 и 3”.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Најнизок износ на пензија, стекната според овој закон, се исплатува додека корисникот на пензија има постојано место на живеење во Република Македонија, ако поинаку не е предвидено со меѓународен договор.”

Член 12

Членот 154 се менува и гласи:

“На корисник на пензија, додека е во работен однос или додека врши дејност со полно работно време во Република Македонија или работи во странство, му се исплатува 30% од пензијата.

На корисник на пензија од ставот 1 на овој член кој работи половина од полното работно време, му се исплатува 50% од пензијата, а за работа помалку од половина од полното работно време, му се исплатува 70% од пензијата.”

Член 13

Во членот 176 став 1 точка 4 по зборот “осигурување” записката се заменува со точка, а зборовите: “освен трошоците за доставување на пензиските примања кои паѓаат на товар на корисниците” се бришат.

Член 14

Во членот 180 по ставот 15 се додава нов став 16, кој гласи:

“За осигурениците од членот 1 на овој закон, кои имаат високо образование, основна за пресметување и плаќање на придонесот не може да изнесува помалку од една ипол просечна нето плата по работник во Републиката, објавена во тековниот месец, а за осигурениците со средно образование, не помалку од просечна нето плата по работник, во Републиката, објавена во тековниот месец.”

Член 15

Во членот 182 став 1 точка 4 зборовите: “младински задруги” се заменуваат со зборовите: “агенции за привремено вработување”.

По точката 14 се додава нова точка 15, која гласи:

“15) работодавачите за своите работници, односно физичкото лице само за себе - член 1 на овој закон;”.

Член 16

Во членот 183 став 4 зборот “осми” се заменува со зборот “петнаесетти”.

Член 17

Во членот 193-б по став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“На осигурениците од ставот 1 на овој член за секоја година пензиски стаж кој е над 40 години пензиски стаж (маж), односно над 35 години пензиски стаж (жена), пензиската основна им се утврдува во проценти од дополнителни 1,8, за секоја година пензиски стаж, навршен по 1 септември 2007 година.”

Ставот 2 станува став 3, а досегашниот став 3 се брише.

Член 18

Во членот 193-в во третиот ред зборовите: “1 септември 2001 година” се заменуваат со зборовите: “1 јануари 2003 година”, а во шестиот и седмиот ред зборовите: “1 септември 2001 година” се заменуваат со зборовите: “уплатата на придонесот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување”.

Член 19

Во членот 1 од Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување (“Службен весник на Република Македонија” број 101/2005), по зборот “возраста” точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: “најдоцна до 1 септември 2007 година”.

Член 20

Уплатените средства за индивидуалните земјоделци обврзници на данок од приход од земјоделска дејност на кои земјоделската дејност им е единствено занимање, на личните сметки во задолжително капитално финансирано пензиско осигурување до денот на влегувањето во сила на овој закон, се префрлуваат на сметката на Фондот.

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а одредбите на членот 9 став 1 на овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 2006 година.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SIGURIM PENSIONAL DHE INVALIDOR

Neni 1

Në Ligjin për sigurim pensional dhe invalidor (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005 dhe 101/2005), në nenin 11 paragrafi 1 pas pikës 12, shtohet pika e re 13, si vijon:

“13) punëtorët në marrëdhënie pune ose personat fizikë që kryejnë veprimtari, pas realizimit të së drejtës për pension pleqërie ose pension invaliditeti, në bazë të zvogëlimit të aftësisë për punë, përkatësisht aftësisë së mbetur për punë”.

Neni 2

Në nenin 33 paragrafi 2 në fjalinë e parë e të dytë, fjalët: “1 shtator të vitit 2001” zëvendësohen me fjalët: “pagesën e tyre të kontributit për sigurimin e financuar pensional të detyrueshëm kapital”.

Neni 3

Pas nenit 33 shtohet neni i ri 33-a, si vijon:

“Neni 33-a

Shfrytëzuesit të pensionit, i cili ka punuar si i siguruar sipas nenit 11 paragrafi 1 pika 13 të këtij ligji më shumë se tri vjet, për vitet e kaluara pas kësaj periudhe, llogaritet pensioni në lartësi prej 1% për çdo vit të kaluar në punë, nga baza e pensionit e përcaktuar nga rrogat, pa valorizim. Gjatë përcaktimit të bazës së pensionit lidhur me kohën e punës, zbatohen dispozitat e nenit 23 të këtij ligji.

Shuma e re e pensionit nga paragrafi 1 i këtij neni, i shtohet shumës së fundit mujore të pensionit para pushimit të marrëdhënies së punës, të themeluar si shfrytëzues i pensionit. E drejta e shumës së re të pensionit të përcaktuar sipas këtij neni, i takon ditën e parë të muajit vijues pas paraqitjes së kërkesës.”

Neni 4

Në nenin 35 paragrafi 2 shlyhet.

Neni 5

Në nenin 61 paragrafi 2 ndryshon si vijon:

“Kur invalidit të punës me aftësinë e mbetur i ndërpritet marrëdhënia e punës për shkak të falimentimit, mjetet për pagimin e kompensimeve me para nga neni 54 si kompensim me para deri në punësim dhe për të drejtën nga neni 47 paragrafi 3 të këtij ligji, i siguron Fondi, pas pushimit të personit juridik.”

Pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

“Me përjashtim të paragrafit 2 të këtij neni kur procedura e falimentimit zgjat më shumë se dy vjet, invalidi i punës me aftësinë e mbetur punuese mund të realizojë të drejtën e kompensimit me para deri në punësim në ngarkesë të mjeteve të Fondit.”

Paragrafi 3 i cili bëhet paragraf 4 ndryshon si vijon:

“E drejta e kompensimit me para nga paragrafi 2 dhe 3 të këtij neni realizohet pas ndërprerjes së të drejtës në kompensim me para në rast mospunësimi.”

Paragrafi 4 shlyhet.

Neni 6

Në nenin 72 pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4, si vijon:

“Vejusha që ka lidhur kurorë me shfrytëzuesin e pensionit, përkatësisht me të siguruarin që i plotëson kushtet për pension, më të moshuar se 64 vjet, fiton të drejtën e pensionit familjar nëse martesa ka zgjatur së paku pesë vjet.”

Neni 7

Në nenin 73 pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4, si vijon:

“Vejani që ka lidhur kurorë me shfrytëzuesin e pensionit, përkatësisht me të siguruarin që i plotëson kushtet për pension, më të moshuar se 62 vjet, fiton të drejtën e pensionit nëse martesa ka zgjatur së paku pesë vjet.”

Neni 8

Në nenin 131 pas numrit 11 shtohen fjalët: “përveç bujqve individualë detyrës tatimorë nga hyrjet e veprimtarisë bujqësore, të cilët veprimtarinë bujqësore e kanë profesion të vetëm (bujq individualë)”, kurse fjalët: “1 shtator 2001”, zëvendësohen me fjalët: “1 janar 2003”.

Neni 9

Në nenin 132 paragrafi 1 pas numri “11” shtohen fjalët: “përveç bujqëve individualë detyrës të obligimit tatimor në të hyra nga veprimtaria bujqësore, të cilët veprimtarinë bujqësore e kanë të vetmin profesion (bujq individualë)”, kurse fjalët: “1 shtator 2001” zëvendësohen me fjalët: “1 janar 2003”.

Neni 10

Pas nenit 145, shtohet neni i ri 145-a, si vijon:

“Neni 145-a

“Aktvendimi i plotfuqishëm me të cilin të siguruarit i pranohet e drejta e cila sipas dispozitave të sigurimit pensional dhe invalidor nuk i takon, me aktvendim shpallet i pavlefshëm, plotësisht ose pjesërisht.

Pasojat juridike nga shpallja e aktvendimit si plotësisht ose pjesërisht të pavlefshëm, fillojnë nga dita e parë e muajit vijues pas marrjes së aktvendimit me të cilin humbet e drejta e fituar, plotësisht ose pjesërisht.”

Neni 11

Në nenin 151 paragrafi 1, numri “3” zëvendësohet me numrat: “2 dhe 3”.

Pas paragrafit 1, shtohet paragraf i ri 2, si vijon:

“Shuma më e vogël e pensionit, e fituar sipas këtij ligji, paguhet derisa shfrytëzuesi i pensionit ka vendbanim të përhershëm në Republikën e Maqedonisë, nëse ndryshe nuk është paraparë me marrëveshje ndërkombëtare”.

Neni 12

Neni 154 ndryshon si vijon:

“Shfrytëzuesit të pensionit, deri sa është në marrëdhënie pune ose deri sa kryen veprimtari me orar të plotë pune në Republikën e Maqedonisë ose punon në botën e jashtme i paguhet 30% e pensionit.

Shfrytëzuesit të pensionit nga paragrafi 1 i këtij neni, i cili punon gjysmën e orarit të plotë të punës, i paguhet 50% nga pensioni, ndërsa për punën më pak se gjysma e orarit të plotë të punës, i paguhet 70% e pensionit.

Neni 13

Në nenin 176 paragrafi 1 pika 4 pas fjalës “sigurim” presja zëvendësohet me pikë, kurse fjalët: “përveç shpenzimeve për dërgimin e të ardhurave nga pensioni të cilat bien në ngarkesë të shfrytëzuesve” shlyhen.

Neni 14

Në nenin 180 pas paragrafit 15 shtohet paragrafi i ri 16, si vijon:

“Për të siguruarit nga neni 1 i këtij ligji, që kanë arsimimin sipëror, baza për llogaritjen dhe pagesën e kontributit nuk mund të jetë më pak se një rrogë e gjysmë neto për një punëtor në Republikë, e shpallur në muajin rrjedhës, ndërsa për të siguruarit me arsimim të mesëm, jo më pak se rroga mesatare neto për punëtor në Republikë, e shpallur në muajin rrjedhës”.

Neni 15

Në nenin 182 paragrafi 1 pika 4 pas fjalëve: “kooperativa rinore” zëvendësohen me fjalët: “agjenci për punësim të përkohshëm”.

Pas pikës 14 shtohet pikë e re 15 si vijon:

“15) punëdhënësit për punëtorët e tyre, përkatësisht personi fizik vetëm për vete-neni 1 i këtij ligji”.

Neni 16

Në nenin 183 paragrafi 4 fjalë: “të tetin” zëvendësohet me fjalën: “të pesëmbëdhjetin”.

Neni 17

Në nenin 193-b pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

“Të siguruarve nga paragrafi 1 i këtij neni, për çdo vjet të stazhit pensional që është mbi 40 vjet të stazhit (burrë), përkatësisht 35 vjet të stazhit pensional (grua), baza e pensionit u përcaktohet me përqindje plotësuese prej 1,8 për çdo vjet të stazhit pensional, të mbushur pas 1 shtatorit të vitit 2007”.

Paragrafi 2 bëhet paragraf 3, ndërsa paragrafi i deritashëm 3 shlyhet.

Neni 18

Në nenin 193-v në rreshtin e tretë fjalët: “1 shtator të vitit 2001” zëvendësohen me fjalët: “1 janar 2003”, ndërsa në rreshtin e gjashtë e të shtatë fjalët: “1 shtator 2001” zëvendësohen me fjalët: “pagesën e kontributit për sigurimin e financuar pensional të detyrueshëm kapital”.

Neni 19

Në nenin 1 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 101/2005), pas fjalës: “moshe” pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “më së voni deri më 1 shtator 2007”.

Neni 20

Mjetet e paguara për bujqit individualë detyrës tatimorë nga hyrjet e veprimtarisë bujqësore, të cilët veprimtarinë bujqësore e kanë profesion të vetëm, në llogaritë personale në sigurimin e detyrueshëm pensional kapital të financiar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, barten në llogarinë e Fondit.

Neni 21

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”, ndërsa dispozitat e nenit 9 paragrafi 1 i këtij ligji, do të zbatohen nga 1 janari 2006.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

998.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05 и 37/06), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 01.06.2006 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗГРАДБА НА СТАНБЕНА НАСЕЛБА ВО СЕЛО ЈЕЛОВЈАНЕ, ОПШТИНА БОГОВИЊЕ

Член 1

Заради надминување на последиците предизвикани од појавеното свлечиште во атарот на селото Јеловјане, да се изгради станбена населба со 13 семејни куќи, со бруто површина 76 м², цврста градба, по систем „клуч на рака“, на дел од КП 2311 КО Јеловјане, во местото викано Лазење, на градежни парцели по измена и дополна на урбан блок Б1 и технички број D04/06.

Средствата за реализација на изградбата на станбената населба од став 1 на оваа одлука, во висина од околу 36.000.000,00 денари се обезбедуваат од средствата од продажбата на Светскиот бизнис центар.

Член 2

Семејните куќи од член 1 на оваа одлука се наменети за жителите од село Јеловјане, оштетени од процесот на свлекување на земјиштето во село Јеловјане.

Корисниците на семејните куќи од став 1 на овој член пред почетокот на изградбата ќе треба да достават до Комисијата за станбени прашања на Владата на Република Македонија изјава заверена кај нотар дека истите ги прифаќаат и се согласни да живеат во нив.

Член 3

За изградбата на станбената населба од член 1 на оваа одлука ќе се грижи Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија кое пред почетокот на изградбата ќе треба да обезбеди да се извршат истражни работи на земјиштето - геомеханичко испитување од страна на овластена институција.

Постапката за изградба на станбената населба од член 1 на оваа одлука, што подразбира обезбедување на потребната документација, избор на проектант, избор на изведувачи (геомеханика, марки на бетон, градба на објектите и инфраструктурата на локацијата со сообраќајници), како и надзор над градбата, Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија ќе ја врши согласно членовите 66 и 67 од Законот за јавните набавки.

Член 4

За користење на изградените семејни куќи се склучува договор по писмена форма со кој особено се уредуваат: договорните страни, назначувањето на семејната куќа, времетраењето на користењето на семејната куќа и градежното земјиште, начин на раскинување на договорот пред истекот на времето за кое е склучен, место и датум на склучување на договорот и потписи на договорните страни.

Договорот од став 1 на овој член се склучува од страна на Комисијата за станбени прашања на Владата на Република Македонија.

Член 5

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 19-2625/1
1 јуни 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

999.

Врз основа на член 20 став 1 од Законот за безбедност на производите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 33/2006), министерот за економија донесе

ПРАВИЛНИК

ЗА СУШТЕСТВЕНИТЕ БАРАЊА ШТО ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ВОЗИЛАТА НА ТРКАЛА, ОПРЕМАТА И ДЕЛОВИТЕ КОИ МОЖАТ ДА СЕ ВГРАДАТ И/ИЛИ ДА СЕ КОРИСТАТ НА ВОЗИЛАТА НА ТРКАЛА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат суштествените барања што треба да ги исполнуваат возилата на тркала, опремата и деловите кои можат да се вградат и/или да се користат на возила на тркала.

Член 2

Возилата на тркала, опремата и деловите кои можат да се вградат и/или да се користат на возила на тркала треба да ги исполнуваат суштествените барања од соодветните ЕСЕ (Економска комисија за Европа на Обединетите Нации) правилници, кои се дадени во Прилог, кој е составен дел на овој правилник, а кои се применуваат врз основа на „Договорот за донесување униформни технички прописи за возилата на тркала, опремата и деловите кои можат да се вградат и/или да се користат на возила на тркала, како и за условите за реципрочно признавање на одобрувањата издадени на база на тие прописи“, влезен на сила на 17 ноември 1991 година.

Член 3

Возилата што сервиски се произведуваат или увезуваат, треба да ги исполнуваат суштествените барања од колоните 3 и 4 од Прилогот кон овој правилник.

Член 4

Опремата и деловите на моторните и приклучните возила што единечно се произведуваат треба да ги исполнуваат суштествените барања утврдени во член 3 на овој правилник, а овие возила како целина треба да ги исполнуваат основните хомологациски барања.

Одобрението за издавање изјава за сообразност на единечно произведено возило Министерството за економија го издава врз основа на технички извештај изготвен од овластена организација за испитување на возила. Техничкиот извештај се изготвува врз основа на проверка на пресметките, вграденост на хомологирани делови и опрема, основни испитувања и инженериски проценки.

Член 5

Со денот на влегување во сила на овој правилник престанува да се применува Наредбата за задолжително атестирање (хомологација) на возилата на тркала, опремата и деловите кои можат да се вградат и/или да се користат на возилата на тркала („Сл. весник на Република Македонија“ бр. 89/2000, 95/2001, 99/2001, 45/2002, 35/2004 и 83/2004).

Член 6

Овој правилник влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 15-4619/1
1 јуни 2006 година
Скопје

Министер,
м-р **Фатмир Бесими**, с.р.

ПРИЛОГ

ТАБЕЛА

1	2	3а	3б	4а	4б	4в	5
Содржина на правилникот	Ознака на правилникот ECE	ЕЕС Директива: основна	ЕЕС Директива: барана	Стапување на сила: за типска хомологација	Стапување на сила: за нови возила	Стапување на сила: за половни возила	Категорија на возилата
Фарови со сјајлици R2	R 1/01 R 1/02	76/761	89/517, 99/17	15.04.1962	15.04.1962	15.04.1962	M, N
Кадиоплоти	R 3/02	76/757	76/757, 97/29	25.07.1969	25.07.1969	25.07.1969	За сите
Светла за регистарската табличка	R 4/00	76/760	76/760, 97/31	25.07.1969	25.07.1969	25.07.1969	M, N, O
Затнати фарови (SB)	R 5/02	76/761	89/517, 99/17	25.07.1969	25.07.1969	25.07.1969	M, N
Покажувачи на правецот	R 6/01	76/759	89/277, 99/15	25.07.1969	25.07.1969	25.07.1969	M, N, O
Позициони, габаритни и стоп светла	R 7/01 R 7/02	76/758	89/516 97/30	25.07.1969 01.10.2000	25.07.1969 01.10.2000	25.07.1969 01.10.2000	M, N, O
Фарови со сјајлици H1, H2, H3	R 8/04 R 8/05	76/761	89/517, 99/17	25.07.1969	25.07.1969	25.07.1969	M, N
Бучавост на возила со три тркала	R 9/04 R 9/05 R 9/06	70/157	92/97 96/20, 97/24 99/101, 2002/51	01.03.1969 01.10.2000	01.03.1969 01.10.2000	01.03.1969 01.10.2000	L2, L4, L5 L5
Радиопречки	R 10/01 R 10/02	72/245	89/491 95/54, 97/24	23.04.1973 01.10.2000	23.04.1973 01.10.2002	23.04.1973 01.10.2007	M, N, L M, N, O, L
Брави и шарки	R 11/02	70/387	70/387, 70/389, 98/90	17.12.1983	17.12.1983	17.12.1983	M1, N1
Заштита на возачот од воланот при судир	R 12/02 R 12/03	74/297	91/662	01.10.2002 01.10.2002	01.10.2004 01.10.2004	01.10.2004 01.10.2005	M1 M1, N1
Кочници	R 13/06 R 13/08 R 13/09 R 13/10	71/320 71/320	91/422 98/12	05.01.1985 01.10.2001 01.10.2002	05.01.1985 01.10.2001 01.10.2002	05.01.1985 01.10.2004 01.10.2007	M, N, O
Кочници (хармонизиран пропис)	R 13-N			01.10.2002	01.10.2004	01.10.2007	M1
Приклучоци на сигурносните	R 14/02 R 14/03	76/115 76/115	90/629	17.12.1983 01.10.2001	17.12.1983 01.10.2001	17.12.1983 01.10.2001	M, N

ремени	R 14/04 R 14/05 R 14/06			96/38	01.10.2002	01.10.2004	01.10.2007	
Сигурносни ремени	R 16/04	77/541		90/628, 96/36, 2000/3	27.08.1976	27.08.1976	27.08.1976	M, N, L5
Јачина на седиштата и приклучоците и наслоните за глава	R 17/04	74/408		81/577	27.08.1976	27.08.1976	27.08.1976	M1
	R 17/06			96/37	01.10.2001	01.10.2002	01.10.2004	
	R 17/07				01.10.2002	01.10.2004	01.10.2005	
Заштита од недоволена употреба	R 18/01	74/61		74/61	05.01.1985	05.01.1985	05.01.1985	M, N, L5
	R 18/02			95/56	01.10.2001	01.10.2002	01.10.2004	
	R 18/03							
Предни светла за магла	R 19/02	76/762		87/354, 99/18	01.10.2006	01.10.2007	01.10.2008	M, N
	R 20/02	76/761		89/517, 99/17	01.10.2006	01.10.2007	01.10.2008	M, N
	R 20/03							
Внатрешна опременост на возилото	R 21/01	74/60		78/632, 2000/4	20.07.1991	20.07.1991	20.07.1991	M1
Кациги за мотоциклисти	R 22/00				15.01.1988	15.01.1988		Опрема
	R 22/03				01.10.2001	01.10.2001		
	R 22/04				01.10.2002	01.10.2002		
	R 22/05							
Светла за возење назад	R 23/00	77/539		87/354, 97/32	24.07.1983	24.07.1983	24.07.1983	M, N, O
Димност на возила со дизел мотор	R 24/03	72/306		89/491, 97/20	05.01.1985	05.01.1985	05.01.1985	M, N
Наслони за глава	R 25/03	78/932		87/354	17.12.1983	17.12.1983	17.12.1983	M, (N)
	R 25/04				01.10.2001	01.10.2002	01.10.2004	
Надворешни испакнати делови	R 26/01	74/483		79/488	17.12.1983	17.12.1983	17.12.1983	M1
	R 26/02			87/354	01.10.2001	01.10.2002	01.10.2004	
	R 26/03							
Триаголници за означување	R 27/03				01.10.2001	01.10.2001		Опрема
Звучен сигнал	R 28/00	70/388		70/388, 87/354	01.04.1985	01.04.1985	01.04.1985	M, N
Пневматици за патнички возила и нивни приколки	R 30/02	92/23		92/23, 2001/43	17.08.1979	17.08.1979	17.08.1979	M1, O1, O2, (N1)
Заштита од пожар	R 34/00	70/221		81/333	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M1
	R 34/01			97/19	01.10.2002	01.10.2004	01.10.2007	
Конструкција на автобусите со повеќе од 16 (22) седишта	R 36/03	2001/85		2001/85	01.10.2007	01.10.2008	01.10.2010	(M2), M3

Приклучни уреди (возило – приколка)	R 55/00 R 55/01	94/20	94/20	28.01.1990 01.10.2006	28.01.1990 01.10.2007	28.01.1990 01.10.2010	N2, N3, O4
Фарови за мопеди (само соборено светло)	R 56/00	97/24	97/24, 2002/51	01.04.1985	01.04.1985	01.04.1985	L1, L2
Фарови за мотоцикли	R 57/01 R 57.02	97/24	97/24, 2002/51	01.04.1985 01.10.2006	01.04.1985 01.10.2007	01.04.1985 01.10.2010	L3, L4
Заштита од подлетување кај комерцијалните возила	R 58/01	70/221	81/333, 97/19 2000/8	15.01.1988	15.01.1988	15.01.1988	N2, N3, O3, O4
Замена на придрушните системи	R 59/00	70/157	81/334, 84/424, 92/97, 96/20 99, 101	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M1, N1
Бучавост на мопедите	R 63/00 R 63/01	97/24	97/24, 2002/51	15.01.1988 01.10.2006	15.01.1988 01.10.2007	15.01.1988 01.10.2008	L1
Специјално резервно тркало	R 64/00	92/23	92/23, 2001/43	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M1
Специјални светла за предупредување	R 65/00			01.10.2001 01.10.2006	01.10.2001 01.10.2006	01.10.2001 01.10.2010	M, N, L
Возила со погон на течен нафтен гас	R 67/00 R 67/01			01.10.2000 01.10.2006	01.10.2000 01.10.2006	01.10.2000 01.10.2010	M, N
Обележување на бавните возила и нивните приколки	R 69/00 R 69/01			18.08.1990 01.10.2001	18.08.1990 01.10.2002	18.08.1990 01.10.2004	N, O
Означување на тешки и долги возила	R 70/00 R 70/01			18.08.1990 01.10.2001	18.08.1990 01.10.2002	18.08.1990 01.10.2004	N2, N3, O3, O4
Фарови за мотоцикли со сијалици HS1	R 72/00 R 72/01	97/24	97/24, 2002/51	01.10.2001 01.10.2006	01.10.2001 01.10.2007	01.10.2001 01.10.2010	L3
Бочна заштита на товарните возила	R 73/00	89/297	89/297	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	N2, N3, O3, O4
Вградување на светлосно сигналната опрема кај мопедите	R 74/00 R 74/01	93/92	93/92	01.10.2001 01.10.2002	01.10.2001 01.10.2004	01.10.2001 01.10.2005	L1
Пневматици за мотоцикли	R 75/00	97/24	97/24, 2002/51	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	L3, L4, L5
Фарови за мопеди (големо и соборено светло)	R 76/00 R 76/01	97/24	97/24, 2002/51	01.10.2001 01.10.2006	01.10.2001 01.10.2007	01.10.2001 01.10.2010	L1, L2
Паркирно светло за моторни возила	R 77/00	77/540	77/540, 99/16	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M, N
Кочење на мотоцикли	R 78/01 R 78/02	93/14	93/14	22.04.1989 01.10.2001	22.04.1989 01.10.2002	22.04.1989 01.10.2004	L (v>25 km/h)
Системи за управување	R 79/00	70/311		01.10.2000	01.10.2000	01.10.2001	M, N, O

Ретровизори за категорија L без кабина	R 79/01	80/780	92/62, 99/7	01.10.2002	01.10.2002	01.10.2001	01.10.2005	L3, L4, L5
Фарови за мопеди со халогени сијалици HS2	R 81/00	97/24	97/24, 2002/51	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	L1, L2
Емисија на гасови за бензиски и дизел мотори	R 82/00 R 82/01	70/220	97/24, 2002/51	01.10.2001 01.10.2006	01.10.2001 01.10.2007	01.10.2001 01.10.2010	01.10.2001 01.10.2010	M1, N1
	R 83/03		94/12, 96/44, 96/69	01.10.2002	01.10.2004	01.10.2005	01.10.2005	фаза А фаза Б
	R 83/05		98/69, 98/77 99/102, 2001/1 2002/100	01.10.2007	01.10.2008	01.10.2008 01.10.2012	01.10.2008 01.10.2012	
Потрошувачка на гориво	R 84/00	80/1268	93/116, 99/100, 2004/3	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M1, N1
Силина на моторите	R 85/00	80/1269	97/21, 99/99	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M, N
Светло за возење преку ден	R 87/00	97/30	97/30					M, N
Ограничувач на брзината на комерцијалните возила	R 89/00	92/6	92/24, 2002/85 2004/11	01.10.2000	01.10.2000	01.10.2000	01.10.2000	M3>10t, N3, N2>10t
Резервни облошки на сопирачките	R 90/01	98/12	98/12, 2002/78	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M, N, O
Бочни светла за означување	R 91/00	97/30	97/30					M, N, O
Замена на придружувачи за мотоцикли	R 92/00	89/235	97/24, 2002/51	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	L3, L4, L5
Заштита на патниците при член удар	R 94/01	96/79	96/79, 99/98					M1<2,5t
Заштита на патниците при бочен удар	R 95/01 R 95/02	96/27	96/27					M1, N1
Емисија на гасови од дизел мотори за земјоделски и шумски трактори	R 96/00 R 96/02	77/537	82/890					-
Алармни системи	R 97/01	74/61	95/56	01.10.2002	01.10.2004	01.10.2007	01.10.2007	M1, N1
Фарови со ксеноски сијалици	R 98/00	76/761	99/17	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2007	01.10.2007	M, N, L
Ксеноски сијалици	R 99/00	76/761	99/17	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2007	01.10.2007	M, N, L
Електрични возила	R 100/00			01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M, N
Емисија на CO ₂ и	R 101/00	80/1268	93/116, 99/100	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M1, N1

потрошувачка на гориво	R 102/00				01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	N2, N3, O3, O4
Уреди за кусо спојување на возила								
Замена на катализатори	R 103/00				01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	M1, N1
Рефлектирачки ознаки за означување на тешки и долги возила и приколки	R 104/00				01.10.2001	01.10.2001	01.10.2001	N2, N3, O3, O4
Превоз на опасни материи	R 105/02	98/91	98/91		01.10.2002	01.10.2004	01.10.2005	N2, N3, O3, O4
Пневматици за трактори и нивни приколки	R 106/00				01.10.2005	01.10.2005	01.10.2007	
Градба на двоспратни авобуси	R 107/00 R 107/01			2001/85	01.10.2006 01.10.2006	01.10.2006 01.10.2007	01.10.2010 01.10.2010	M2, M3 M1
Репарирани пневматици за моторни возила и нивни приколки	R 108/00				01.10.2006	01.10.2006	01.10.2010	N, O
Репарирани пневматици за комерцијални возила и нивни приколки	R 109/00				01.10.2006	01.10.2006	01.10.2008	M, N
Возила со погон на компримиран замен гас (КЗГ)	R 110/00				01.10.2006	01.10.2007	01.10.2008	N, O
Стабилност на возила цистерни во однос на превртување	R 111/00				01.10.2006	01.10.2007	01.10.2010	M, N
Фарови со асиметрични светла (заменува ECE R 1, 8 и 20)	R 112/00				01.10.2006	01.10.2007	01.10.2010	M, N
Фарови со симетрично светло	R 113/00				01.10.2006	01.10.2007	01.10.2010	M, N
Замена на воздушни перничина	R 114/00				01.10.2006	01.10.2007		M, N
Специфични TNG и CNG уреди	R 115/00				01.10.2006	01.10.2007		M, N
Заштита од неовластена употреба	R 116/00				01.10.2007	01.10.2008	01.10.2012	M, N
Пневматици во однос на	R 117/00				01.10.2007	01.10.2007		Пневма-

бучавост при ротација	R 118/00	01.10.2007	01.10.2008	01.10.2012	тици За одделни категории
Карактеристики на горење на материјал за внатрешност					
Светла за завртување	R 119/00	01.10.2007	01.10.2008	01.10.2012	
Нето сила на мотори за земјоделски трактори и вонпатни возила	R 120/00	01.10.2007	01.20.2008	01.10.2012	
Местоположба на идентификацијата на рачните команди	R 121/00	01.10.2007	01.10.2008	01.10.2012	
Систем за загревање	R 122/00	01.10.2007	01.10.2008	01.10.2012	M, N, O

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1000.

Врз основа на член 64 став 1 точка 22 од Законот за Народна банка на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 3/02, 51/03, 85/03, 40/04 и 61/05), Советот на Народна банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКА ЗА КАМАТНИТЕ СТАПКИ НА НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Во Одлука за каматните стапки на Народна банка на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 117/05 и 16/06), во точка 4, став 2 процентот „11,00“ се заменува со процентот „9,50“.

2. Оваа одлука влегува во сила во рок од осум дена од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

О.бр. 02-15/V-1/2006
31 мај 2006 година
Скопје

Претседател на
Советот на Народна банка на
Република Македонија,
Гувернер,
м-р **Петар Гошев**, с.р.

1001.

Врз основа на член 12 и член 64 точка 2 од Законот за Народна банка на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 3/02, 51/03, 85/03, 40/04 и 61/05), Советот на Народна банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А ЗА ДЕФИНИТИВНИ И РЕПО-ТРАНСАКЦИИ

Општи одредби

1. Со оваа одлука се утврдуваат условите и начинот за спроведување на дефинитивни и репо-трансакции.

2. Народна банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народна банка) спроведува дефинитивни и репо-трансакции за обезбедување или за повлекување ликвидност од банкарскиот систем.

3. Народна банка одлучува за спроведување дефинитивни и репо-трансакции во согласност со проекцијата на монетарната политика, краткорочните ликвидносни проекции за потребната маса на примарни пари и движењата на финансиските пазари.

4. Народна банка спроведува дефинитивни и репо-трансакции со хартии од вредност под услови утврдени во „Листа на хартии од вредност за спроведување на монетарни операции“ („Службен весник на РМ“ бр. 84/05).

Дефинитивни трансакции

5. Народна банка спроведува дефинитивни трансакции со банките на билатерална основа.

6. Народна банка спроведува дефинитивни трансакции на пазарите преку шалтер во согласност со „Правила за начин и постапка за тргување и порамнување на трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер“ („Службен весник на РМ“ бр. 70/06).

7. Народна банка ги определува видот и износот на хартии од вредност за купување, односно продажба при спроведување дефинитивни трансакции.

8. При спроведување дефинитивни трансакции на пазарите преку шалтер, Народна банка објавува индикативни котации на хартии од вредност.

9. Минималниот износ за склучување дефинитивни трансакции со Народна банка изнесува 5.000.000,00 денари.

Репо-трансакции

10. Народна банка спроведува репо-трансакции во согласност со „Генерален репо-договор“ потпишан со банките.

11. Народна банка ги спроведува репо-трансакциите регулирани со оваа Одлука со банките преку организирање аукција.

12. При спроведување на аукцијата, гувернерот на Народна банка го утврдува типот на тендерот, кој може да биде: тендер со износи или тендер со каматни стапки.

Кај тендерот со износи, Народна банка ги утврдува износот и каматната стапка на аукцијата, а банките аукцираат само со износи.

Кај тендерот со каматни стапки, Народна банка го утврдува износот на аукцијата, а банките аукцираат со износи и со каматни стапки. Утврдениот износ се распределува по каматни стапки од понудите на банките (американски тип на аукција).

13. Народна банка може да утврди минимална каматна стапка при спроведувањето репо-трансакции за обезбедување ликвидност, односно максимална каматна стапка при спроведувањето репо-трансакции за повлекување ликвидност.

а) Објавување на проспект за аукција

14. На денот на одржувањето на аукцијата, најмалку два часа пред почетокот на примањето понуди, Народна банка, преку Електронскиот систем на Народна банка за пазарни операции (во натамошниот текст: Електронски систем), објавува проспект што се испраќа до сите банки, во кој се наведени условите за учество на аукцијата.

15. Во просpektот се наведуваат:

- датумот на одржување на аукцијата;
 - времето на одржување на аукцијата и времето за прием на понуди;
 - ознаката на аукцијата во следниот формат ROYYYY/NNN-DDD, односно RPYYYY/NNN-DDD при што:
 - кратенката RO означува репо-трансакции за обезбедување ликвидност, а кратенката RP означува репо-трансакции за повлекување ликвидност;
 - броевите YYYY ја означуваат годината во која се одржува аукцијата;
 - NNN претставува реден број на аукцијата која се одржува во тековната година; и
 - во DDD се наведува бројот на денови на достасување на репо-трансакциите;
 - типот на тендер за спроведување на аукцијата;
 - датумот на купување хартии од вредност;
 - деновите на достасување на репо-трансакциите;
 - датумот на реоткуп на хартии од вредност;
 - износот (изразен во денари);
 - репо каматната стапка наведена со точност од две децимали, кај тендер со износи;
 - минималната каматна стапка при обезбедување ликвидност, односно максималната каматна стапка при повлекување ликвидност со точност од две децимали, кај тендер со каматни стапки;
 - ISIN, односно бројот на аукцијата на хартии од вредност во случај на спроведување репо-трансакции за повлекување ликвидност.
- Просpektот може да содржи и други елементи, во согласност со „Генерален репо-договор“.

б) Понуди за аукции

16. Банките учествуваат на аукциите со доставување понуди за склучување репо-трансакции.

17. Понудите се доставуваат до Народна банка во времето предвидено за примање понуди утврдено во просpektот.

Учесниците ги доставуваат понудите за учество на аукцијата преку Електронскиот систем. Народна банка има увид во понудите по истекот на времето за примање.

Народна банка обезбедува тајност на условите понудени од учесниците на аукциите.

18. Елементите кои треба да бидат содржани во понудата зависат од типот на тендерот и типот на репо-трансакциите.

Кај тендер со износи за повлекување ликвидност, понудата содржи само износ. Кај тендер со износи за обезбедување ликвидност, покрај износ, понудата содржи и:

- ISIN, односно бројот на аукцијата на хартиите од вредност кои се користат како колатерал;
- номинален износ на хартиите од вредност кои се користат како колатерал.

Кај тендер со каматни стапки за повлекување или за обезбедување ликвидност, покрај елементи од став 2 на оваа точка, во понудата се наведува и репо каматна стапка со точност од две децимали. Во овој случај, секој учесник може да достави повеќе понуди за учество на аукцијата, со различни каматни стапки.

Покрај наведените елементи од став 2 и 3 на оваа точка, понудите содржат и:

- сметка во Македонскиот интербанкарски платен систем (во натамошниот текст: МИПС);
- сметка на хартии од вредност во „Централен депозитар на хартии од вредност“ а.д. Скопје, доколку се користат хартии од вредност регистрирани кај оваа институција.

19. Минималниот износ за учество на аукција изнесува 5.000.000 денари. Секое зголемување над минималниот износ се врши со додавање на заокружени износи од 1.000.000 денари.

20. При спроведување репо-трансакции, Народна банка прифаќа како колатерал хартии од вредност чиј рок на достасување е подолг од датумот на реоткуп најмалку два работни дена и кај кои нема исплата на купонска камата во периодот до достасување на репо-трансакциите.

21. Доставените понуди се неотповикливи по истекот на утврдениот термин за примање понуди.

22. Понудите кои не ги исполнуваат условите предвидени во оваа Одлука не се прифаќаат.

в) Принципи на распределба на понудите и резултати од аукцијата

23. По истекот на времето за примање на понудите, зависно од типот на тендерот, Народна банка ги распределува понудите според следните принципи:

Кај тендер со износи, кога вкупната побарувачка ја надминува понудата, понудите се распределуваат сразмерно на аукцираниот износ (принцип на сразмерна распределба).

Кај тендер со каматни стапки, понудите се распределуваат според принципот на приоритет на понудената каматна стапка, и тоа почнувајќи од најниската каматна стапка кај тендерот за повлекување ликвидност, односно највисоката каматна стапка кај тендерот за обезбедување ликвидност. Во случај кога повеќе учесници понудуваат иста каматна стапка, а вкупната побарувачка ја надминува понудата, понудите се распределуваат сразмерно на аукцираниот износ (принцип на сразмерна распределба).

Понудите се распределуваат согласно со принципот на сразмерна распределба по формулата:

$$P = A \cdot (V2/V1)$$

каде:

P = прифатен дел од понудата на учесникот, чија понудена каматна стапка е еднаква на најниската (највисоката) прифатена каматна стапка;

A = аукциран износ по најниска (највисока) прифатена каматна стапка на учесникот;

V1=вкупен аукциран износ од сите понуди по најниска (највисока) прифатена каматна стапка;

V2= вкупен износ што ќе го прифати издавачот од сите понуди по најниска (највисока) прифатена каматна стапка.

Народна банка може да го зголеми реализираниот износ во однос на понудениот заради математичко заокружување на распределените износи на 1.000.000 денари при сразмерната распределба.

Народна банка го задржува правото да ги одбие понудите со услови кои отстапуваат од пазарните движења.

24. Резултатите од аукцијата содржат прифатени и одбиени понуди.

За прифатените понуди се изготвува заклучница во согласност со „Генерален репо-договор“. Одбиените понуди остануваат нереализирани и без последици за Народна банка.

25. Народна банка, преку Електронскиот систем, ја известува секоја банка за прифаќање и/или одбивање на нејзините понуди и за вкупните резултати од аукцијата.

26. Кај тендер со износи, вкупните резултати од аукцијата содржат податоци за вкупната побарувачка и вкупниот реализиран износ.

Кај тендер со каматни стапки, освен податоците од став 1 на оваа точка, вкупните резултати од аукцијата содржат и податоци за пондерираната (просечна) каматна стапка на аукцијата, минималната и максималната каматна стапка од прифатените понуди.

Пондерираната (просечна) каматна стапка се пресметува по формулата:

$$\text{Пондерирана каматна стапка} = \frac{\sum_{i=1}^n KS_i \cdot P_i}{\sum_{i=1}^n P_i}$$

каде:

KS = каматна стапка на прифатена понуда;

P = износ на прифатена понуда;

N = број на прифатени понуди.

г) Прекинување на процесот на аукција

27. Прекинување на процесот на аукција на репо-трансакции може да настане поради:

- прекин на електрично напојување;
- нефункционирање на комуникациска опрема и сервери;
- дејство на виша сила (vis major).

При настанување на кој било од горенаведените ризици, аукцијата на репо-трансакции се поништува. За датумот и времето на одржување на следната аукција на репо-трансакции, Народна банка дополнително ги известува банките.

Порамнување на дефинитивни и репо-трансакции

28. Порамнувањето на дефинитивни и репо-трансакциите се врши согласно со „Правила за начин и постапка за тргување и порамнување на трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер“ („Службен весник на РМ“ бр. 70/06), „Стандард за намена и формат на пораките во Системот на вкрстување“, („Службен весник на РМ“ бр. 70/06), „Стандард за намена и формат на пораките во МИПС“ и „Правила за порамнување на трансакции со издадени благаянички записи“ („Службен весник на РМ“, бр. 84/05).

29. Доколку банката со која Народна банка склучила дефинитивна или репо-трансакција не уплати соодветен паричен износ, односно не пренесе соодветен износ на хартии од вредност на денот на порамнување,

трансакцијата ќе се смета за неважечка, а банката е должна на Народна банка да ѝ плати затезна камата на договорениот паричен износ во трансакцијата, за еден работен ден.

Банката е должна да ја плати затезната камата согласно со став 1 од оваа точка првиот работен ден од денот на настанување на обврската.

30. Доколку на датумот на реоткуп банката не ги врати паричните средства кај репо-трансакциите за обезбедување ликвидност, односно хартиите од вредност кај репо-трансакциите за повлекување ликвидност, Народна банка ги наплаќа побарувањата со целосно зафаќање на инструментот за обезбедување (парични средства или хартии од вредност).

31. Спрема банката која не ги исполнила обврските од дефинитивни или репо-трансакции Народна банка може да преземе и други мерки.

Завршни одредби

32. Оваа одлука влегува во сила осум дена од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 01.12.2006 година.

33. Со денот на примена на оваа одлука престанува да важи Одлука за спроведување на аукција на кредити на Народна банка на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 24/00).

О. бр. 02-15/V-2/2006

31 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Советот на Народна банка на
Република Македонија,
Гувернер,
м-р **Петар Гошев**, с.р.

1002.

Врз основа на член 31 од Законот за Народна банка на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 3/2002, 51/2003, 85/2003, 40/2004 и 61/2005) и точка 14 од Одлуката за пресметување и објавување на ефективната каматна стапка на кредитите и депозитите („Службен весник на РМ“ бр. 117/05), гувернерот на Народна банка на Република Македонија донесе

У П А Т С Т В О ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ПРЕСМЕ- ТУВАЊЕ И ОБЈАВУВАЊЕ НА ЕФЕКТИВНАТА КА- МАТНА СТАПКА НА КРЕДИТИТЕ И ДЕПОЗИТИТЕ

I. Општи одредби

1. Со ова упатство се пропишува методологијата за пресметување и објавување на ефективна каматна стапка (во понатамошниот текст: *ЕКС*) на кредитите и депозитите кои ги даваат, односно примаат банките, минималната содржина на амортизацискиот план наменет за пресметување на *ЕКС*, како и известувањето на Народна банка на Република Македонија (во понатамошниот текст: *НБРМ*) од страна на банките за *ЕКС* за кредити и депозити.

II. Методологија за пресметување на *ЕКС*

2. *ЕКС* е каматна стапка чија пресметка се базира врз методата на нето сегашна вредност. *ЕКС* е декурзивна каматна стапка, искажана на годишно ниво со примена на сложената метода за пресметка на камата. *ЕКС* е стапка со која дисконтираните парични приливи се изедначуваат со дисконтираните парични одливи кои се однесуваат на кредитите и депозитите, односно тоа е каматна стапка со чија примена се изедначува серијата на дисконтирани парични текови со нула. Кај кредитите кои се обезбедени со паричен депозит, во пресметката на *ЕКС* се вклучуваат и дисконтираните парични приливи и одливи по основ на тој депозит.

3. Нето паричен тек по основ на кредити претставува разлика помеѓу сите уплати во корист на банката (приливи за банката) и сите исплати во корист на комитентот - кредитокорисник (одливи за банката) извршени на одреден датум. Паричниот тек ги вклучува сите трансфери на парични средства помеѓу банката и комитентот, како и парични трансфери со трети лица, доколку тие трансфери се директно поврзани со одобрувањето на кредитот, односно доколку се дел од условите за одобрување, користење или отплата на кредитот (пример, исплата на главница, провизија за одобрување кредит, надомест за сервисирање кредитна партија, отплати и сл.).

Нето паричен тек по основ на депозити претставува разлика помеѓу сите уплати во корист на банката (приливи за банката) и сите исплати во корист на комитентот - депонент (одливи за банката) извршени на одреден датум, кои се дел од условите од договорот.

III. Објавување на ЕКС

4. За потребите на објавување, ЕКС се пресметува согласно со одредбите од ова Упатство, за секој одделен вид кредит и депозит, имајќи ги предвид одредбите од глава I и II од Одлуката за пресметување и објавување на ефективната каматна стапка на кредитите и депозитите.

5. Освен ЕКС, банката е должна да ги објави и условите под кои е пресметана ЕКС (номинална каматна стапка, период на вкатување, рок на отплата, грејс-период, интеркаларна камата и други услови). Истовремено, банката е должна да го извести комитентот и за останатите видови трошоци кои е должен да ги плати кон трети лица, а кои се директно поврзани со користењето на кредитот и кои не се вклучени во пресметката на ЕКС (точка 13, потточка ж, став 2).

IV. Изработка на амортизациски план за потребите на пресметка на ЕКС

6. При склучување договор за кредит, односно депозит, банката е должна да изработи амортизациски план согласно со одредбите на ова Упатство.

Амортизацискиот план од став 1 е составен дел на кредитното, односно на депозитното досие на комитентот на банката.

Банката доставува еден примерок од амортизацискиот план до комитентот, без да ги вклучи помошните колони за пресметка на ЕКС (колони 12, 13, 14 и 15 од Образецот 1 и колони 12 и 13 од Образецот 2).

Во амортизацискиот план, ЕКС задолжително се искажува со две децимали, при што се врши заокружување на втората децимала.

7. Амортизацискиот план се изработува врз основа на номиналната каматна стапка (каматната стапка предвидена во договорот) и под претпоставка за редовно извршување на сите трансакции (парични текови), предвидени со договорот за кредит, односно депозит.

8. Во случај кога договорот за кредит, односно за депозит содржи клаузула за променливост на каматната стапка, провизиите или надоместоците кои се вклучуваат во пресметката на ЕКС, тогаш изработката на амортизацискиот план и пресметката на ЕКС се вршат под претпоставка дека каматната стапка и другите надоместоци се фиксни, а се применуваат оние кои важат на денот на изработката на амортизацискиот план.

Банката е должна во амортизацискиот план да ја наведе номиналната каматна стапка, со забелешка дали е фиксна или променлива. Доколку во договорот за кредит, односно депозит е определен периодот во кој каматната стапка ќе биде фиксна и периодот во кој таа ќе биде променлива, тие периоди задолжително се наведуваат во амортизацискиот план.

9. Девизните кредити за плаќање кон нерезидент (одобрени во девизи) и девизните депозити во амортизацискиот план се искажуваат во валутата во која се склучува договорот за кредит, односно депозит.

Кредитите и депозитите во денари со девизна клаузула и девизните кредити за плаќање во земјата (одобрени во денарска противвредност), во амортизацискиот план се искажуваат во денари, со примена на девизниот курс кој важи на денот на склучување на договорот, односно на денот на изготвување на амортизацискиот план (амортизацискиот план се изготвува на денот на склучување на договорот). Применетиот девизен курс задолжително се наведува во амортизацискиот план.

Доколку банката, согласно со договорот користи повеќе курсеви при одобрување и наплата (куповен или продажен на банката, среден курс на НБРМ итн.), во амортизацискиот план треба да се искажат сите користени курсеви кои важат на денот на изработка на амортизацискиот план, со забелешка за што се користел секој од тие курсеви.

По исклучок од став 2 на оваа точка, кредитите и депозитите во денари со девизна клаузула и девизните кредити за плаќање во земјата можат да се искажуваат во девизи, доколку при исплатата и наплата на кредитот, односно при уплатата и исплатата на депозитот, се користи ист вид девизен курс (на пример, средниот курс на Народна банка).

За пресметка на ЕКС на кредитите и депозитите во девизи и девизните кредити за плаќање кон нерезидент, кај кои провизиите и надоместоците се пресметуваат и наплаќаат во денари, банката треба да изврши нивна конверзија во девизи со примена на средниот курс на НБРМ кој важи на денот на изработка на амортизацискиот план.

10. Покрај предвиденото во оваа глава и во глава V од ова Упатство, амортизацискиот план треба да ги содржи и трошоците од точка 5 од ова Упатство, како и називот и адресата на банката, висината на ЕКС и датумот на кој е пресметана, печат на банката и потпис на одговорното лице во банката.

V. Пресметка на ЕКС

11. ЕКС се пресметува врз основа на амортизациски план за кредитите и депозитите.

12. За потребите за пресметка на ЕКС се изработува:

- амортизациски план за кредит (Образец 1), согласно со точка 13 од ова Упатство; и
- амортизациски план за депозит (Образец 2), согласно со точка 17 од ова Упатство.

Образецот 1 и Образецот 2 се составен дел на ова Упатство.

Образец 1 - Амортизациски план за одобрени кредити

13. При пополнувањето на амортизацискиот план за одобрен кредит (Образец 1) се применуваат следните правила:

а) Во колоната бр. 1 „Реден број“, се внесува редниот број на датумот во кој треба да се случи одреден паричен тек. Редниот број 0 (нула) го означува датумот на кој се извршува првиот паричен тек (наплата на провизија, одобрен кредит или сл.). Последниот реден број се однесува на датумот на кој треба да се изврши последниот паричен тек;

б) Во колоната бр. 2 „Датум на паричен тек“, се внесува датумот на кој треба да се изврши одреден паричен тек. ЕКС се пресметува врз основа на календарскиот број денови во месецот и 365/366 денови во годината. Заради правилна пресметка на ЕКС, кај кредитите кои ќе се повлекуваат во транши, банката треба да побара од комитентот да ги наведе планираните датуми на повлекување на траншите;

в) Во колоната бр. 3 „Исплата на кредит“, се внесува износот на кредитот, односно делот на кредитот (траншата) кој треба да го исплати банката на датумот наведен во колоната бр. 2;

г) Во колоната бр. 4 „Други исплати“, се внесуваат евентуални други исплати кои треба да ги изврши банката врз основа на договорот за кредит, освен исплатите по основ на паричниот депозит кој служи како обезбедување по кредитот;

д) Во колоната бр. 5 „Ануитет“, се внесува износот на ануитетите кои е должен да ги уплати комитентот на соодветните датуми на достасување. Во амортизациониот план задолжително треба да се наведе од кои елементи се состои ануитетот;

е) Во колоната бр. 6 „Отплата“, се внесува износот на главницата која е дел од соодветниот ануитет;

ж) Во колоната бр. 7 „Камата“, се внесува износот на каматата која е дел од соодветниот ануитет, како и износот на интеркаларната камата;

з) Во колоната бр. 8 „Други уплати“, се внесуваат сите други уплати кои треба да ги изврши комитентот врз основа на договорот за кредит. Како други уплати се сметаат сите уплати кои се директно поврзани со условите за користење на кредитот, а кои паѓаат на товар на комитентот, како што се:

- провизија за обработка на барањето за кредит;
- провизија за одобрување на кредитот;
- провизија за администрирање на кредитот (водење, испраќање на извод и слично);
- провизија за неповлечен износ на кредит (рамковни кредити);
- провизија за чување на инструментот за обезбедување (залог);
- останати провизии и надоместоци кои се директно поврзани со кредитот.

Во пресметката на ЕКС не се вклучуваат следните категории провизии, надоместоци и трошоци:

- трошоци за проценка на вредноста на инструментот за обезбедување;
- нотарски услуги;
- надоместоци за добивање разни уверенија, дозволи, потврди, и решенија од надлежни тела и органи;
- затезни камати или други трошоци и пенали кои произлегуваат од непочитувањето на условите од договорот за кредит од страна на комитентот;
- трошоци за осигурување на кредитот;
- останати трошоци.

з) Колоната бр. 9 „Состојба на кредитот“, се внесува остатокот од кредитот кој треба да го врати комитентот, кој се добива кога состојбата на кредитот во претходниот датум (претходен ред од колона бр. 9), се намали за износот на отплатениот дел од главницата (колона бр. 6) на конкретниот датум и се зголеми за износот на исплатениот кредит (колона бр. 3) на конкретниот датум;

Сите износи во колоните од број 3 до број 9 се наведуваат со позитивен предзнак, без разлика дали станува збор за паричен прилив или одлив;

с) Во колоната бр. 10 „Паричен тек“ по основ на обезбедувањето (депозит), се внесуваат паричните текови по основ на паричниот депозит вложен од страна на корисникот на кредитот, кој се користи како обезбедување по кредитот: уплата и исплата на депозитот, камата по депозитот, евентуални трошоци поврзани со паричниот депозит и слично. Приливите се внесуваат со позитивен предзнак, а одливите со негативен предзнак;

и) Во колоната бр. 11 „Опис“, се внесува краток опис на паричниот тек на конкретниот датум;

ј) Колоната бр. 12 „Нето паричен тек“, претставува разлика помеѓу збирот од паричните приливи врз основа на вратена главница (колона бр. 6), наплатена камата (колона бр. 7) и други уплати (колона бр. 8) и збирот од паричните одливи врз основа на исплатен кредит (колона бр. 3) и други исплати (колона бр. 4). Нето па-

ричниот тек може да биде со позитивен или негативен предзнак, при што позитивниот предзнак претставува нето-прилив на средства за банката, додека негативниот предзнак означува нето-одлив на средства од банката на конкретниот датум;

к) Во колоната бр. 13 „Дисконтиран нето паричен тек“, се внесува износот на дисконтираниот нето паричен тек од колоната бр. 12. Дисконтирањето се врши со користење на годишна процентуална стапка (во понатамошниот текст: ГПС) која се пресметува согласно со следната формула:

$$\left(1 + \frac{GPK}{365} \right)^{-k}, \text{ каде}$$

ГПС - нето паричен тек за датумот k (колона бр. 12);

ГПС - годишна процентуална стапка со која се врши дисконтирање на нето паричните текови, при што збирот на дисконтираните парични текови се изедначува со нула. ГПС се смета тогаш кога останатите елементи од формулата се познати од договорот или на друг начин;

— - претставува број на денови од датумот 0 до датумот k , изразен во години

ГПС претставува апроксимативно решение на следната формула:

$$\sum_k \left[\left(1 + \frac{GPK}{365} \right)^{-k} \right] =$$

— се добива како збир од следните три компоненти:

- бројот на денови од 0-тиот датум до 31.12. во 0-тата година во однос на вкупниот број денови во годината во која припаѓа 0-тиот датум;

- бројот на години од годината на 0-тиот датум до годината во која се наоѓа паричниот тек кој се дисконтира (k), при што не се земаат предвид овие две години;

- бројот на денови од 31.12. во претходната година ($k - 1$) до датумот на паричниот тек $dat(k)$, во однос на бројот на денови во годината во кој се наоѓа паричниот тек кој се дисконтира (k), односно

$$= \left[\frac{dat(0) - 0}{365} \right] + \left[\frac{dat(k) - dat(0)}{365} \right] + \left[\frac{365 - dat(k)}{365} \right]$$

при што,
 $\frac{dat(0) - 0}{365}$ - број на денови во 0-та година (365/366);

$\frac{dat(k) - dat(0)}{365}$ - број на денови во годината во која се наоѓа паричниот тек (365/366);

$dat(0)$ е датумот на 0-тиот датум,

$dat(k)$ е датумот на паричниот тек што се дисконтира.

ГПС е еднаква со ЕКС доколку кредитот не е обезбеден со паричен депозит. Кај кредитите кои се обезбедени со паричен депозит, пресметаната ГПС дополнително се прилагодува за дисконтираните приливи и одливи по основ на тој депозит, преку следната формула:

$$= \frac{GPK}{365} \times \frac{1}{1 + \frac{GPK}{365}}$$

при што,

ВДИК е вкупен износ на дисконтираната исплата на кредитот, пресметан согласно со потточка л) од оваа точка; додека

ВДТО е вкупен износ на дисконтиран паричен тек на обезбедувањето пресметан согласно со потточка м) од оваа точка.

Во случај кога ДТО, односно ВДТО се еднакви на нула, тогаш $EKC = ГПС$.

л) Во колоната бр. 14 „Дисконтирана исплата на кредитот“, се внесува дисконтираниот износ на исплатениот кредит за датумот k . Дисконтирањето се врши со користење на утврдената $ГПС$ со помош на следната формула:

$$= \left[\left(\left(1 + \frac{ГПС}{100} \right)^{-k} \right) \right], \text{ каде}$$

ДИКК - дисконтирана исплата на кредитот за датумот k ;

ИК_к - исплата на кредитот за датумот k (колона бр. 3).

Вкупниот износ на дисконтираната исплата на кредитот (ВДИК) се добива како збир од сите поединечни дисконтирани исплати на кредитот (редот Вкупно за колона бр. 14)

$$= \sum$$

м) Во колоната бр. 15 „Дисконтиран паричен тек на обезбедувањето“, се внесува дисконтираниот износ на паричниот тек по основ на обезбедувањето (паричниот депозит вложен од корисникот на кредитот). Дисконтирањето се врши со користење на утврдената $ГПС$ со помош на следната формула:

$$= \left[\left(\left(1 + \frac{ГПС}{100} \right)^{-k} \right) \right], \text{ каде}$$

ДТОК - дисконтиран тек на обезбедувањето во датумот k ;

ТО_к - паричен тек на обезбедувањето (паричниот депозит) за датумот k (колона бр. 10).

Вкупниот износ на дисконтираниот паричен тек на обезбедувањето (ВДТО) претставува збир на сите дисконтирани текови на обезбедувањето (редот Вкупно за колона бр. 15)

$$= \sum_k$$

14. $ГПС$ и помошните колони број 12, 13, 14 и 15 не треба да бидат содржани во амортизацискиот план што се доставува до комитентот.

$ГПС$ и помошните колони број 12, 13, 14 и 15 се задолжителен елемент на амортизацискиот план кој е составен дел на кредитното досие на банката за комитентот.

15. Кај рамковните кредити, кај кои за секое повлекување средства се склучува посебен договор за кредит со кој се договараат условите на кредитот, банката изработува поединечен амортизациски план со искажување на EKC .

Доколку кредит се одобрува во повеќе транши, провизиите за склучување на договорот за кредит или другите фиксни провизии кои се однесуваат на целиот кредит, банката треба да ги подели на одделните транши, пропорционално на нивниот износ и соодветно да ги вклучи овие провизии во пресметката на EKC .

16. За кредитите по основ на тековни сметки, кредитни картички, рамковни кредити (за рамката) и производи со сличен карактер, банката не е должна да изработува амортизациски план. За потребите за соопштување на EKC , согласно со точка 7 од Одлуката за пресметување и објавување на ефективната каматна стапка на кредитите и депозитите, се користи номиналната каматна стапка.

За кредитите од став 1 од оваа точка, банката е должна да му ги соопшти на комитентот сите надоместоци, провизии и останати трошоци кои се поврзани со користењето на овој вид кредитни работи, а кои паѓаат на товар на комитентот, како и случаите во кои може да дојде до промена на условите на користење на кредитот.

Образец 2 - Амортизациски план за примени депозити

17. При пополнувањето на амортизацискиот план за примените депозити (Образец 2) се применуваат следните правила:

а) Во колоната бр. 1 „Реден број“, се внесува редниот број на датумот во кој треба да се случи одреден паричен тек. Првиот реден број го означува датумот на кој се извршува првиот паричен тек. Последниот реден број е оној во кој треба да се изврши последниот паричен тек;

б) Во колоната бр. 2 „Датум на паричен тек“, се внесува датумот на кој треба да се изврши одреден паричен тек. EKC се пресметува врз основа на календарскиот број денови во месецот и 365/366 денови во годината. Заради правилна пресметка на EKC , кај депозитите кои ќе се уплатуваат или исплатуваат периодично, од депонентот се обезбедуваат датуми на кои планира уплати и исплати по депозитот;

в) Во колоната бр. 3 „Уплата на депозитот“, се внесува износот на депозитот, односно делот на депозитот кој треба да се уплати на датумот наведен во колоната бр. 2;

г) Во колоната бр. 4 „Одобрување“, се внесуваат одобрувањата кои се во корист на депонентот и со кои се зголемува износот на депозитот (на пример: припишана камата);

д) Колоната бр. 5 „Други уплати“, ги содржи сите останати уплати кои е должен да ги изврши депонентот согласно со договорот за депозит (на пример: уплата на надомест за водење на депозитот);

е) Во колоната бр. 6 „Исплата на депозитот“, се внесува износот на депозитот кој треба да му го исплати банката на депонентот на конкретниот датум;

ж) Во колоната бр. 7 „Исплата на камата“, се внесува износот на каматата која треба да му ја исплати банката на депонентот на датуми утврдени со договорот за депозит;

з) Во колоната бр. 8 „Задолжување“, се внесуваат евентуални задолжувања на товар на депозитот, кои ги задржува банката согласно со договорот за депозит (на пример: задржан надомест за водење на депозитот и сл.);

и) Во колоната бр. 9 „Други исплати“, се внесуваат други исплати кои банката е должна да му ги исплати на депонентот врз основа на договорот за депозит (на пример: исплата на премија). Во случај кога е предвидена исплата на премија, во амортизацискиот план се наведува процентот или паушалниот износ на премијата;

к) Во колоната бр. 10 „Состојба на депозитот“, се внесува остатокот од депозитот на конкретен датум, кој се добива кога состојбата на депозитот од претходниот датум (претходен ред на колона бр. 10) се зголеми за уплатениот депозит (колона бр. 3) на конкретниот датум и за износот на припишаната камата и други одобрувања (колона бр. 4) на конкретниот датум, а се намали за износот на провизиите и надоместоците кои ги задржува банката на товар на депозитот (колона бр. 8) на конкретниот датум;

Сите износи во колоните од број 3 до број 10 се наведуваат со позитивен предзнак, без разлика дали станува збор за паричен прилив или одлив;

л) Во колоната бр. 11 „Опис“, се внесува краток опис на паричниот тек на конкретниот датум;

м) Колоната бр. 12 „Нето паричен тек“, претставува разлика помеѓу збирот од уплатениот депозит (колона бр. 3) и другите уплати (колона бр. 5) и збирот од исплатениот депозит (колона бр. 6), исплатената камата

(колона бр. 7) и другите исплати (колона бр. 9). Одобрувањата (колона бр. 4) и задолжувањата (колона бр. 8) не се вклучуваат во пресметката на нето паричниот тек. При пресметката на ЕКС за депозити, се смета дека вкупниот износ на депозитот заедно со соодветниот износ на камата и останатите исплати, ќе бидат исплатени во рокови согласно со договорот;

к) Во колоната бр. 13 „Дисконтиран нето паричен тек“, се внесува износот на дисконтираниот нето паричен тек. Дисконтирањето се врши со користење на следната формула:

$$\left(+ \frac{\text{---}}{\text{---}} \right)^{-}, \text{ каде}$$

НПТК - нето паричен тек за датумот k (колона бр. 12);

ЕКС - ефективна каматна стапка со која се врши дисконтирање на нето паричните текови, при што збирот на дисконтираните парични текови се издначува со нула;

— - претставува број на денови од датумот 0 до

датумот k , изразен во години

ЕКС претставува апроксимативно решение на следната формула:

$$\sum \left[\left(+ \frac{\text{---}}{\text{---}} \right)^{-} \right] =$$

— - се добива како збир од следните три компоненти:

- бројот на денови од 0-тиот датум до 31.12. во таа година во однос на вкупниот број денови во годината во која припаѓа 0-тиот датум;

- бројот на години од годината на 0-тиот датум до годината во која се наоѓа паричниот тек што се дисконтира (k), при што не се земаат предвид овие две години;

- бројот на денови од 31.12. во претходната година ($k - 1$) до датумот на паричниот тек ($dat(k)$) во однос на бројот на денови во годината во кој се наоѓа паричниот тек што се дисконтира (k), односно

$$- = \left[\frac{\text{---}}{\text{---}} \right] + \left[\frac{\text{---}}{\text{---}} \right] + \left[\frac{\text{---}}{\text{---}} \right]$$

при што,

$\text{---} = + \text{---}$ - број на денови во 0-та година (365/366);

$\text{---} = + \text{---}$ - број на денови во годината во која се наоѓа паричниот тек (365/366);

$dat(0)$ е датумот на 0-тиот датум, додека

$dat(k)$ е датумот на паричниот тек што се дисконтира.

18. Амортизациониот план кој се доставува до депонентот не треба да ги содржи помошните колони 12 и 13, кои се користат за пресметка на ЕКС.

Амортизациониот план кој е составен дел на депозитното досие на банката за тој комитент, задолжително ги содржи помошните колони.

19. За депозитите на физички лица во износи од 10.000 до 30.000 денари, банката не е должна да изработува амортизациони план. За потребите за соопштување на ЕКС, согласно со точка 7 од Одлуката за пресметување и објавување на ефективната каматна стапка на кредитите и депозитите, се користи номиналната каматна стапка.

Банката е должна да му ги соопшти на депонентот сите други надоместоци, провизии, премии и слични парични текови, како и случаите во кои може да дојде до промена на условите поврзани со депозитите од став 1 од оваа точка.

VI. Извештај за ЕКС на кредити и депозити

20. Банките се должни да доставуваат Извештај за ефективна каматна стапка на кредити и депозити до НБРМ на полугодишна основа, кој се состои од:

- Извештај за ефективна каматна стапка на кредити (Образец 3), и

- Извештај за ефективна каматна стапка на депозити (Образец 4).

21. При пополнување на Извештајот за ефективна каматна стапка на кредити (Образец 3) се применуваат следните правила:

а) Во колоната број 1 се наведува редниот број. За основните видови кредити се користат редните броеви 1, 2, 3, 4 итн., додека за подвидовите на кредитите се користат редните броеви 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 итн., односно 1.1.1, 1.2.1, 2.1.1, 2.1.2 итн.

б) Во колоната број 2 се наведуваат видовите кредити, при што во рамки на основните видови банката ги прикажува подвидовите кредити, во зависност од периодот на вкатување, обезбедувањето, валутата, намената и други критериуми врз основа на кои банката ги одредува подвидовите на кредитите.

На пример:

1. Ненаменски потрошувачки кредити во денари

1.1 Ненаменски потрошувачки кредити во денари, со месечно вкатување;

1.1.1 Ненаменски потрошувачки кредити во денари, со месечно вкатување, обезбедени со депозит;

1.1.2 Ненаменски потрошувачки кредити во денари, со месечно вкатување, обезбедени со залог.

в) Во колоните број 3, 4, 5 и 6 се впишува ЕКС за секој одделен вид и подвид кредит, во зависност од рочноста на кредитот.

22. При пополнување на Извештајот за ефективна каматна стапка на депозити (Образец 4) се применуваат следните правила:

а) Во колоната број 1 се наведува редниот број. За основните видови депозити се користат редните броеви 1, 2, 3, 4 итн., додека за подвидовите на депозитите се користат редните броеви 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 итн., односно 1.1.1, 1.2.1, 2.1.1, 2.1.2 итн.

б) Во колоната број 2 се наведуваат видовите депозити, при што во рамки на основните видови, банката ги прикажува подвидовите депозити во зависност од валутата, начинот на исплата на каматата и други критериуми врз основа на кои банката ги одредува подвидовите депозити.

На пример:

1. Орочени депозити во денари

1.1 Орочени депозити во денари со месечна исплата на камата;

1.1.1 Орочени депозити во денари со месечна исплата на камата, на крај на месецот;

1.1.2 Орочени депозити во денари со месечна исплата на камата, на почетокот на месецот.

в) Во колоните број 3, 4, 5 и 6 се впишува ЕКС за секој одделен вид и подвид депозит, во зависност од рочноста на депозитот.

23. Рокот за доставување на извештајот од точка 20 е петнаесет дена по истекот на периодот за кој се доставува извештајот.

24. Банката е должна да го изготви првиот извештај од точка 20 од ова Упатство со состојба на 30.06.2006 година и да го достави до НБРМ најдоцна во рокот утврден во точка 23 од оваа одлука.

25. Народна банка може да го објави извештајот од точка 20 од ова упатство.

VII. Завршни одредби

26. Ова упатство влегува во сила осум дена по неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 30.06.2006 година.

Бр. 3193
30 мај 2006 година
Скопје

Guвернер,
м-р Петар Гошев, с.р.

Образец 1

Банка _____
 Адреса и телефон _____
 Валута _____
 Износ на кредитот _____

Годишна процентуална стапка (%) _____
 Ефективна каматна стапка (%) _____

Номинална каматна стапка (%) _____ фиксна
 за период од _____
 променлива за период од _____

Ред.бр.	Датум на паричен тек	Исплата на кредит	Други исплати	Анuitет	Отплата (гласница)	Камата уплати	Други уплати	Состојба на кредитот $9=3-6+1$ претходен ред од 9	Паричен тек во основ на обезбедувањето	Опис	Нето паричен тек $12=(6+7+8)-(3+4)$	Дисконтиран нето паричен тек	Дисконтирана исплата на кредитот	Дисконтиран паричен тек на обезбедувањето
1	2	3	4	5=6+7	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0														
1														
2														
3														
4														
5														
6														
...														
...														
Вкупно														

Напомена: Искананата ефективна каматна стапка важи на датумот на изработка на амортизациониот план.

Анuitетот го вклучува износот на гласница, камата, ...

Останати трошоци поврзани со одобрувањето на кредитот, а кои не влегуваат во пресметката на ЕКС:

- трошоци за проценка на вредноста на инструментот за обезбедување

- нотарски услуги

- надоместоци за добивање на разни уверенија, дозволи, потврди, и решенија од надлежни тела и органи

- издани камати или други трошоци и пенали кои произлегуваат од испочитувањето на условите од договорот за кредит од страна на комитентот

- трошоци за осигурување на кредитот

- останати трошоци

Образец 2

Банка _____
 Адреса и телефон _____

Валута _____ Премија _____
 Износ на депозитот _____

Номинална каматна стапка (%) _____ фиксна
 за период од _____
 променлива за период од _____

Ефективна каматна стапка (%) _____

Ред.бр.	Датум на паричен тек	Уплата на депозитот	Одобрувања на депозитот	Други уплати	Исплата на депозитот	Исплата на камата	Задолжувања на депозитот	Други исплати	Состојба на депозитот $10=3+4-8$ + претходен ред од 10	Опис	Нето паричен тек $12=(3+5)-(6+7+9)$	Дисконтиран нето паричен тек
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
0												
1												
2												
3												
4												
5												
6												
...												
...												
Вкупно												

Напомена: Искананата ефективна каматна стапка важи на датумот на изработка на амортизациониот план.

Останати трошоци поврзани со вложувањето на депозитот, а кои не влегуваат во пресметката на ЕКС:

Банка _____

Образец 3

Извештај за ефективна каматна стапка на кредити на физички лица
состојба _____ година

Р.б	Вид на кредит	Рок			
		до 1 год.	од 1 до 3 год.	од 3 до 5 год.	над 5 год.
1	2	3	4	5	6
1	Ненаменски потрошувачки кредити				
2	Наменски потрошувачки кредити				
3	Кредити за автомобили				
4	Станбени кредити				
5	Кредити за купување на други недвижности				
6	Негативни салда по тековни сметки (номинална каматна стапка)				
7	Кредитни картички (номинална каматна стапка)				
8	Останати кредити*				

*- се наведуваат по типови сите производи кои не се опфатени во редните броеви 1-7, според намената, периодот на вкаматување, валутата, обезбедувањето и друго

Банка _____

Образец 4

Извештај за ефективна каматна стапка на депозити на физички лица

Р.б	Вид на депозит	Рок			
		до 1 год.	од 1 до 3 год.	од 3 до 5 год.	над 5 год.
1	2	3	4	5	6
1	Орочени депозити во денари				
2	Орочени депозити во девизи				
3	Депозити на физички лица од 10.000-30.000 денари (номинална каматна стапка)				
4					
5					

1003.

Врз основа на член 64 став 1 точка 22 од Законот за Народна банка на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 3/2002, 51/2003, 85/2003, 40/2004 и 61/2005), а во врска со член 72 став 3 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на РМ“ бр. 95/2005), Советот на Народна банка на Република Македонија, во соработка со Министерството за финансии на Република Македонија, донесе

П Р А В И Л А
ЗА НАЧИН И ПОСТАПКА ЗА ТРГУВАЊЕ И ПО-
РАМНУВАЊЕ ТРАНСАКЦИИ СО ХАРТИИ ОД
ВРЕДНОСТ НА ПАЗАРИ ПРЕКУ ШАЛТЕР

I. Основни одредби**Член 1**

Со овие правила се утврдува начинот и постапката за тргување и порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер (Over The Counter Markets).

Член 2

Кратенките употребени во овие правила го имаат следното значење:

НБРМ: е Народна банка на Република Македонија.
 МИПС: е Македонски интербанкарски платен систем на НБРМ.
 ЦДХВ: е Централен депозитар на хартии од вредност.

Поимите употребени во овие Правила го имаат следното значење:

Пазари преку шалтер: се пазари на кои се склучуваат купопродажни трансакции со хартии од вредност надвор од Берзата и Пазарот на пари и краткорочни хартии од вредност.
 Хартии од вредност: се сите краткорочни хартии од вредност (освен благајнички записи на НБРМ) и државни обврзници (освен обврзниците издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација), издадени во Република Македонија.
 Дефинитивна трансакција: е купопродажба на хартии од вредност, без обврска за нивна повторна продажба, односно купување.
 Репо-трансакција: е промптна продажба/купување на хартии од вредност со обврска за повторно купување/продажба на истите или еквивалентни хартии од вредност.
 Цена: е куповна, односно продажна цена на хартиите од вредност изразена за 100 парични единици номинална вредност.
 Чиста цена: е цена договорена помеѓу купувачот и продавачот при склучување трансакции со купонски хартии од вредност, која не ја содржи акумулираната камата од почетокот на купонскиот период во кој се врши тргувањето до датумот на порамнување на трансакцијата.
 Бруто-цена: е цена која ги содржи чистата цена и акумулираната камата од почетокот на купонскиот период во кој се врши тргувањето до датумот на порамнување на трансакцијата.
 Систем на вкргување: е електронски систем на НБРМ за вкргување пораки за пренос на сопственост на хартии од вредност.

Посебна сметка за порамнување:

Сметка на ЦДХВ во МИПС:

ISIN (International Securities Identification Number): Испорака наспроти плаќање - Delivery Versus Payment (DVP):

Работен ден: е денот на кој се извршуваат плаќања преку МИПС.

е сметка на учесникот во МИПС која служи за порамнување трансакции со хартии од вредност склучени на пазари преку шалтер.

е сметка на која ЦДХВ привремено префрла парични средства од сметката на банката-купувач/на купувачот, со цел нивен конечен пренос на сметката на банката-продавач/на продавачот. е меѓународен код за идентификација што им го доделува ЦДХВ на хартиите од вредност издадени на финансиските пазари.

е принцип на порамнување, кој обезбедува конечен пренос на сопственост на хартиите од вредност со истовремен пренос на парични средства.

II. Тргување со хартии од вредност на пазари преку шалтер**Член 3**

Под тргување со хартии од вредност на пазари преку шалтер се подразбира купопродажба на хартии од вредност договорена помеѓу купувачот и продавачот надвор од Берзата и Пазарот на пари и краткорочни хартии од вредност.

Член 4

Купувач, односно продавач на хартии од вредност на пазарите преку шалтер е секое правно и физичко лице.

Член 5

Тргувањето со хартии од вредност на пазарите преку шалтер се врши само со регистрирани хартии од вредност.

Во работниот ден пред денот на достасување на номиналниот износ на хартиите од вредност не се врши тргување со хартиите од вредност на пазарите преку шалтер.

Член 6

На пазарите преку шалтер, купувачот и продавачот се договараат за купопродажба на хартии од вредност со непосреден контакт, преку телефон, електронска комуникација или преку други медиуми на комуникација.

При непосредно договарање, купувачот и продавачот склучуваат договор за купопродажба.

При телефонско договарање, електронска комуникација или други медиуми на комуникација, купувачот и продавачот разменуваат потврда, односно склучуваат заклучница, која има правна сила на договор за купопродажба.

Член 7

Суштински елементи на трансакцијата за купопродажба на хартии од вредност, кои задолжително ги догвараат купувачот и продавачот се:

- вид трансакција (дефинитивна или репо-трансакција);
- ISIN на хартии од вредност;
- номинален износ;
- цена;
- датум на склучување;
- датум и време на порамнување;
- сметки на хартии од вредност во ЦДХВ;
- сметки во банки.

При склучување дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност, купувачот и продавачот договараат чиста цена и пресметуваат бруто-цена.

При склучување репо-трансакции, купувачот и продавачот се договараат за суштински елементи во согласност со „Генерален репо-договор“.

Член 8

Кога купувачот и продавачот за првпат контактираат за купопродажба на хартии од вредност на пазари преку шалтер, разменуваат податоци потребни за меѓусебна идентификација (лица за контакт, телефонски број, факс, адреса и др.).

За сите настанати промени од став 1 на овој член, купувачот и продавачот меѓусебно се известуваат.

III. Порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер

Член 9

Порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер е конечен пренос на сопственост на хартии од вредност во ЦДХВ при истовремен пренос на парични средства во МИПС, по принципот „испорака наспроти плаќање“.

Член 10

Учесници во порамнувањето на трансакциите со хартии од вредност се банките и НБРМ, во улога на банка-купувач, односно банка-продавач, кои доставуваат инструкции за порамнување трансакции со хартии од вредност во свое име и за своја сметка.

Во случај кога купувачот, односно продавачот не е банка, суштинските елементи наведени во член 7 од овие Правила ги доставува на пропишан образец до банката, која е должна да го идентификува сопственикот на сметката на хартии од вредност во ЦДХВ. Банката се јавува во улога на банка на купувачот, односно банка на продавачот и доставува инструкции за порамнување трансакции со хартии од вредност во свое име, а за туѓа сметка.

Кај репо-трансакции, купувачот од „Генерален репо-договор“ доставува суштински елементи, односно инструкции за порамнување, на датумот на купување како купувач на хартии од вредност, а на датумот на реоткуп како продавач на хартии од вредност. Продавачот од „Генерален репо-договор“ доставува суштински елементи, односно инструкции за порамнување, на датумот на купување како продавач на хартии од вредност, а на датумот на реоткуп како купувач на хартии од вредност.

Член 11

Системи преку кои се извршува порамнувањето на трансакциите со хартии од вредност се:

- МИПС - обезбедува непречен тек на пораките за пренос на сопственост на хартии од вредност и овозможува пренос на парични средства;
- Систем на вкрстување - обезбедува вкрстување на примените пораки преку МИПС за пренос на сопственост на хартии од вредност;
- Систем на ЦДХВ - врши пренос на сопственост на хартии од вредност при истовремен пренос на парични средства.

Член 12

Порамнувањето на трансакции со хартии од вредност на пазарите преку шалтер се врши само со регистрирани хартии од вредност.

Во работниот ден пред денот на достасување на номиналниот износ на хартиите од вредност не се врши порамнување трансакции со хартиите од вредност на пазарите преку шалтер.

Член 13

Порамнувањето на трансакциите со хартии од вредност на пазарите преку шалтер може да се врши веднаш, но не подоцна од еден работен ден од денот на склучување на трансакцијата.

Кај репо-трансакции, став 1 од овој член се однесува само на порамнување на датумот на купување во согласност со „Генерален репо-договор“.

Член 14

Учесниците ги доставуваат инструкциите за порамнување во вид на стандардни електронски потпишани пораки за пренос на сопственост, односно за пренос на парични средства, во согласност со „Стандард за намена и формат на пораките во Системот на вкрстување“ и „Стандард за намена и формат на пораките во МИПС“.

Учесниците ги доставуваат пораките од став 1 на овој член до МИПС и до Системот на вкрстување на денот на порамнувањето во периодот од 08:00 до 17:00 часот.

Член 15

За пренос на парични средства во врска со порамнување трансакции со хартии од вредност, учесниците отвораат посебна сметка за порамнување во МИПС.

За пренос на сопственост во врска со порамнување трансакции со хартии од вредност, учесниците треба да бидат регистрирани во ЦДХВ во согласност со неговите правила.

Член 16

Во периодот од 08:00 до 17:00 часот посебните сметки во МИПС може да ги задолжуваат само ЦДХВ и НБРМ.

Доколку по 17:00 часот има средства на оваа сметка, НБРМ по автоматизам ги враќа на редовната сметка на учесникот во МИПС.

ЦДХВ и НБРМ вршат задолжување на посебната сметка на учесникот, во согласност со Овластувањето за автоматско задолжување на сметката дадено од страна на учесникот на Образец бр. 4 од „Правила на МИПС“.

Испраќање пораки за пренос на парични средства и сопственост на хартии од вредност

Член 17

На денот на порамнување, учесниците испраќаат правилно пополнети пораки до МИПС и до Системот на вкрстување според шематскиот приказ (Прилог 1) кој е составен дел на овие Правила, како и во согласност со „Стандард за намена и формат на пораки во Системот на вкрстување“ и „Стандард за намена и формат на пораките во МИПС“.

При купување хартии од вредност, банката-купувач/на купувачот испраќа порака за пренос на парични средства од редовната сметка на посебната сметка за порамнување во МИПС, чекор (1) и порака за пренос на сопственост на хартии од вредност до Системот на вкрстување, чекор (2а). При пренос на сопственост на хартии од вредност по основ на изложеност кај репо-трансакции, банката-купувач/на купувачот испраќа само порака за пренос на сопственост на хартии од вредност.

При продавање хартии од вредност, банката-продавач/на продавачот испраќа порака за пренос на сопственост на хартии од вредност до Системот на вкрстување, чекор (2б).

Член 18

Учесниците можат да ги откажат пораките за пренос на сопственост на хартии од вредност пред да настане нивно вкрстување и испраќање до ЦДХВ.

Учесниците можат да побараат враќање на паричните средства од посебната сметка на редовната сметка за порамнување во МИПС пред да настане вкрстување на пораките за пренос на сопственост на хартии од вредност и нивно испраќање до ЦДХВ.

Вкрстување пораки за пренос на сопственост на хартии од вредност

Член 19

Системот на вкрстување врши контрола на елементите на пораките за пренос на сопственост од чекорите (2а) и (2б) и известува за настанати грешки.

По извршената контрола, Системот на вкрстување ги споредува елементите на пораките за пренос на сопственост од чекорите (2а) и (2б), и доколку дојде до вкрстување на пораките, испраќа единствена порака за пренос на сопственост до ЦДХВ, чекор (3).

Контролата и споредувањето на елементите на пораките за пренос на сопственост од чекорите (2а) и (2б) се врши во согласност со „Стандард за намена и формат на пораките во Системот на вкрстување“.

Член 20

Доколку не дојде до вкрстување на пораките за пренос на сопственост од чекорите (2а) и (2б) до истекот на периодот утврден во став 2 на член 14 на овие Правила, пораките за пренос на сопственост се сметаат за неважечки.

Во случај на настанати грешки од став 1 на член 19 и неважечки пораки од став 1 на овој член, порамнувањето на трансакцијата останува нереализирано и без последици за НБРМ.

Порамнување

Член 21

По приемот на единствената порака за пренос на сопственост од Системот на вкрстување, ЦДХВ ја утврдува состојбата на сметката на хартиите од вредност на продавачот.

При порамнување дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност, ЦДХВ врши пресметка на акумулираната камата од почетокот на купонскиот период во кој се врши тргувањето, до датумот на порамнување на трансакцијата.

По извршеното утврдување согласно со став 1 од овој член, ЦДХВ ја проверува посебната сметка на банката-купувач/на купувачот во МИПС, на која се префрлени парични средства за купување на хартиите од вредност. Доколку, на посебната сметка на банката-купувач/на купувачот во МИПС има доволно парични средства за порамнување, ЦДХВ врши пренос на паричните средства од посебната сметка на банката-купувач/на купувачот во МИПС на сметката на ЦДХВ во МИПС, чекор (4).

ЦДХВ ги пренесува паричните средства од сметката на ЦДХВ во МИПС на редовната сметка на банката-продавач/на продавачот, чекор (5).

Истовремено, со пренесување на паричните средства, ЦДХВ врши пренос на сопственост на хартиите од вредност од сметката на продавачот на сметката на купувачот.

По исклучок на став 3, 4 и 5 од овој член, ЦДХВ врши пренос на сопственост на хартии од вредност без пренос на парични средства, по основ на изложеност и замена на хартии од вредност кај склучени репо-трансакции. Преносот на сопственост на хартии од вредност по основ на изложеност се врши врз основа на доставени пораки во согласност со „Стандард за намена и формат на пораките во Системот на вкрстување“. Преносот на сопственост по основ на замена на хартии од вредност се врши со доставување инструкции за замена на пропишан образец од страна на купувачот и продавачот до ЦДХВ.

Член 22

Доколку условите за порамнување на трансакцијата од став 1 и 3 од член 21 не се исполнети, порамнувањето останува нереализирано и без последици за ЦДХВ.

Член 23

За исходот од порамнувањето ЦДХВ ја известува НБРМ, чекор (6).

НБРМ го доставува известувањето од ЦДХВ до учесниците преку Системот на вкрстување, без да ги контролира неговата содржина и формат, чекор (7).

Член 24

Учесниците се должни да извршат проверка на известувањето и инструкциите за порамнување во рок од два часа од приемот на известувањето од член 23 и во случај на грешка кај елементите на пораките за пренос на сопственост на хартии од вредност, да ја известат НБРМ со доставување соодветна документација за конкретната трансакција.

Врз основа на добиената документација, НБРМ ги известува учесниците и ЦДХВ за начинот на исправка на настанатата грешка. Исправка на грешка се врши истиот работен ден, доколку документацијата за конкретната трансакција е доставена до НБРМ најдоцна до 15:00 часот, односно следниот работен ден, доколку документацијата за конкретната трансакција е доставена до НБРМ после 15:00 часот.

Член 25

Прекинување на процесот на порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер кај НБРМ и ЦДХВ може да настане поради:

- прекин на електрично напојување;
- нефункционирање на комуникациска опрема и сервери;
- дејство на виша сила (vis major).

При настанување на кој било од горенаведените ризици, процесот на порамнување на трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер привремено се прекинува. За датумот и времето на продолжување на процесот на порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер, НБРМ и/или ЦДХВ дополнително ги известуваат банките.

IV. Известување за трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер

Член 26

Банките ја известуваат НБРМ за договорените трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер по електронски пат.

Банките во реално време доставуваат до НБРМ извештаи за склучени дефинитивни трансакции со правни лица, а на крај на денот, за дефинитивни трансакции со физички лица и репо-трансакции. Извештаи за склучени репо-трансакции помеѓу банките доставува банката-продавач на хартии од вредност. Во случај кога банката не е договорна страна кај дефинитивна или репо-трансакција, извештаи за склучените трансакции доставува банката на продавачот на хартии од вредност на крајот на денот.

Банките ги доставуваат извештаите за склучените трансакции од став 2 на овој член на пропишани обрасци.

Банките водат електронска евиденција за склучените трансакции со физички лица на пропишани обрасци.

Член 27

НБРМ изготвува и објавува агрегирани податоци за склучените трансакции на пазарите преку шалтер.

V. Завршни одредби

Член 28

Составен дел на овие правила се обрасците од член 10, 21 и 26 (Прилог 2).

Член 29

Гувернерот на НБРМ пропишува „Стандард за намена и формат на пораките во Системот на вкрстување“.

Член 30

Спроведувањето на овие Правила го следи НБРМ. НБРМ се консултира и соработува со пазарните учесници преку одржување состаноци.

За воспоставување и развивање добра пазарна практика, НБРМ во соработка со пазарните учесници донесува Кодекс за добро однесување на пазарите преку шалтер.

Член 31

Со денот на примена на овие Правила престануваат да важат „Правила за начин и постапка за тргување и порамнување на трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер“ („Службен весник на РМ“ бр. 52/2005).

Член 32

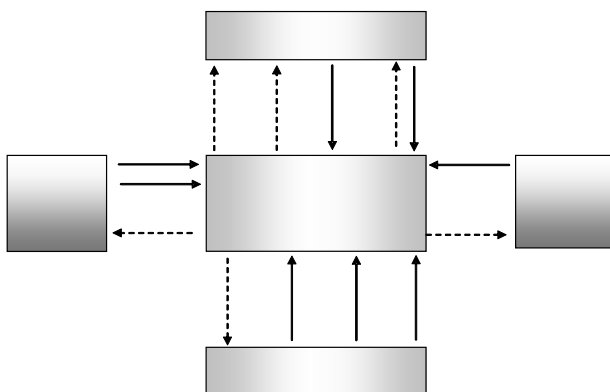
Овие Правила влегуваат во сила осум дена од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а се применуваат од 01.07.2006 година.

П.бр. 02-15/V-1/2006
31 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Советот на Народна банка на
Република Македонија,
Гувернер,
м-р **Петар Гошев, с.р.**

Прилог 1.

Шема на порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер

Прилог 2. Обрасци

До
Банка:
Адреса
Тел, факс

Број:
Датум:
Место:

ИНСТРУКЦИИ

ЗА ПОРАМНУВАЊЕ ТРАНСАКЦИИ СО ХАРТИИ
ОД ВРЕДНОСТ НА ПАЗАРИ ПРЕКУ ШАЛТЕР ДО-
СТАВЕНИ ОД ПРОДАВАЧОТ (КУПУВАЧОТ) ДО
БАНКАТА

ПРОДАВАЧ

КУПУВАЧ

Назив (за правно лице), име и презиме (за физичко лице):

Матичен број (ЕМБГ) _____

Адреса: _____

Седиште (за правно лице), место на живеење (за физичко лице): _____

Држава: _____

Тел. / факс: _____

Датум на склучување на трансакцијата: _____
Датум и време на порамнување на трансакцијата: _____
Вид трансакција: _____
ISIN на хартии од вредност: _____
Номинален износ: _____
Број на хартии од вредност: _____
Цена: _____

Кај дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност се пополнува:

Чиста цена: _____

Бруто-цена: _____

Паричен износ:

Кај дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност се пополнува:

Чист паричен износ: _____

Бруто паричен износ: _____

Сметка на хартии од вредност на продавачот во ЦДХВ:

Сметка на хартии од вредност на купувачот во ЦДХВ:

Банка преку која другата договорна страна порамнува:

Сметка на продавачот во банка за пренос на пари од продадените хартии од вредност (пополнува само продавачот): _____

Сметка на купувачот во банка за пренос на пари за купените хартии од вредност (пополнува само купувачот): _____

Сметка на купувачот во банка за исплата на достасани хартии од вредност (пополнува само купувачот): _____

Потпис

До
Централен депозитар на хартии од вредност
Скопје

ИНСТРУКЦИИ

ЗА ЗАМЕНА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ПО ОС-
НОВ НА СКЛУЧЕНИ РЕПО-ТРАНСАКЦИИ НА ПА-
ЗАРИ ПРЕКУ ШАЛТЕР

Датум на склучување репо-трансакција: _____

Датум на купување: _____

Датум на реоткуп: _____

Заклучница бр. _____

Датум на замена на хартии од вредност: _____

Сметка на хартии од вредност на купувачот во ЦДХВ:

Сметка на хартии од вредност на продавачот во ЦДХВ:

Пренеси од сметка на хартии од вредност на купувачот на сметка на хартии од вредност на продавачот во ЦДХВ:

ISIN на хартии од вредност: _____

Номинален износ: _____

Број на хартии од вредност: _____

Пренеси од сметка на хартии од вредност на продавачот на сметка на хартии од вредност на купувачот во ЦДХВ:

ISIN на хартии од вредност: _____

Номинален износ: _____

Број на хартии од вредност: _____

Купувач:

Продавач:

Извештај за реализирани трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер

Реализирани дефинитивни трансакции и репо-
трансакции со правни лица:

Реден број	Опис	Тип
1	Матичен број на банката	ан(7)
2	Матичен број на купувачот	ан(7)
3	Матичен број на продавачот	ан(7)
4	Вид трансакција (Д-дефинитивна, Р-репо)	ан(1)
5	Датум и време на склучување	д (ДД.ММ.СССС ХХ:ММ:СС)
6	Датум на порамнување	д (ДД.ММ.СССС)
7	ISIN	ан(15)
8	Номинален износ на хартии од вредност	н
9	Цена*	н
10	Репо каматна стапка	н
11	Рок	н

Последните две полиња се пополнуваат само за ре-
по-транзакции.

Доколку купувачот и/или продавачот е правно лице-нерезидент, претходната табела се дополнува со следниве податоци:

Реден број	Опис	Тип
12	назив на правното лице-нерезидент	ан(100)
13	државјанство на нерезидентот	ан(2)
14	адреса на нерезидентот	ан(30)
15	седиште на нерезидентот	ан(20)
16	држава на нерезидентот	ан(2)

Реализирани дефинитивни трансакции со физички лица:

Реден број	Опис	Тип
1	Матичен број на банката	ан(7)
2	Датум и време на склучување	д (ДД.ММ.СССС ХХ:ММ:СС)
3	ISIN	ан(15)
4	Вкупен тргуван номинален износ на хартии од вредност	н
5	Пондерирана цена*	н

ан- алфанумерички податок
д- датумски/временски податок
н- нумерички податок

BANKA
Adresa
Tel, faks

[illegible]

* Кај дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност, се наведува чиста цена.

1004.

Врз основа на член 69 став 1 од Законот за Народна банка на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 3/2002, 51/2003, 85/2003, 40/2004 и 61/2005), а во врска со член 29 од Правила за начин и постапка за тргување и порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер донесени на 31.05.2006 година од Советот на Народна банка на Република Македонија под број П.бр. 02-15/V-1/2006 („Службен весник на РМ“ бр. 70/2006) и во врска со точка 4 од Правила за порамнување на трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија донесени на 29.09.2005 година од гувернерот на Народна банка на Република Македонија под број 02-14/114-2005 („Службен весник на РМ“ бр. 84/2005), гувернерот на Народна банка на Република Македонија донесе

**СТАНДАРД
ЗА НАМЕНА И ФОРМАТ НА ПОРАКИТЕ
ВО СИСТЕМОТ НА ВКРСТУВАЊЕ**

1. Вовед

Учесниците во тргувањето и порамнувањето на трансакции со хартии од вредност склучени на пазарите преку шалтер и Учесниците во тргувањето и порамнувањето на трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија разменуваат инструкции во електронски облик со специјализирани пораки МТ199 и специјализирани пораки МТ103 за пренос на средства со DVP кодот.

Специјализираните пораки МТ199 и специјализираните пораки за пренос на средства МТ103 (код:DVP) ја имаат истата презентација, намена, формат и содржина како и пораките МТ103 - Порака за пренос на средства по барање на клиент и МТ199 - Порака во слободен формат, кои се детално опишани во документот „Стандард за намената и форматот на пораките во МИПС“.

Во овој документ се опишани само инструкциите во специјализираните пораки МТ199 и МТ103 (код:DVP) што ги праќаат Учесниците/ЦДХВ до Системот на вкрстување и инструкциите во специјализираните пораки МТ199 што ги праќа Системот на вкрстување до Учесниците/ЦДХВ.

Инструкциите што се содржани во пораките МТ199 Учесниците/ЦДХВ и Системот на вкрстување ги презентираат во поле :79:.

Инструкциите што се содржани во специјализираните пораки МТ103(код:DVP) Учесниците ги презентираат во поле :72:.

Праќањето соодветна специјализирана порака МТ103(код:DVP)/МТ199 претставува издавање соодветна наредба на Системот на вкрстување да изврши некоја операција, согласно со намената и содржината на пораката.

Примањето соодветна порака МТ103 (код:DVP)/МТ199 значи информирање на учесникот за некое дејствие на Системот на вкрстување и учесникот е должен да реагира согласно со намената и содржината на пораката.

Презентацијата, намената, форматот и содржината на сите останати пораки коишто ги праќаат и ги примат учесниците согласно со операциите на порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер и операциите на порамнување благајнички записи на Народна банка на Република Македонија, се детално опишани во документот „Стандард за намената и форматот на пораките во МИПС“.

За извршување на операциите на порамнување трансакции со хартии од вредност на пазари преку шалтер и операциите на порамнување трансакции со

благајнички записи на Народна банка на Република Македонија, Системот на вкрстување го користи BIC кодот: NBRMMK2XDNHV, ЦДХВ го користи BIC кодот: CDHVMK21DNHV, а учесниците ги користат своите BIC кодови.

2. Општи правила

2.1. Единствен клуч на порака МТ103 (код:DVP) во Системот на вкрстување

Единствениот клуч на пораката МТ103 (код:DVP) во Системот на вкрстување е ист како и единствениот клуч на платни пораки кој е детално опишан во Генералните правила во документот „Стандард за намената и форматот на пораките во МИПС“.

2.2. Единствен клуч на порака МТ199 во Системот на вкрстување

Пораките МТ199 коишто се праќаат од страна на учесниците и ЦДХВ до Системот на вкрстување и пораките МТ199 коишто се праќаат од Системот на вкрстување до учесниците и ЦДХВ, се идентификуваат со следната комбинација на полиња која се нарекува единствен клуч на порака МТ199:

- BIC код на Учесник/ЦДХВ/Систем на вкрстување (дел од поле: 79:) примач на пораката МТ199 - еднаесет знаци;

- референца на трансакција (поле :20:) - шеснаесет знаци;

- датум на порамнување - (дел од поле :79:) - шест знаци.

Датумот на порамнување секогаш мора да е еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

Ако се испрати порака МТ199 во Системот на вкрстување со единствен клуч кој веќе е употребен во тековниот работен ден, тогаш истата порака МТ199 ќе биде одбиена од Системот на вкрстување и нема да биде предмет на понатамошна обработка.

Во случај на погрешна порака МТ199 во Системот на вкрстување, таа не може да се поправи и повторно да се прати во Системот на вкрстување со истата референца.

2.3. Пополнување на полето :20: на специјализираните пораки МТ199 коишто ги генерира и ги праќа Системот на вкрстување

Податокот во Поле :20: на специјализираните пораки МТ199 што ги праќа Системот на вкрстување до Учесниците и ЦДХВ секогаш се генерира во следниот формат:

Поле	Име на поле	Формат
20	Референца на трансакција	1!a15x

каде:

1!a - означува тип на генерирана порака, а

15x - означува реден број на генерирана порака.

Типот на генерираната порака МТ199 може да биде:

S - означува дека порака МТ199 содржи инструкции за порамнување или известување за порамнување;

E - означува дека порака МТ199 содржи известување за грешка.

2.4. Општи забелешки

Полето :79: на пораката МТ199 мора да го содржи следниот код /TEXTMESSAGE/ и BIC на Учесник/ЦДХВ/Систем на вкрстување кому се праќа пораката МТ199.

Полето :72: на пораката МТ103 (код:DVP) мора да го содржи следниот код /DVP/.

По внесувањето на секој елемент од инструкциите во пораката МТ199 се внесува <CRLF>.

Вредноста на бројот на хартии од вредност и вредноста на номиналниот износ на благајнички записи е целобројна вредност и се прикажува без користење знаци за делење цифри на групи.

Вредноста на паричниот износ се прикажува со точност од две децимали, применувајќи сметководствен стандард на заокружување.

Вредностите за број на хартии од вредност, вредноста на номиналниот износ на благајнички записи, поединечната цена и паричниот износ мора да бидат поголеми од 0 (нула). Кога се врши пренос на хартии од вредност без пренос на парични средства (free of payment) при репо-трансакции, вредностите на поединечна цена и паричен износ се 0 (нула).

Вредноста на видот трансакција може да биде:

D - дефинитивна трансакција или R - репо-трансакција.

Вредноста на паричниот износ и бараниот износ по децималната записка може да бидат „00“ или „50“.

Децималната записка за вредностите на поединечна цена, паричен износ и баран износ е задолжителна и не смее да се користат други знаци за делење на групи цифри.

Датумот на порамнување се прикажува по ISO стандард: YYMMDD.

При порамнување на дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност, купувачот, во пораката MT103 за пренос на средства, го внесува бруто паричниот износ, кој претставува производ од бруто-цена и номинален износ на хартии од вредност, поделен со 100 (сто).

3. Пораки за пренос на сопственост на хартии од вредност

3.1. Порака MT199 за пренос на сопственост на хартии од вредност (Учесник -> Систем на вкрстување)

3.1.1. Намена на пораката MT199 за пренос на сопственост на хартии од вредност

Оваа порака ја користат учесниците во порамнувањето на хартии од вредност за доставување инструкции за порамнување трансакции со хартии од вредност во свое име и за своја сметка и во свое име, а за туѓа сметка (Учесник-банка-купувач/на купувачот во понатамошниот текст : Учесник-купувач и Учесник-банка-продавач/на продавачот во понатамошниот текст: Учесник-продавач).

3.1.2 Формат и елементи на инструкцијата за пренос на сопственост на хартии од вредност

3.1.2.1 Учесник- купувач -> Систем на вкрстување

Статус	Име на елемент	Формат ¹
3	Ознака на испраќач на инструкция	1!a
3	Сметка на купувач во ЦДХВ	10!n
3	ISIN код	12!c
3	Број на хартии од вредност	15d
3	Поединечна цена	15d
3	Паричен износ	15d
3	Вид трансакција	1!a
3	BIC код на Учесник-продавач	4!a2!a2!c[3!c]
3	Сметка на продавач во ЦДХВ	10!n
3	Датум на порамнување	6!n
3	Сметка на купувачот во банка	15!n

¹

3.1.2.2. Учесник-продавач -> Систем на вкрстување

Статус	Име на елемент	Формат
3	Ознака на испраќач на инструкция	1!a
3	Сметка на продавач во ЦДХВ	10!n
3	ISIN код	12!c
3	Број на хартии од вредност	15d
3	Поединечна цена	15d
3	Паричен износ	15d
3	Вид трансакција	1!a
3	BIC код на Учесник-купувач	4!a2!a2!c[3!c]
3	Сметка на купувач во ЦДХВ	10!n
3	Датум на порамнување	6!n

3.1.3. Спецификација на елементите на инструкцијата за пренос на сопственост на хартии од вредност

3.1.3.1. Учесник-купувач -> Систем на вкрстување

ознака на испраќач на инструкция - содржи податок за праќачот на инструкцијата. Задолжителна вредност на овој елемент е К.

сметка на купувач во ЦДХВ - содржи податок за сметката на хартии од вредност на купувачот во ЦДХВ.

ISIN код - содржи податок за ISIN кодот на недостасани хартии од вредност.

број на хартии од вредност - содржи податок за број на хартии од вредност.

поединечна цена - содржи податок за поединечна цена на хартии од вредност. При порамнување на дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност содржи податок за чиста цена.

паричен износ - содржи податок за паричен износ на хартии од вредност. При порамнување дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност, содржи податок за чист паричен износ кој се пресметува како производ од номинален износ и чиста цена, поделен со 100 (сто).

вид трансакција - содржи податок за видот на трансакцијата.

BIC код на Учесник-продавач - содржи податок за BIC кодот на Учесникот-продавач.

сметка на продавач во ЦДХВ- содржи податок за сметката на хартии од вредност на продавачот во ЦДХВ.

датум на порамнување - содржи податок за датум на порамнување. Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

сметка на купувач во банка - содржи податок за сметката на купувачот во банка за исплата на достасани хартии од вредност.

3.1.3.2. Учесник-продавач -> Систем на вкрстување
ознака на испраќач на инструкция - содржи податок за праќачот на инструкцијата. Задолжителна вредност на овој елемент е Р.

сметка на продавач во ЦДХВ - содржи податок за сметката на хартии од вредност на продавачот во ЦДХВ.

ISIN код - содржи податок за ISIN кодот на недостасани хартии од вредност.

број на хартии од вредност - содржи податок за бројот на хартии од вредност.

поединечна цена - содржи податок за поединечна цена на хартии од вредност. При порамнување дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност, содржи податок за чиста цена.

паричен износ - содржи податок за паричен износ на хартии од вредност. При порамнување дефинитивни

трансакции со купонски хартии од вредност, содржи податок за чист паричен износ кој се пресметува како производ од номинален износ и чиста цена, поделен со 100 (сто).

вид трансакција - содржи податок за видот на трансакцијата.

ВИС код на Учесник-купувач - содржи податок за ВИС кодот на Учесникот Купувач.

сметка на купувач во ЦДХВ - содржи податок за сметката на хартии од вредност на купувачот во ЦДХВ.

датум на порамнување - содржи податок за датум на порамнување. Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

3.1.3.Критериуми за вкрстување на пораките МТ199 за пренос на сопственост на хартии од вредност

Системот на вкрстување извршува вкрстување на инструкциите за пренос на сопственост на хартии од вредност пратени од Учесникот-купувач и Учесникот-продавач доколку постои совпаѓање на податоците презентирани во следниве елементи:

ISIN код

број на хартии од вредност

поединечна цена

паричен износ

вид трансакција

ВИС код на Учесник Купувач / ВИС код на Учесник

Продавач

сметка на купувач во ЦДХВ

сметка на продавач во ЦДХВ

датум на порамнување

3.2. Порака МТ199 за порамнување хартии од вредност

(Систем на вкрстување -> ЦДХВ)

3.2.1. Намена на порака за порамнување хартии од вредност

(Систем на вкрстување -> ЦДХВ)

Оваа порака ја користи Системот на вкрстување за праќање на инструкции за порамнување на хартии од вредност до ЦДХВ.

3.2.2. Формат и елементи на инструкција за порамнување хартии од вредност (Систем на вкрстување -> ЦДХВ)

Статус	Име на елемент	Формат
3	ISIN код	12!c
3	Број на хартии од вредност	15d
3	Поединечна цена	15d
3	Паричен износ	15d
3	Сметка на купувач во ЦДХВ	10!n
3	Сметка на продавач во ЦДХВ	10!n
3	Код на Учесник-купувач во ЦДХВ	2!a
3	Код на Учесник-продавач во ЦДХВ	2!a
3	Вид на трансакција	1!a
3	Датум на порамнување	6!n
3	Сметка на купувачот во банка	15!n

3.2.3.Спецификација на елементите на инструкцијата за порамнување хартии од вредност (Систем на вкрстување -> ЦДХВ)

ISIN код - содржи податок за ISIN кодот на недостасани хартии од вредност.

број на хартии од вредност - содржи податок за бројот на хартии од вредност.

поединечна цена - содржи податок за поединечната цена на хартиите од вредност. При порамнување дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност, содржи податок за чиста цена.

паричен износ - содржи податок за паричен износ на хартии од вредност. При порамнување дефинитивни трансакции со купонски хартии од вредност, содржи податок за чист паричен износ кој, се пресметува како производ од номинален износ и чиста цена, поделено со 100 (сто).

сметка на купувач во ЦДХВ - содржи податок за сметката на хартии од вредност на купувачот во ЦДХВ.

сметка на продавач во ЦДХВ- содржи податок за сметката на хартии од вредност на продавачот во ЦДХВ.

код на Учесник-купувач во ЦДХВ - содржи податок за кодот на Учесникот-купувач регистриран во ЦДХВ.

код на Учесник-продавач во ЦДХВ - содржи податок за кодот на Учесникот-продавач регистриран во ЦДХВ.

вид на трансакција - содржи податок за видот на трансакцијата;

датум на порамнување - содржи податок за датумот на порамнување. Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

сметка на купувач во банка - содржи податок за сметката на купувачот во банка за исплата на достасани хартии од вредност.

4. Пораки за пренос на сопственост и порамнување благајнички записи на Народна банка на Република Македонија

4.1.Порака МТ199 за пренос на сопственост на благајнички записи на Народна банка на Република Македонија (Учесник -> Систем на вкрстување)

4.1.1. Намена на порака МТ199 за пренос на сопственост на благајнички записи на Народна банка на Република Македонија

Оваа порака ја користи Учесникот-продавач во порамнувањето трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија во свое име и за своја сметка (во понатамошниот текст: Учесник-продавач).

4.1.2. Формат и елементи на инструкцијата за пренос на сопственост на благајнички записи на Народна банка на Република Македонија

Учесник-продавач -> Систем на вкрстување

Статус	Име на елемент	Формат
3	Број на аукција	14!c
3	Номинален износ	15d
3	Поединечна цена	15d
3	Паричен износ	15d
3	Вид трансакција	1!a
3	ВИС код на Учесник-купувач	4!a2!a2!c[3!c]
3	Датум на порамнување	6!n

4.1.3. Спецификација на елементите на инструкцијата за пренос на сопственост на благајнички записи на Народна банка на Република Македонија (Учесник-продавач -> Систем на вкрстување)

број на аукција - содржи податок за бројот на аукцијата на недостасани благајнички записи на Народна банка на Република Македонија. Податокот за бројот на аукцијата секогаш мора да е презентира како низа од четиринаесет (14) знака во следниот формат: 2!a4!n/3!n-3!n.

номинален износ - содржи податок за номиналниот износ на благајничките записи на Народна банка на Република Македонија.

поединечна цена - содржи податок за поединечна цена на благајничките записи на Народна банка на Република Македонија.

паричен износ - содржи податок за паричниот износ на благајничките записи на Народна банка на Република Македонија.

вид трансакција - содржи податок за видот на трансакцијата.

BIC код на Учесник-купувач - содржи податок за BIC кодот на Учесникот-купувач.

датум на порамнување - содржи податок за датумот на порамнување. Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

4.2. Порака MT103 (код:DVP) за пренос на парични средства за порамнување трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија (Учесник -> Систем на вкрстување)

4.2.1. Намена на пораката MT103 (код:DVP) за пренос на парични средства за порамнување трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија

Оваа порака ја користи Учесникот-купувач во порамнувањето трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија. Форматот и намената на оваа порака е ист како и форматот и намената на пораката MT103 - Порака за пренос на средства по барање на клиент, која е детално опишана во документот „Стандард за намената и форматот на пораките во МИПС“.

Кодот DVP означува дека оваа порака за плаќање ќе биде процесирана согласно со принципот „испорака наспроти плаќање“ во Системот на вкрстување. Во овој документ е опишан само форматот на елементите коишто задолжително ги пополнува Учесникот-купувач во полето :72: од пораката MT103 (код:DVP).

4.2.2. Формат и елементи во поле :72: од пораката MT103(код:DVP)

Учесник-купувач -> Систем на вкрстување

Поле	Име на поле	Формат
:72:	Информација од пракач до примач	/DVP/1!a14!c4!a2!a2!c[3!c]

Полето :72: мора да ги содржи следните елементи по задолжителниот DVP код (/DVP/)

Учесник-купувач -> Систем на вкрстување

Статус	Име на елемент	Формат
3	Вид трансакција	1!a
3	Број на аукција	14!c
3	BIC код на Учесник-продавач	4!a2!a2!c[3!c]

Спецификација на елементите во поле :72: на пораката за пренос на парични средства MT103 (код:DVP) (Учесник-купувач -> Систем на вкрстување)

вид трансакција - содржи податок за видот на трансакцијата.

број на аукција - содржи податок за бројот на аукцијата на недостасани благајнички записи на Народна банка на Република Македонија.

Податокот за бројот на аукцијата секогаш мора да е презентираан како низа од четиринаесет (14) знака во следниот формат: 2!a4!n/3!n-3!n.

BIC код на Учесник-продавач - содржи податок за BIC кодот на Учесникот-продавач.

4.3. Критериуми за вкрстување на пораките MT199 за пренос на сопственост на благајнички записи и пораките MT103 (код:DVP) за пренос на парични средства

Системот на вкрстување извршува вкрстување на пораките за пренос на сопственост на благајнички средства на Народна банка на Република Македонија пратени од Учесникот-продавач и пораките за пренос на парични средства пратени од Учесникот-купувач, доколку постои совпаѓање на податоците презентирани во следниве елементи:

број на аукција
паричен износ
вид трансакција
BIC код на Учесник-купувач / BIC код на Учесник-продавач
датум на порамнување/датум на валута

5. Порака MT199 за известување на резултатот од порамнувањето на хартии од вредност и благајнички записи на Народна банка на Република Македонија (ЦДХВ/Депозитар на благајнички записи -> Систем на вкрстување -> Учесници)

5.1. Намена на пораката за известување на резултатот од порамнувањето на хартиите од вредност и благајничките записи на Народна банка на Република Македонија (ЦДХВ/Депозитар на благајнички записи -> Систем на вкрстување -> Учесници)

Оваа порака ја користат ЦДХВ/Депозитар на благајнички записи и Системот на вкрстување за праќање инструкции за известување на Системот на вкрстување/Учесниците за резултатот на порамнувањето на хартиите од вредност и резултатот од порамнувањето на благајничките записи на Народна банка на Република Македонија.

Системот на вкрстување не ја контролира валидноста на податоците содржани во елементите „резултат на порамнување“и „детален опис на резултатот на порамнување“, туку само им ги праќа овие податоци на Учесниците во порамнувањето хартии од вредност и благајнички записи на Народна банка на Република Македонија.

5.2. Формат и елементи на инструкција за известување на резултатот од порамнувањето хартии од вредност и благајнички записи на Народна банка на Република Македонија

(ЦДХВ/Депозитар на благајнички записи -> Систем на вкрстување-> Учесници)

Статус	Име на елемент	Формат
3	Поврзана референца	16x
3	Датум на порамнување	6!n
3	Резултат од порамнување	4!a
3	Детален опис на резултат од порамнување	35x

5.3. Спецификација на елементите на инструкцијата за известување на резултатот од порамнувањето хартии од вредност и благајнички записи на Народна банка на Република Македонија

5.3.1.ЦДХВ -> Систем на вкрстување

поврзана референца - содржи податок за референца на оригиналната порака MT199 (поле :20:) пратена од Системот на вкрстување до ЦДХВ.

датум на порамнување - содржи податок за датумот на порамнување. Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

резултат од порамнување - содржи податок за резултатот од порамнувањето на оригиналната порака MT199 (поле :20:) пратена од Системот на вкрстување до ЦДХВ. Овој елемент може да ги содржи само следните кодови и тоа:

код SETL - порамнувањето на хартиите од вредност е успешно завршено;

код REJT - порамнувањето на хартиите од вредност не е успешно завршено;

детален опис на резултат од порамнување - содржи детален опис на резултатот од порамнувањето на оригиналната порака MT199 (поле :20:) пратена од Системот на вкрстување до ЦДХВ. Во случај кога елементот „резултат од порамнување“ содржи код REJT, елементот „детален опис на резултат од порамнување“ содржи детален опис на првоидентификувана грешка.

5.3.2. Систем на вкрстување -> Учесници

поврзана референца - содржи податок за референца на оригиналната порака MT199/MT103(код:DVP) (поле :20:) пратена од Учесниците (Учесник-купувач/Учесник-продавач) до Системот на вкрстување.

датум на порамнување- содржи податок за датумот на порамнување. Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

резултат од порамнување - содржи податок за резултатот од порамнувањето на оригиналната порака MT199/MT103(код:DVP) (поле :20:) пратена од Учесниците (Учесник-купувач/Учесник-продавач) до Системот на вкрстување. Овој елемент може да ги содржи само следните кодови и тоа:

код SETL - порамнувањето на хартиите од вредност/благајничките записи е успешно завршено.

код REJT - порамнувањето на хартиите од вредност/благајничките записи не е успешно завршено;

детален опис на резултатот од порамнување - содржи детален опис на резултатот од порамнувањето на оригиналната порака MT199/MT103(код:DVP) (поле :20:) пратена од Учесниците (Учесник-купувач/Учесник-продавач) до Системот на вкрстување. Во случај кога елементот „резултат од порамнување“ содржи код REJT, елементот „детален опис на резултат од порамнување“ содржи детален опис на првоидентификувана грешка.

6. Порака MT199 за грешка во инструкциите (Систем на вкрстување -> Учесници/ЦДХВ)

6.1. Намена на пораката MT199 за грешка во инструкциите

(Систем на вкрстување -> Учесници/ЦДХВ)

Оваа порака ја користи Системот на вкрстување за автоматско праќање грешка во инструкциите што ги праќаат Учесниците и ЦДХВ до Системот на вкрстување.

6.2. Формат и елементи на инструкција за грешка (Систем на вкрстување-> Учесници/ЦДХВ)

Статус	Име на елемент	Формат
3	Поврзана референца	16x
3	Датум на порамнување	6!n
3	Грешка во инструкција	4!a
3	Детален опис на грешка во инструкција	35x

6.3. Спецификација на елементи на инструкција за грешка

(Систем на вкрстување-> Учесници/ЦДХВ)

поврзана референца - содржи податок за референца на оригиналната порака MT199 (поле :20:) испратена од Учесниците (Учесник-купувач/Учесник-продавач или ЦДХВ) до Системот на вкрстување.

датум на порамнување - содржи податок за датумот на порамнување;

Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

грешка во инструкција - содржи податок за грешка во елементите на инструкцијата содржани во оригиналната порака MT199 (поле :20:) пратена од Учесниците (Учесник-купувач/Учесник-продавач или ЦДХВ) до Системот на вкрстување. Овој елемент може да го содржи само следниот код, и тоа:

код ERRC - грешка во елементите на инструкцијата.

детален опис на грешка во инструкција - содржи детален опис на грешка во елементите на инструкцијата содржани на оригиналната порака MT199 (поле :20:) пратена од Учесниците (Учесник-купувач/Учесник-продавач или ЦДХВ) до Системот на вкрстување. Елементот „детален опис на грешка во инструкција“ содржи детален опис на првоидентификуваната грешка.

7. Порака MT199 Барања (Учесници -> Систем на вкрстување)

7.1. Намена на пораката MT199 Барања (Учесници -> Систем на вкрстување)

Оваа порака ја користат Учесниците во Системот на вкрстување заради:

барање за повлекување инструкција за пренос на сопственост на хартии од вредност/благајнички записи на Народна банка на Република Македонија, или барање за повлекување порака за пренос на парични средства за порамнување трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија;

барање за пренос на средства од посебна сметка на редовна сметка на Учесникот;

Барањата за повлекување инструкција за пренос на сопственост на хартии од вредност и барањата за повлекување парични средства заради порамнување трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија се извршуваат само ако во моментот на приемот на барањето од Учесникот бараната инструкција (поврзана референца) не е вкрстена. Во спротивно, барањата се одбиваат и не се предмет на понатамошна обработка.

Барањата за пренос на средства од посебна сметка на редовна сметка на Учесникот се извршуваат само ако во моментот на приемот на барањата од Учесникот, Системот на вкрстување нема пратено пораки за порамнување хартии од вредност/благајнички записи кон ЦДХВ/Депозитар на благајнички записи кои се однесуваат на Учесникот-праќач на барањето. Во спротивно, барањата се одбиваат и не се предмет на понатамошна обработка.

Барањата во Системот на вкрстување се извршуваат потртно и не може да бидат повлечени.

7.2. Формат и елементи на инструкција за барање (Учесници -> Систем на вкрстување)

7.2.1. Формат и елементи на инструкција за барање за повлекување инструкција за пренос на сопственост на хартии од вредност/благајнички записи или барање за повлекување порака за пренос на парични средства за порамнување трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија

(Учесници -> Систем на вкрстување)

Статус	Име на елемент	Формат
3	Поврзана референца	16x
3	Датум на порамнување	6!n
3	Тип на барање	4!a

7.2.2. Формат и елементи на инструкција за барање пренос на расположливи средства од посебна на редовна сметка на Учесник

(Учесници -> Систем на вкрстување)

Статус	Име на елемент	Формат
3	Датум на порамнување	6!n
3	Тип на барање	4!a
3	Баран износ	15d
3	Посебна сметка во МИПС	15!n
3	Редовна сметка во МИПС	15!n

7.3. Спецификација на елементи на инструкција за барање

(Учесници -> Систем на вкрстување)

7.3.1. Спецификација на елементите на инструкцијата за барање за повлекување инструкција за пренос на сопственост на хартии од вредност/благајнички записи или барање за повлекување порака за пренос на парични средства за порамнување трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија (Учесници -> Систем на вкрстување)

поврзана референца - содржи податок за референца на оригиналната порака МТ199/М103(код:DVP) (поле :20:) пратена од Учесниците (Учесник-купувач/Учесник-продавач) до Системот на вкрстување.

датум на порамнување - содржи податок за датумот на порамнување. Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС.

тип на барање - содржи податок за типот на барањето. Овој елемент може да ги содржи следните кодови и тоа:

код CANS - барање за повлекување инструкција за пренос на сопственост на хартии од вредност/благајнички записи;

код CRJT - барање за повлекување порака за пренос на парични средства за порамнување трансакции со благајнички записи на Народна банка на Република Македонија;

7.3.2. Спецификација на елементи на инструкција барање за пренос на расположливи средства од посебна на редовна сметка на Учесник (Учесници -> Систем на вкрстување)

датум на порамнување - содржи податок за датумот на порамнување. Податокот мора да биде еднаков со тековниот работен ден во МИПС;

тип на барање - содржи податок за типот на барањето. Овој елемент може да го содржи само следниот код и тоа:

код RETN - барање за пренос на средства;

баран износ - содржи податок за бараниот износ на средства кои треба да се префрлат од посебна сметка на редовна сметка на Учесникот.

посебна сметка во МИПС - содржи податок за посебната сметка на Учесникот во МИПС.

редовна сметка во МИПС - содржи податок за редовната сметка на Учесникот во МИПС.

8. Завршни одредби

Овој Стандард влегува во сила со денот на потпишувањето, а ќе се применува од 01.07.2006 година.

Со денот на примена на овој Стандард престанува да важи Стандард за намена и формат на пораките МТ199 во Системот на вкрстување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/05).

Бр. 3262
1 јуни 2006 година
Скопје

Гувернер,
м-р **Петар Гошев**, с.р.

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

Врз основа на член 63 од Законот за данокот на добивка – пречистен текст („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/06), Државниот завод за статистика го утврдува и објавува

ДВИЖЕЊЕТО НА ЦЕНИТЕ НА МАЛО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА МЕСЕЦ МАЈ 2006 ГОДИНА

Движењето на цените на мало во Република Македонија во периодот јануари-мај 2006 година во однос на просечните цени на мало во 2005 година изнесува 3,2%.

Директор,
Апостол Симовски, с.р.

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2006 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ЦЕТИС ПРИНТ ДООЕЛ увоз-извоз, Скопје.

ISSN 0354-1622

